32003O0016

8.3.2004 ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE L 69/1

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 1. decembra 2003,

ktorým sa mení a dopĺňa usmernenie ECB/2000/7 o nástrojoch menovej politiky a postupoch Eurosystému

(ECB/2003/16)

(2004/202/ES)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 105 ods. 2 prvú zarážku,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho článok 12 ods. 1 a článok 14 ods. 3 v spojení s článkom 3 ods. 1 prvou zarážkou, článkom 18 ods. 2 a článkom 20 prvým odsekom,

keďže:

(1) Dosiahnutie jednotnej menovej politiky si vyžaduje definovanie nástrojov a postupov, ktoré má používať Eurosystém pozostávajúci z národných centrálnych bánk (NCB) členských štátov, ktoré prijali euro (ďalej len „zúčastnené členské štáty“) a Európskej centrálnej banky (ECB), aby sa táto politika uskutočňovala jednotne vo všetkých zúčastnených členských štátoch.

(2) ECB má právomoc prijať usmernenia potrebné na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky Eurosystému a NCB sú povinné konať v súlade s týmito usmerneniami.

(3) Posledné zmeny týkajúce sa tvorby a uskutočňovania jednotnej menovej politiky Eurosystému sa musia zodpovedajúcim spôsobom zohľadniť tým, že sa nahradí v súčasnosti platná príloha I k usmerneniu ECB o nástrojoch menovej politiky a postupoch Eurosystému novým znením.

(4) V súlade s článkom 12 ods. 1 a článkom 14 ods. 3 štatútu tvoria usmernenia ECB neoddeliteľnú súčasť práva Spoločenstva,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

Článok 1

Zásady, nástroje, postupy a kritériá na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky Eurosystému

Príloha I k usmerneniu ECB/2000/7 z 31. augusta 2000 o nástrojoch menovej politiky a postupoch Eurosystému [1], zmenenému a doplnenému usmernením ECB/2002/2 [2] pod názvom „Jednotná menová politika v eurozóne – všeobecná dokumentácia o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému“, sa nahrádza prílohou k tomuto usmerneniu pod názvom „Uskutočňovanie menovej politiky v eurozóne – všeobecná dokumentácia o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému“.

Článok 2

Overovanie

NCB odošlú ECB podrobnosti o textoch a spôsoboch, pomocou ktorých zamýšľajú splniť toto usmernenie, najneskôr do 16. januára 2004.

[1] Ú. v. ES L 310, 11.12.2000, s. 1.
[2] Ú. v. ES L 185, 15.7.2002, s. 1.

Článok 3

Záverečné ustanovenia

1. Toto usmernenie je adresované NCB zúčastnených členských štátov.

2. Toto usmernenie nadobúda účinnosť dva dni po jeho prijatí. Článok 1 sa uplatňuje od 8. marca 2004.

3. Toto usmernenie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Vo Frankfurte nad Mohanom 1. decembra 2003

Za Radu guvernérov ECB

prezident

Jean-Claude TRICHET

PŘÍLOHA

USKUTOČŇOVANIE MENOVEJ POLITIKY V EUROZÓNE

Všeobecná dokumentácia o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému

Február 2004

OBSAH

		Strana
Úvod		347
KAPITOLA 1		
1.	**Vymedzenie rámca menovej politiky**	348
1.1.	Európsky systém centrálnych bánk	348
1.2.	Ciele Eurosystému	348
1.3.	Nástroje menovej politiky Eurosystému	348
1.3.1.	Obchody na voľnom trhu	348
1.3.2.	Automatické operácie	349
1.3.3.	Povinné minimálne rezervy	349
1.4.	Zmluvné strany	349
1.5.	Podkladové aktíva	350
1.6.	Zmeny rámca menovej politiky	350
KAPITOLA 2		
2.	**Akceptovateľné zmluvné strany**	351
2.1.	Všeobecné kritériá akceptovateľnosti	351
2.2.	Výber zmluvných strán pre rýchle tendre a dvojstranné obchody	351
2.3.	Sankcie v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán	352
2.4.	Pozastavenie alebo vylúčenie z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania	352
KAPITOLA 3		
3.	**Obchody na voľnom trhu**	353
3.1.	Reverzné obchody	353
3.1.1.	Všeobecné poznámky	353
3.1.2.	Hlavné refinančné operácie	353
3.1.3.	Dlhodobejšie refinančné operácie	354
3.1.4.	Dolaďovacie reverzné obchody	354
3.1.5.	Štrukturálne reverzné obchody	355
3.2.	Priame obchody	355
3.3.	Emisia dlhopisov cenných papierov ECB	356
3.4.	Devízové swapy	357
3.5.	Prijímanie termínovaných vkladov	358
KAPITOLA 4		
4.	**Automatické operácie**	358
4.1.	Jednodňové refinančné obchody	358
4.2.	Jednodňové sterilizačné obchody	359
KAPITOLA 5		
5.	**Postupy**	360
5.1.	Tendre	360
5.1.1.	Všeobecné poznámky	360
5.1.2.	Kalendár tendrových operácií	362
5.1.3.	Oznámenia o konaní tendrov	363
5.1.4.	Príprava zmluvných strán na predkladanie ponúk	364
5.1.5.	Postupy prideľovania v tendroch	365

Strana

5.1.6. Oznámenie výsledkov tendra 368

5.2. Postupy dvojstranných obchodov 369

5.3. Postupy zúčtovacie 370

5.3.1. Všeobecné poznámky 370

5.3.2. Vyrovnanie obchodov na voľnom trhu 370

5.3.3. Postupy na konci dňa 371

KAPITOLA 6

6. **Akceptovateľné aktíva** 371

6.1. Všeobecné poznámky 371

6.2. Aktíva prvého stupňa (tier 1) 372

6.3. Aktíva druhého stupňa (tier 2) 374

6.4. Opatrenia na kontrolu rizika 378

6.4.1. Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa 379

6.4.2. Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva druhého stupňa 382

6.5. Zásady oceňovania podkladových aktív 384

6.6. Cezhraničné používanie akceptovateľných aktív 385

6.6.1. Model korešpondenčnej centrálnej banky 385

6.6.2. Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov 386

KAPITOLA 7

7. **Povinné minimálne rezervy** 387

7.1. Všeobecné poznámky 387

7.2. Inštitúcie, ktoré tvoria povinné minimálne rezervy 387

7.3. Určovanie povinných minimálnych rezerv 388

7.4. Udržiavanie povinných minimálnych rezerv 390

7.5. Výkazníctvo, potvrdzovanie a overovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv 391

7.6. Neplnenie povinných minimálnych rezerv 391

Přílohy

1. Príklady operácií a postupov menovej politiky 393

2. Slovník pojmov 404

3. Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky 412

4. Rámec výkazníctva na účely peňažnej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky 413

5. Internetové stránky Eurosystému 423

6. Postupy a sankcie v prípade nedodržania záväzkov zmluvných strán 424

Zoznam tabuliek, grafov a boxov

Tabulky

1. Operácie menovej politiky Eurosystému 350

2. Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie 362

3. Zvyčajné dni zúčtovania pre obchody na voľnom trhu Eurosystému 371

4. Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystému 375

Strana

Grafy

1. Zvyčajný časový rámec operačných krokov pre štandardných tendrov 361
2. Zvyčajný časový rámec operačných krokov pre rýchlych tendrov 362
3. Model korešpondenčnej centrálnej banky 385
4. Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov 386

Boxy

1. Emisia dlhových cenných papierov ECB 356
2. Devízové swapy 357
3. Operačné kroky tendrov 361
4. Prideľovanie pri tendroch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou 365
5. Prideľovanie pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách 366
6. Prideľovanie pri tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou 367
7. Opatrenia na kontrolu rizika 378
8. Kategórie likvidity pre aktíva prvého stupňa 379
9. Úrovne oceňovacích zrážok uplatňované na akceptovateľné aktíva prvého stupňa vo vzťahu k nástrojom s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a nulovým kupónom 380
10. Úrovne oceňovacích zrážok uplatňované na akceptovateľné nástroje prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou 381
11. Výpočet výzvy na dodatočné vyrovnanie 383
12. Úrovne oceňovacích zrážok uplatňované na akceptovateľné aktíva druhého stupňa 389
13. Základňa na výpočet a výška sadzby rezerv 391
14. Výpočet úročenia povinných minimálnych rezerv 392

Skratky

CDCP	centrálny depozitár cenných papierov
ČŠMÚ	členské štáty menovej únie
DPP	dodanie proti platbe
ECB	Európska centrálna banka
EHP	Európsky hospodársky priestor
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
ES	Európske spoločenstvo
ESCB	Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
FOP	(*free of payment*) dodanie bez platenia
FRN	(*floating-rate note*) dlhopis s pohyblivou sadzbou
IDC	(*intraday credit*) vnútrodenný úver
ISIN	(*International Securities Identification Number*) medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov
MKCB	model korešpondenčnej centrálnej banky
MMF	(*Money Market Fund*) fond peňažného trhu
MMP	(*Money market paper*) cenný papier peňažného trhu
MÚČŠ	menová únia členských štátov
NCB	národná centrálna banka
PME	platobný mechanizmus ECB
PFI	(*Monetary Financial Institution*) peňažná finančná inštitúcia
RTGS	(*real-time gross settlement*) hrubé zúčtovanie v reálnom čase
SEČ	stredoeurópsky čas
SSS	(*securities settlement system*)systém zúčtovania cenných papierov (SZCP)
Strip	(*separate trading of interest and principal*) oddelené obchodovanie s kupónom a nominálom
TARGET	(*Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system*) systém platobného styku, ktorý umožňuje uskutočňovať medzibankové prevody veľkých objemov finančných prostriedkov v rámci EÚ v priebehu niekoľkých minút
UCITS	(*Undertaking for collective investment in transferable securities*) podnik pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov
ÚI	úverové inštitúcie
ZS	zvyšok sveta

Úvod

Tento dokument predstavuje operačný rámec, ktorý si zvolil Eurosystém ([1]) pre jednotnú menovú politiku v eurozóne. Dokument, ktorý tvorí súčasť právneho rámca Eurosystému pre nástroje a postupy menovej politiky, je určený na to, aby slúžil ako „všeobecná dokumentácia“ o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystému, ktorá sa zameriava najmä na to, aby poskytovala zmluvným stranám informácie, ktoré potrebujú v súvislosti s rámcom menovej politiky Eurosystému.

Všeobecná dokumentácia sama osebe neprepožičiava zmluvným stranám práva ani im neukladá povinnosti. Právny vzťah medzi Eurosystémom a jeho zmluvnými stranami je ustanovený v príslušných zmluvných alebo regulačných dohodách.

Dokument je rozdelený do siedmich kapitol. Kapitola 1 poskytuje vymedzenie operačného rámca pre menovú politiku Eurosystému. V kapitole 2 sú špecifikované kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán, ktoré sa zúčastňujú na operáciách menovej politiky Eurosystému. Kapitola 3 opisuje operácie na voľnom trhu, zatiaľ čo kapitola 4 predstavuje automatické operácie dostupné zmluvným stranám. Kapitola 5 špecifikuje postupy uplatňované pri vykonávaní operácií menovej politiky. V kapitole 6 sú vymedzené kritériá akceptovateľnosti pre podkladové aktíva v operáciách menovej politiky. Kapitola 7 predstavuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému.

Prílohy obsahujú príklady operácií menovej politiky, slovník termínov, kritériá na výber zmluvných strán devízových intervenčných operácií Eurosystému, prezentáciu rámca výkazníctva na účely peňažnej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky, zoznam internetových stránok Eurosystému a opis postupov a sankcií, ktoré sa majú uplatňovať v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán.

([1]) Rada guvernérov Európskej centrálnej banky sa dohodla na používaní pojmu „Eurosystém“ ako výrazu, ktorým sa označuje zloženie, v akom Európsky systém centrálnych bánk vykonáva svoje základné úlohy, to znamená národné centrálne banky tých členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva, a Európska centrálna banka.

KAPITOLA 1

1. VYMEDZENIE RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

1.1. Európsky systém centrálnych bánk

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk členských štátov Európskej únie (EÚ) ([2]). Aktivity ESCB sa vykonávajú v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (zmluva) a Štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Štatút ESCB). ESCB riadia rozhodovacie orgány ECB. V tejto súvislosti Rada guvernérov ECB zodpovedá za tvorbu menovej politiky a Výkonná rada je splnomocnená vykonávať menovú politiku podľa rozhodnutí a usmernení Rady guvernérov. Ak to považuje za možné a vhodné a na účely zabezpečenia prevádzkovej efektívnosti sa ECB obracia na národné centrálne banky ([3]), aby vykonávali operácie, ktoré tvoria súčasť úloh Eurosystému. Operácie menovej politiky Eurosystému sa vykonávajú vo všetkých členských štátoch ([4]) podľa jednotných náležitostí a podmienok.

1.2. Ciele Eurosystému

Hlavným cieľom Eurosystému je udržiavanie cenovej stability tak, ako to vymedzuje článok 105 zmluvy. Bez toho, aby bol dotknutý hlavný cieľ cenovej stability, Eurosystém musí podporovať všeobecné hospodárske politiky v Európskom spoločenstve. Pri sledovaní svojich cieľov Eurosystém musí konať v súlade so zásadou ekonomiky voľného trhu s voľnou súťažou, pričom uprednostňuje efektívne umiestňovanie zdrojov.

1.3. Nástroje menovej politiky Eurosystému

Aby Eurosystém dosiahol svoje ciele, má k dispozícii súbor nástrojov menovej politiky; uskutočňuje obchody na voľnom trhu, poskytuje automatické operácie a vyžaduje, aby úverové inštitúcie tvorili povinné minimálne rezervy na účtoch v Eurosystéme.

1.3.1. *Obchody na voľnom trhu*

Obchody na voľnom trhu hrajú dôležitú úlohu v menovej politike Eurosystému na účely riadenia úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a signalizácie postoja menovej politiky. Eurosystém má k dispozícii päť typov nástrojov na uskutočňovanie obchodov na voľnom trhu. Najdôležitejším nástrojom sú *reverzné obchody* (realizovateľné na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo úverov zabezpečených cennými papiermi). Eurosystém môže využívať aj *priame obchody, emisiu dlhových cenných papierov, devízové swapy* a *prijímanie vkladov*. Obchody na voľnom trhu iniciuje ECB, ktorá tiež rozhoduje o nástroji, ktorý sa má použiť, a o náležitostiach a podmienkach na ich vykonanie. Môžu sa vykonávať na základe štandardných tendrov, rýchlych tendrov alebo dvojstranných obchodov ([5]). So zreteľom na ich ciele, pravidelnosť a postupy sa operácie Eurosystému na voľnom trhu dajú rozdeliť do týchto štyroch kategórií (pozri aj tabuľku 1):

— *hlavné refinančné operácie* sú pravidelné reverzné obchody na dodanie likvidity do bankového sektora s týždennou periodicitou a obvykle s týždennou splatnosťou. Tieto obchody vykonávajú národné centrálne banky prostredníctvom štandardných tendrov. Hlavné refinančné operácie hrajú pri dosahovaní cieľov obchodov Eurosystému na voľnom trhu kľúčovú úlohu a pomocou nich sa zabezpečuje prevažná časť refinancovania finančného sektora,

([2]) Treba poznamenať, že národné centrálne banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (zmluva), si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky podľa národného práva a do uskutočňovania jednotnej menovej politiky sa preto nezapájajú.

([3]) V celom tomto dokumente sa pojem „národné centrálne banky“ vzťahuje na národné centrálne banky členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so zmluvou.

([4]) V celom tomto dokumente sa pojem „členský štát“ vzťahuje na členský štát, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so zmluvou.

([5]) Rôzne postupy na vykonávanie obchodov Eurosystému na voľnom trhu, to znamená štandardné tendre, rýchle tendre a dvojstranné operácie, sú špecifikované v kapitole 5. Pri štandardných tendroch medzi oznámením o aukcii a potvrdením výsledku pridelenia uplynie najviac 24 hodín. Na štandardných tendroch sa môžu zúčastniť všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, špecifikované v časti 2.1. Rýchle tendre sa vykonávajú v časovom rámci jednej hodiny. Eurosystém si môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, ktoré sa môžu zúčastniť na rýchlom tendri. Pojem „dvojstranné obchody“ sa týka akéhokoľvek prípadu, keď Eurosystém vykonáva obchod s jednou alebo iba niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. Dvojstranné obchody zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo agentov trhu.

— *dlhodobejšie refinančné operácie* sú REPO obchody na dodanie likvidity do bankového sektora. Uskutočňujú sa mesačne a zvyčajne majú trojmesačnú splatnosť. Tieto obchody sa zameriavajú na to, aby poskytovali zmluvným stranám dodatočné refinancovanie na dlhšie obdobie, a vykonávajú ich národné centrálne banky prostredníctvom štandardných tendrov. V týchto obchodoch sa Eurosystém spravidla nezameriava na to, aby trhu vysielal signály, a preto obvykle koná ako prijímateľ úrokových sadzieb,

— *dolaďovacie obchody* sa vykonávajú účelovo, ich cieľom je riadenie likvidity na trhu a regulovanie úrokových sadzieb, najmä na zmiernenie nečakaných výkyvov v likvidite. Dolaďovacie obchody sa vykonávajú predovšetkým vo forme reverzných obchodov, ale môžu mať aj formu priamych obchodov, devízových swapov a prijímania termínovaných vkladov. Nástroje a postupy uplatňované pri uskutočňovaní dolaďovacích obchodov sa prispôsobujú typom obchodov a špecifickým cieľom sledovaným týmito obchodmi. Dolaďovacie obchody obvykle uskutočňujú národné centrálne banky prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstrannými obchodmi. Rada guvernérov rozhodne o tom, či za výnimočných okolností môže dolaďovacie obchody uskutočniť aj ECB,

— Eurosystém môže okrem toho vykonávať *štrukturálne obchody*, a to prostredníctvom emisie dlhových cenných papierov, reverzných obchodov a priamych obchodov. Tieto obchody sa vykonávajú vtedy, keď chce ECB upraviť štrukturálnu pozíciu finančného sektora voči Eurosystému (pravidelne alebo nepravidelne). Štrukturálne obchody vo forme reverzných obchodov a emisiu dlhových nástrojov vykonávajú národné centrálne banky prostredníctvom štandardných tendrov. Štrukturálne obchody vo forme priamych obchodov sa vykonávajú prostredníctvom dvojstranných obchodov.

1.3.2. *Automatické operácie*

Automatické operácie sa zameriavajú na dodávanie a sťahovanie jednodňovej likvidity, signalizujú všeobecný postoj menovej politiky a ohraničujú jednodňové úrokové sadzby. Zmluvné strany môžu z vlastnej iniciatívy využiť dva druhy automatických operácií, musia však splniť určité operatívne prístupové podmienky (pozri tiež tabuľku 1):

— zmluvné strany môžu využívať *jednodňové refinančné obchody* na získanie jednodňovej likvidity od národných centrálnych bánk oproti založeniu akceptovateľných cenných papierov. Za normálnych okolností sa prístupu zmluvných strán k obchodu nekladú žiadne objemové limity ani nijaké iné obmedzenia okrem požiadavky predložiť dostatok podkladových aktív. Úroková sadzba pre jednodňové refinančné obchody je obvykle hornou hranicou jednodňových trhových sadzieb,

— zmluvné strany môžu na uloženie nadbytočnej likvidity využívať *jednodňové sterilizačné obchody* v národných centrálnych bankách (cez noc). Za normálnych okolností nie sú žiadne objemové limity ani iné obmedzenia prístupu zmluvných strán k tomuto obchodu. Úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody je obvykle dolnou hranicou jednodňových trhových sadzieb.

Tieto automatické operácie sa realizujú decentralizovaným spôsobom prostredníctvom národných centrálnych bánk.

1.3.3. *Povinné minimálne rezervy*

Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému sa uplatňuje na úverové inštitúcie v eurozóne a sleduje predovšetkým ciele stabilizovania úrokových sadzieb na peňažnom trhu a vytvárania (alebo rozširovania) štrukturálneho nedostatku likvidity. Výška určených povinných minimálnych rezerv každej inštitúcie sa stanovuje v súvislosti s položkami jej súvahy. Aby sa dosiahol cieľ stabilizácie úrokových sadzieb, umožňuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému inštitúciám využívať priemerovanie. Splnenie stanovenej výšky rezerv sa zisťuje na základe priemerných denných rezerv inštitúcie počas periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Požadované rezervy úverových inštitúcií sú úročené sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystému.

1.4. **Zmluvné strany**

Rámec menovej politiky Eurosystému je formulovaný tak, aby sa zabezpečila účasť širokého okruhu zmluvných strán. Inštitúcie, ktoré podľa článku 19.1 Štatútu ESCB musia tvoriť povinné minimálne rezervy, môžu využívať automatické operácie a môžu sa zúčastňovať na obchodoch na voľnom trhu, založených na štandardných tendroch. Eurosystém môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolaďovacích obchodoch. Pre priame obchody sa *a priori* neukladajú žiadne obmedzenia na okruh zmluvných strán. Pre devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sa využívajú aktívni hráči devízového trhu. Súbor zmluvných strán pre tieto obchody sa obmedzuje na inštitúcie vybrané pre devízové intervenčné operácie Eurosystému, ktoré sa nachádzajú v eurozóne.

1.5. **Podkladové aktíva**

Podľa článku 18.1 Štatútu ESCB sa všetky úverové operácie Eurosystému (napr. operácie dodávajúce likviditu do bankového systému) musia zakladať na primeranej zábezpeke. Eurosystém akceptuje širokú škálu aktív ako zábezpeku pre svoje operácie. Na interné účely Eurosystému sa rozlišujú dve kategórie akceptovateľných aktív: aktíva prvého stupňa „tier 1" a aktíva druhého stupňa „tier 2". Aktíva prvého stupňa „tier 1" pozostávajú z obchodovateľných dlhových nástrojov spĺňajúcich jednotné kritériá akceptovateľnosti pre eurozónu, špecifikované ECB. Aktíva druhého stupňa „tier 2" tvoria ďalšie aktíva, obchodovateľné alebo neobchodovateľné, ktoré sú mimoriadne dôležité pre národné finančné trhy a bankové systémy a pre ktoré stanovujú kritériá akceptovateľnosti národné centrálne banky, podliehajú však schváleniu ECB. Medzi týmito dvoma stupňami sa nerobí žiadny rozdiel, pokiaľ ide o kvalitu aktív a ich akceptovateľnosť pre rôzne typy operácií menovej politiky Eurosystému (s výnimkou toho, že Eurosystém obvykle nepoužíva aktíva druhého stupňa „tier 2" v priamych obchodoch). Akceptovateľné aktíva sa môžu používať na cezhraničnej báze prostredníctvom modelu korešpondenčnej centrálnej banky (MKCB) alebo prostredníctvom akceptovateľných prepojení medzi systémami zúčtovania cenných papierov (SZCP) EÚ na zabezpečenie všetkých typov úverov Eurosystému ([6]). Všetky aktíva akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystému sa tiež môžu používať ako podkladové aktíva pre vnútrodenný úver.

1.6. **Zmeny rámca menovej politiky**

Rada guvernérov ECB môže nástroje, podmienky, kritériá a postupy na vykonávanie operácií menovej politiky Eurosystému kedykoľvek meniť.

TABUĽKA 1

Operácie menovej politiky Eurosystému

Operácie menovej politiky	Typy transakcií		Splatnosť	Periodicita	Postup
	Dodanie likvidity	Stiahnutie likvidity			
Obchody na voľnom trhu					
Hlavné refinančné operácie	Reverzné obchody	—	Jeden týždeň	Týždenná	Štandardné tendre
Dlhodobejšie refinančné operácie	Reverzné obchody	—	Tri mesiace	Mesačná	Štandardné tendre
Dolaďovacie obchody	— Reverzné obchody — Devízové swapy	— Reverzné obchody — Prijímanie termínovaných vkladov — Devízové swapy	Neštandardizovaná	Nepravidelná	— Rýchle tendre — Dvojstranné obchody
	Priame nákupy	Priame predaje	—	Nepravidelná	Dvojstranné obchody
Štrukturálne obchody	Reverzné obchody	Emisia dlhových cenných papierov	Štandardizovaná/ Neštandardizovaná	Pravidelná a nepravidelná	Štandardné tendre
	Priame nákupy	Priame predaje	—	Nepravidelná	Dvojstranné obchody
Automatické operácie					
Jednodňové refinančné obchody	Reverzné obchody	—	Jednodňová	Prístup podľa rozhodnutia zmluvných strán	
Jednodňové sterilizačné obchody	—	Depozity	Jednodňová	Prístup podľa rozhodnutia zmluvných strán	

([6]) Pozri časti 6.6.1 a 6.6.2.

KAPITOLA 2

2. AKCEPTOVATEĽNÉ ZMLUVNÉ STRANY

2.1. Všeobecné kritériá akceptovateľnosti

Zmluvné strany operácií menovej politiky Eurosystému musia spĺňať určité kritériá akceptovateľnosti ([7]). Cieľom týchto kritérií je poskytnúť prístup k operáciám menovej politiky Eurosystému širokej škále inštitúcií, zlepšenie rovnakého zaobchádzania s inštitúciami v eurozóne a zabezpečenia toho, aby zmluvné strany spĺňali určité prevádzkové požiadavky a požiadavky z hľadiska obozretného podnikania:

— iba inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému podľa článku 19.1 Štatútu ESCB sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami. Inštitúcie, ktoré boli z plnenia povinností systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému vyňaté (pozri časť 7.2), nie sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami s prístupom k automatickým operáciám a obchodom na voľnom trhu Eurosystému,

— zmluvné strany musia byť finančne silné. Mali by podliehať prinajmenšom jednej forme harmonizovaného dohľadu EÚ/EHP vykonávaného národnými orgánmi dohľadu ([8]). Ako zmluvné strany však môžu byť akceptované aj finančne silné inštitúcie podliehajúce neharmonizovanému národnému dohľadu porovnateľnej úrovne, napríklad pobočky inštitúcií v eurozóne, ktoré majú ústredie mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP),

— zmluvné strany musia spĺňať všetky prevádzkové kritériá špecifikované v príslušných zmluvných alebo regulačných úpravách, uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB), tak aby zabezpečovali efektívne uskutočňovanie operácií menovej politiky Eurosystému.

Tieto všeobecné kritériá akceptovateľnosti sú jednotné v celej eurozóne. Inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, sa môžu:

— zúčastňovať na automatických operáciách Eurosystému,

— zúčastňovať na obchodoch Eurosystému na voľnom trhu, založených na štandardných tendroch.

Inštitúcia môže využiť automatické operácie Eurosystému a obchody na voľnom trhu, založené na štandardných tendroch, iba prostredníctvom národnej centrálnej banky štátu, v ktorom je zriadená. Ak má inštitúcia organizačné zložky (ústredie alebo pobočky) vo viac ako jednom členskom štáte, každá organizačná zložka má prístup k týmto operáciám prostredníctvom národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom je umiestnená, napriek skutočnosti, že v jednotlivých členských štátoch však ponuky do tendra môže predkladať vždy iba jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

2.2. Výber zmluvných strán pre rýchle tendre a dvojstranné obchody

Pri priamych obchodoch sa na okruh zmluvných strán *a priori* neukladajú žiadne obmedzenia.

Pri devízových swapoch uskutočňovaných na účely menovej politiky musia byť zmluvné strany vždy schopné vykonávať devízové obchody veľkých objemov efektívne a pri dodržaní všetkých trhových podmienok. Okruh zmluvných strán pre devízové swapy zodpovedá zmluvným stranám nachádzajúcim sa eurozóne, ktoré boli vybrané pre devízové intervenčné obchody Eurosystému. Kritériá a postupy uplatňované pri výbere zmluvných strán devízových intervenčných obchodov sú uvedené v prílohe 3.

Pre ostatné operácie založené na rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch (dolaďovacie reverzné obchody a prijímanie termínovaných vkladov) si každá národná centrálna banka vyberá súbor zmluvných strán spomedzi inštitúcií zriadených v jej členskom štáte, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán. V tejto súvislosti je najdôležitejším kritériom výberu činnosť na peňažnom trhu. K iným kritériám, ktoré by sa mohli brať do úvahy, patrí napríklad efektívnosť obchodovania a ponukový potenciál.

V rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch národné centrálne banky obchodujú výlučne so zmluvnými stranami, ktoré sú zaradené do ich vlastného súboru zmluvných strán pre dolaďovacie obchody. Ak z pre-

([7]) Pre priame transakcie sa na rozsah zmluvných strán *a priori* neukladajú žiadne obmedzenia.

([8]) Zosúladený dohľad nad úverovými inštitúciami vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000, týkajúcej sa zakladania a podnikania úverových inštitúcií, Ú. v. ES L 126, 26.5.2000, s. 1, v znení zmien a doplnkov.

vádzkových dôvodov národná centrálna banka nemôže v každej operácii obchodovať so všetkými jej zmluvnými stranami pre dolaďovacie obchody, výber zmluvných strán v tomto členskom štáte bude založený na rotačnom princípe, aby bol zabezpečený spravodlivý prístup všetkým zmluvným stranám.

Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže dolaďovacie dvojstranné obchody vykonávať i samotná ECB. Ak by ECB vykonávala dvojstranné obchody, výber zmluvných strán by v takých prípadoch ECB robila na rotačnom princípe, a to spomedzi tých zmluvných strán v eurozóne, ktoré spĺňajú podmienky pre rýchle tendre a dvojstranné obchody, aby sa zabezpečil spravodlivý prístup všetkým zmluvným stranám.

2.3. **Sankcie v prípade nesplnenia povinností zmluvných strán**

ECB uloží sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998, týkajúcim sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie ([9]), nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 2157/1999 z 23. septembra 1999 o práve Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4) ([10]), nariadením Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka zavedenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou ([11]) v znení zmien a doplnkov a nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o zavedení povinných minimálnych rezerv (ECB/2003/9) ([12]) pre inštitúcie, ktoré nespĺňajú povinnosti vyplývajúce z nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa uplatňovania povinných minimálnych rezerv. Príslušné sankcie a procedurálne pravidlá na ich ukladanie sú špecifikované v uvedených nariadeniach. Okrem toho v prípade závažných porušení povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv môže Eurosystém pozastaviť účasť zmluvných strán v obchodoch na voľnom trhu.

V súlade s ustanoveniami v zmluvných alebo regulačných dohodách, ktoré uplatňuje príslušná národná banka (alebo ECB), Eurosystém uloží zmluvným stranám finančné pokuty alebo im pozastaví účasť na obchodoch na voľnom trhu, ak zmluvné strany neplnia svoje povinnosti podľa zmluvných alebo regulačných dojednaní uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB), tak ako je stanovené ďalej.

Týka sa to prípadov porušenia pravidiel tendrov (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových cenných papierov ako zábezpeku na pokrytie objemu likvidity, ktorý jej bol v obchode na dodanie likvidity pridelený, alebo ak nie je schopná dodať dostatok hotovosti na pokrytie čiastky pridelenej v obchode na stiahnutie likvidity) a pravidiel dvojstranných obchodov (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok akceptovateľných podkladových aktív alebo dostatočný objem hotovosti na pokrytie čiastky dohodnutej v dvojstranných obchodoch).

Patria sem aj prípady, keď zmluvná strana poruší pravidlá používania podkladových aktív (prípad, keď zmluvná strana používa aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neakceptovateľnými, alebo aktíva, ktoré zmluvná strana nesmie používať napríklad v dôsledku úzkych väzieb alebo vzhľadom na identitu emitenta/ručiteľa a zmluvnej strany) alebo poruší pravidlá postupov na konci dňa a nespĺňa prístupové podmienky pre jednodňový refinančný obchod (prípad, keď zmluvná strana má na konci dňa na svojom zúčtovacom účte záporný zostatok a nespĺňa prístupové podmienky pre jednodňové refinančné obchody).

Okrem toho opatrenie spojené s pozastavením prístupu zmluvnej strany sa môže uplatniť aj voči pobočkám danej inštitúcie v iných členských štátoch. Zmluvnej strane možno výnimočne na určitý čas pozastaviť účasť na všetkých budúcich operáciách menovej politiky, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť porušenia (napríklad v súvislosti s opakovaním výskytu alebo trvaním).

Finančné pokuty ukladané národnými bankami v prípade porušenia pravidiel tendrov, dvojstranných obchodov, podkladových aktív, náležitostí postupov na konci dňa alebo prístupových podmienok k jednodňovým refinančným obchodom sa vypočítavajú podľa vopred stanovenej sankčnej sadzby (ako je uvedené v prílohe 6).

2.4. **Pozastavenie alebo vylúčenie z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania**

V súlade s ustanoveniami v zmluvných alebo regulačných ustanoveniach uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) môže Eurosystém z dôvodu nedodržania pravidiel obozretného podnikania pozastaviť zmluvným stranám prístup k nástrojom menovej politiky alebo ich z neho vylúčiť.

([9]) Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 4.
([10]) Ú. v. ES L 264, 12.10.1999, s. 21.
([11]) Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 1.
([12]) Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

Okrem toho pozastavenie prístupu alebo vylúčenie zmluvných strán z obchodov môže byť dohodnuté v niektorých prípadoch patriacich pod pojem „nesplnenie povinnosti“ zmluvnou stranou v zmysle zmluvných alebo regulačných dohôd uplatňovaných národnými centrálnymi bankami.

KAPITOLA 3

3. OBCHODY NA VOĽNOM TRHU

Obchody na voľnom trhu hrajú v menovej politike Eurosystému dôležitú úlohu pri dosahovaní cieľov riadenia úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a pri signalizovaní zámerov menovej politiky. Podľa cieľov, pravidelnosti a použitých postupov sa obchody Eurosystému na voľnom trhu môžu rozdeliť do štyroch kategórií: hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie, dolaďovacie obchody a štrukturálne obchody. Pokiaľ ide o použité nástroje, hlavným nástrojom Eurosystému na voľnom trhu sú reverzné obchody; môžu sa využívať vo všetkých štyroch kategóriách obchodov, zatiaľ čo dlhové cenné papiere sa môžu používať v štrukturálnych obchodoch na stiahnutie prebytočnej likvidity. Okrem toho má Eurosystém k dispozícii tri ďalšie nástroje na výkon dolaďovacích obchodov: priame obchody, devízové swapy a prijímanie termínovaných vkladov. V nasledujúcich častiach sú podrobne opísané charakteristiky jednotlivých typov obchodov na voľnom trhu, ktoré sa využívajú v Eurosystéme.

3.1. Reverzné obchody

3.1.1. *Všeobecné poznámky*

a) Typ nástroja

Reverzné obchody sú obchody, v ktorých Eurosystém kupuje alebo predáva akceptovateľné aktíva na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo uskutočňuje úverové operácie so zabezpečovacím prevodom akceptovateľných cenných papierov. Reverzné obchody sa využívajú v hlavných refinančných operáciách a dlhodobejších refinančných operáciách. Okrem toho môže Eurosystém využívať reverzné obchody aj v štrukturálnych a dolaďovacích obchodoch.

b) Právny charakter

Národné centrálne banky môžu vykonávať reverzné obchody buď vo forme dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastnícke právo na aktíva sa prevedie na veriteľa a zmluvné strany sa dohodnú na spätnom obchode prevedením aktíva na dlžníka v budúcom termíne), alebo ako poskytnutie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov (to znamená, že je stanovený vymáhateľný nárok na založené aktíva, ale za predpokladu splnenia dlhovej povinnosti si vlastníctvo aktíva zachováva dlžník). Ďalšie ustanovenia týkajúce sa reverzných obchodov založených na dohodách o spätnom odkúpení sú špecifikované v príslušných zmluvných dohodách národných centrálnych bánk (alebo ECB). Dohody o reverzných obchodoch založených na úveroch zabezpečených cennými papiermi zohľadňujú rôzne postupy a pravidlá zabezpečenia a následnej realizácie príslušného nároku v zábezpeke (napr. záloh), ktoré sa uplatňujú v rôznych typoch právnych systémov.

c) Úrokové podmienky

Rozdiel medzi obstarávacou cenou a cenou pri spätnom odkúpení v dohode o spätnom odkúpení zodpovedá úroku splatnému z peňažnej čiastky vypožičanej za čas do splatnosti operácie, to znamená, že v cene pri spätnom odkúpení je zahrnutý aj príslušný platený úrok. Úroková sadzba z reverzného obchodu vo forme kolateralizovaného úveru sa vypočíta zo špecifikovanej úrokovej sadzby z čiastky úveru a času do splatnosti operácie. Na reverzné obchody na voľnom trhu Eurosystému sa uplatňuje jednoduché úročenie a pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“.

3.1.2. *Hlavné refinančné operácie*

Hlavné refinančné operácie sú najdôležitejšie obchody na voľnom trhu, ktoré uskutočňuje Eurosystém. Zohrávajú kľúčovú úlohu pri sledovaní cieľov riadenia úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a signalizovaní zámerov menovej politiky. Zabezpečuje sa nimi prevažná časť refinancovania finančného sektora.

Charakteristické znaky hlavných refinančných operácií:

— ide o obchody, ktorými sa dodáva likvidita,

— vykonávajú sa pravidelne každý týždeň ([13]),

— obvykle majú splatnosť jeden týždeň ([14]),

— vykonávajú ich decentralizovane národné centrálne banky,

— vykonávajú sa prostredníctvom štandardných REPO tendrov (špecifikované v časti 5.1),

— ponuky do hlavných refinančných operácií môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1),

— ako podkladové aktíva pre hlavné refinančné operácie sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa (tier 1) aj aktíva druhého stupňa (tier 2) (špecifikované v kapitole 6).

3.1.3. *Dlhodobejšie refinančné operácie*

Eurosystém vykonáva aj pravidelné refinančné obchody, zvyčajne s trojmesačnou splatnosťou, ktorých cieľom je zabezpečovať dodatočné refinancovanie finančného sektora na dlhšie obdobie. Týmito obchodmi sa realizuje iba obmedzená časť celkového objemu refinancovania. Zámerom Eurosystému spravidla nie je, aby v týchto obchodoch trhu niečo signalizoval, a preto zvyčajne koná ako prijímateľ úrokových sadzieb. Preto sa dlhodobejšie refinančné operácie obvykle vykonávajú vo forme tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou a ECB zvyčajne oznamuje objem obchodu, ktorý má byť umiestnený v nadchádzajúcich tendroch. Za výnimočných okolností Eurosystém môže uskutočňovať dlhodobejšie refinančné operácie vo forme tendrov s pevne stanovenou úrokovou sadzbou.

Charakteristické znaky dlhodobejších refinančných operácií:

— ide o obchody, ktoré dodávajú likviditu,

— vykonávajú sa pravidelne každý mesiac ([15]),

— obvykle majú trojmesačnú splatnosť ([16]),

— vykonávajú ich decentralizovane národné centrálne banky,

— vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (špecifikované v časti 5.1),

— ponuky na dlhodobejšie refinančné operácie môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (tak, ako sú špecifikované v časti 2.1),

— ako podkladové aktíva pre dlhodobejšie refinančné operácie sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa (tier 1) aj aktíva druhého stupňa (tier 2) (špecifikované v kapitole 6).

3.1.4. *Dolaďovacie reverzné obchody*

Eurosystém môže vykonávať dolaďovacie obchody vo forme reverzných obchodov na voľnom trhu. Dolaďovacie obchody sa zameriavajú na riadenie likvidity na trhu a na usmernenie úrokových sadzieb najmä s cieľom vyhladiť účinky nečakaných výkyvov likvidity na trhu na úrokové sadzby. Prípadná nutnosť rýchleho zásahu pri neočakávanom vývoji na trhu vyžaduje zachovanie vysokého stupňa flexibility v oblasti výberu postupov a prevádzkových prostriedkov pri uskutočňovaní týchto operácií.

Charakteristické znaky dolaďovacích obchodov:

— majú formu obchodov dodávajúcich alebo sťahujúcich likviditu,

— nemajú štandardizovanú periodicitu,

— nemajú štandardizovanú splatnosť,

— dolaďovacie reverzné obchody na dodávanie likvidity sa obvykle vykonávajú prostredníctvom rýchlych tendrov, i keď možnosť využitia dvojstranných obchodov sa nevylučuje (pozri kapitolu 5),

([13]) Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sa vykonávajú v súlade s kalendárom vyhlásených tendrov (pozri tiež časť 5.1.2), ktorý možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int); pozri tiež internetové stránky Eurosystému (príloha 5).

([14]) Splatnosť hlavných a refinančných operácií sa môže príležitostne líšiť okrem iného aj v závislosti od počtu dní pracovného voľna v členských štátoch.

([15]) Pozri poznámku pod čiarou 1 na strane 21.

([16]) Pozri poznámku pod čiarou 2 na strane 21.

— dolaďovacie reverzné obchody na sťahovanie likvidity sa spravidla vykonávajú prostredníctvom dvojstranných obchodov (špecifikované v časti 5.2),

— tieto obchody zvyčajne vykonávajú decentralizovane národné centrálne banky (Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže dvojstranné dolaďovacie reverzné obchody vykonávať aj ECB),

— podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2 môže Eurosystém vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolaďovacích reverzných obchodoch,

— ako podkladové aktíva pre dolaďovacie reverzné obchody sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa (tier 1) aj aktíva druhého stupňa (tier 2) (špecifikované v kapitole 6).

3.1.5. *Štrukturálne reverzné obchody*

Eurosystém môže na voľnom trhu vykonávať štrukturálne obchody vo forme reverzných obchodov zameraných na zmenu štrukturálneho postavenia finančného sektora voči Eurosystému.

Charakteristické znaky týchto obchodov:

— ide o obchody dodávajúce likviditu,

— môžu mať pravidelnú alebo nepravidelnú periodicitu,

— ich splatnosť nemusí byť bezpodmienečne štandardizovaná,

— vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (tak ako sú špecifikované v časti 5.1),

— vykonávajú ich decentralizovane národné centrálne banky,

— ponuky pre štrukturálne reverzné obchody môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1)

— ako podkladové aktíva pre štrukturálne reverzné obchody sú akceptovateľné aktíva prvého stupňa (tier 1) aj aktíva druhého stupňa (tier 2) (špecifikované v kapitole 6).

3.2. **Priame obchody**

a) Typ nástroja

Priame obchody na voľnom trhu sú obchody, v ktorých Eurosystém nakupuje alebo predáva akceptovateľné cenné papiere priamo na trhu. Takéto obchody sa vykonávajú len na štrukturálne a dolaďovacie účely.

b) Právny charakter

Priamy obchod znamená úplný prevod vlastníctva z predávajúceho na kupujúceho bez spätného prevodu. Obchody sa vykonávajú v súlade s trhovými konvenciami pre dlhové nástroje použité v transakcii.

c) Cenové podmienky

Pri kalkulácii cien koná Eurosystém v súlade so všeobecne trhom prijímanou konvenciou pre dlhové nástroje použité v transakcii.

d) Iné charakteristické znaky

Charakteristické znaky priamych obchodov Eurosystému:

— môžu mať formu obchodov dodávajúcich likviditu (priamy nákup) alebo sťahujúcich likviditu (priamy predaj),

— ich periodicita nie je štandardizovaná,

— vykonávajú sa prostredníctvom dvojstranných obchodov (špecifikované v časti 5.2),

— bežne ich vykonávajú decentralizovane národné centrálne banky (Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže dolaďovacie priame obchody vykonávať aj ECB),

— na okruh zmluvných strán v priamych obchodoch sa *a priori* nekladú žiadne obmedzenia,

— v priamych obchodoch sa ako podkladové aktíva používajú iba nástroje prvého stupňa (tier 1) (špecifikované v časti 6.1).

3.3. **Emisia dlhových cenných papierov ECB**

a) Typ nástroja

ECB môže emitovať dlhové cenné papiere s cieľom upraviť štrukturálnu pozíciu finančného sektora voči Eurosystému, aby vytvorila (alebo zvýšila) nedostatok likvidity na trhu.

b) Právny charakter

Dlhové cenné papiere predstavujú dlhovú povinnosť ECB voči majiteľovi dlhového cenného papiera. Dlhové cenné papiere sa vydávajú a uchovávajú v zaknihovanej forme u depozitárov cenných papierov v eurozóne. ECB neukladá žiadne obmedzenia na prevoditeľnosť týchto dlhových cenných papierov. Ďalšie ustanovenia týkajúce sa dlhových cenných papierov ECB budú vydané v náležitostiach a podmienkach týchto dlhových cenných papierov.

c) Úrokové podmienky

Dlhové cenné papiere sa vydávajú s diskontom, to znamená, že sú emitované pod menovitou hodnotou a v čase splatnosti sa splácajú v menovitej hodnote. Rozdiel medzi emisnou cenou a cenou pri splatení sa rovná úroku z emisnej sumy za obdobie do splatnosti dlhového cenného papiera pri dohodnutej úrokovej sadzbe. Uplatňuje sa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. Výpočet emisnej ceny je uvedený v boxe 1.

BOX 1

Emisia dlhových cenných papierov ECB

Kde:

N = menovitá hodnota dlhového cenného papiera

r_I = úroková sadzba (v %)

D = obdobie do splatnosti dlhového cenného papiera (v dňoch)

P_T = hodnota dlhového cenného papiera v čase emisie

Táto hodnota sa určí ako:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_I \times D}{36\,000}}$$

d) Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky emisie dlhových cenných papierov ECB:

— vydávajú sa na účely sťahovania likvidity z trhu,

— môžu sa vydávať pravidelne alebo nepravidelne,

— majú splatnosť menej ako 12 mesiacov,

— emitujú sa prostredníctvom štandardných tendrov (špecifikované v časti 5.1),

— ponúkajú a splácajú ich decentralizovane národné centrálne banky,

— ponuky na upisovanie dlhových cenných papierov ECB môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (špecifikované v časti 2.1).

3.4. **Devízové swapy**

a) Typ nástroja

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky pozostávajú zo súbežných spotových a forwardových obchodov eura voči cudzej mene. Používajú sa na dolaďovanie hlavne s cieľom riadenia likvidity na trhu a usmernenia úrokových sadzieb.

b) Právny charakter

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sú obchodmi, v ktorých Eurosystém spotovou transakciou kupuje (alebo predáva) euro za cudziu menu a súčasne ho predáva (alebo kupuje) späť vo forwardovej transakcii v termíne dohodnutom na spätné odkúpenie. Ďalšie ustanovenia pre devízové swapy sú špecifikované v dohodách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB).

c) Menové a kurzové podmienky

Eurosystém spravidla uskutočňuje operácie iba s často obchodovanými menami a v súlade so štandardnými trhovými postupmi. V každom devízovom swape sa zmluvné strany dohodnú na swapových bodoch obchodu. Swapové body predstavujú rozdiel medzi kurzom forwardovej transakcie a kurzom spotovej transakcie. Swapové body eura voči cudzím menám sú kótované podľa všeobecných trhových zvyklostí. Kurzové podmienky devízových swapov sú špecifikované v boxe 2.

BOX 2

Devízové swapy

S = spotový kurz (ku dňu transakcie devízového swapu) medzi eurom (EUR) a cudzou menou ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = forwardový kurz medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = forwardové body medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

N(.) = spotový objem meny; $N(.)_M$ je forwardový objem meny:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ alebo } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ alebo } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

d) Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky devízových swapov:

— môžu mať formu obchodov na dodanie likvidity alebo obchodov na stiahnutie likvidity,

— ich periodicita nie je štandardizovaná,

— ich splatnosť nie je štandardizovaná,

— uskutočňujú sa prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstranných obchodov (pozri kapitolu 5),

— zvyčajne ich vykonávajú decentralizovane národné centrálne banky (Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže dvojstranné devízové swapy vykonávať aj ECB),

— v súlade s kritériami špecifikovanými v časti 2.2. a prílohe 3 môže Eurosystém vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na devízových swapoch.

3.5. **Prijímanie termínovaných vkladov**

a) Typ nástroja

Eurosystém môže vyzvať zmluvné strany, aby uložili úročené termínované vklady v národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom je zmluvná strana zriadená. Termínované vklady sa prijímajú len na dolaďovacie účely, na stiahnutie likvidity z trhu.

b) Právny charakter

Vklady prijímané od zmluvných strán sú termínované a úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálne banky neposkytujú kolaterál na zabezpečenie vkladov.

c) Úrokové podmienky

Pri vkladoch sa používa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku podľa počtu dní sa používa metóda „skutočný počet dní/360“.

d) Ostatné charakteristické znaky

Charakteristické znaky prijímania termínovaných vkladov:

— vklady sa prijímajú na účely stiahnutia likvidity,

— periodicita prijímania vkladov nie je štandardizovaná,

— splatnosť vkladov nie je štandardizovaná,

— prijímanie vkladov sa bežne vykonáva prostredníctvom rýchlych tendrov, možnosť použitia dvojstranných obchodov však nie je vylúčená (pozri kapitolu 5),

— prijímanie vkladov zvyčajne vykonávajú decentralizovane národné centrálne banky (Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže dvojstranné prijímanie termínovaných vkladov vykonávať aj ECB) ([17]),

— Eurosystém si podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2 môže zvoliť obmedzený počet zmluvných strán na prijímanie termínovaných vkladov.

KAPITOLA 4

4. AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

4.1. Jednodňové refinančné obchody

a) Typ nástroja

Zmluvné strany môžu využívať jednodňové refinančné obchody na získanie jednodňovej likvidity od národných centrálnych bánk za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti založeniu akceptovateľných cenných papierov (tak ako je stanovené v kapitole 6). Nástroj je určený na uspokojenie dočasných potrieb likvidity zmluvných strán. Za normálnych okolností predstavuje úroková sadzba jednodňového refinančného obchodu hornú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby. Náležitosti a podmienky jednodňových refinančných obchodov sú zhodné v celej eurozóne.

b) Právny charakter

Národné centrálne banky môžu poskytovať likviditu prostredníctvom jednodňových refinančných obchodov buď vo forme jednodňových dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastníctvo aktíva je prevedené na veriteľa, pričom zmluvné strany sa dohodnú na tom, že vykonajú spätný obchod a v nasledujúci pracovný deň aktíva spätne prevedú na dlžníka), alebo jednodňových úverov so zábezpekou vo forme

([17]) Termínované vklady sú uložené na účtoch v národných centrálnych bankách; je to tak aj vtedy, ak by takéto operácie centralizovane vykonávala ECB.

cenných papierov (to znamená, že za aktíva sa poskytne vymáhateľný nárok, ale vzhľadom na predpokladané splnenie dlhovej povinnosti zostáva vlastníctvo aktíva v rukách dlžníka). Ďalšie ustanovenia pre dohody o spätnom odkúpení sú špecifikované v zmluvných dojednaniach príslušnej národnej centrálnej banky. Dohody o dodaní likvidity vo forme úverov zabezpečených cennými papiermi zohľadňujú rozdielne postupy a pravidlá stanovenia a realizácie príslušného úroku v zábezpeke (zálohu), ktoré sa uplatňujú v rôznych právnych systémoch.

c) Podmienky prístupu

Prístup k jednodňovým refinančným obchodom majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán, špecifikované v časti 2.1. Poskytuje ho národná centrálna banka v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Prístup k jednodňovým refinančným obchodom sa poskytuje iba v dňoch, v ktorých sú v prevádzke príslušné národné systémy hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) a systémy zúčtovania cenných papierov (SSS).

Na konci dňa sa denné debetné zostatky zmluvných strán na ich zúčtovacom účte v národných centrálnych bankách automaticky považujú za žiadosť o jednodňový refinančný obchod. Postupy na realizáciu jednodňového refinančného obchodu na konci dňa sú špecifikované v časti 5.3.3.

Zmluvná strana môže požiadať o jednodňový refinančný obchod aj zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má zmluvná strana sídlo. Aby národná centrálna banka mohla spracovať žiadosť v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení systému TARGET ([18]) ([19]). Čas uzávierky systému TARGET je spravidla 18.00 SEČ. Konečný termín pre žiadosť o vykonanie jednodňového refinančného obchodu sa v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 30 minút. V žiadosti sa uvedie objem obchodu a podkladové aktíva, ktoré sa majú dodať pre transakciu, ak neboli v národnej centrálnej banke vopred uložené.

Okrem požiadavky predložiť dostatočné podkladové akceptovateľné aktíva nie je pre objem prostriedkov, ktoré možno poskytnúť na základe jednodňového refinančného obchodu, stanovený žiadny limit.

d) Splatnosť a úrokové podmienky

Splatnosť prostriedkov poskytnutých na základe refinančného obchodu je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET, je obchod splatný v najbližší nasledujúci deň, v ktorom sú príslušné národné systémy zúčtovania platieb (RTGS) a zúčtovania cenných papierov (SSS) v prevádzke, a to v čase, keď sa tieto systémy otvárajú.

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred; používa sa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. ECB môže meniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému ([20]). Úrok je splatný pri splatení obchodu.

e) Pozastavenie obchodu

Prístup k obchodu sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek upraviť podmienky obchodu alebo obchod pozastaviť.

4.2. **Jednodňové sterilizačné obchody**

a) Typ nástroja

Zmluvné strany môžu využívať jednodňové sterilizačné obchody na ukladanie jednodňových depozitov v národných centrálnych bankách. Vklady sú úročené vopred vyhlásenou úrokovou sadzbou. Za normálnych okolností úroková sadzba jednodňového vkladu predstavuje dolnú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby. Náležitosti a podmienky jednodňových sterilizačných obchodov sú zhodné v celej eurozóne ([21]).

([18]) V niektorých členských štátoch národná centrálna banka (alebo niektoré jej pobočky) nemusí byť otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky počas určitých pracovných dní Eurosystému z dôvodu štátnych alebo regionálnych dní pracovného voľna. V takých prípadoch je príslušná národná centrálna banka zodpovedná za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prístupom k jednodňovým refinančným obchodom s ohľadom na dni pracovného voľna.

([19]) Dni, počas ktorých systém TARGET nie je v prevádzke, sa oznamujú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int); pozri tiež internetové stránky Eurosystému (príloha 5).

([20]) V celom tomto dokumente sa pojem „pracovný deň Eurosystému“ vzťahuje na ktorýkoľvek deň, počas ktorého je ECB a aspoň jedna národná centrálna banka otvorená na účely uskutočňovania menovopolitických operácií Eurosystému.

([21]) V krajinách eurozóny sa môžu vyskytovať prevádzkové rozdiely vyplývajúce z existencie rozdielov v štruktúrach účtov medzi národnými centrálnymi bankami.

b) Právny charakter

Jednodňové depozity prijaté od zmluvných strán sú úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálne banky neposkytujú kolaterál na zábezpeku vkladov.

c) Prístupové podmienky ([22])

Prístup k jednodňovým sterilizačným obchodom majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán, špecifikované v časti 2.1. Prístup k jednodňovým sterilizačným obchodom sa poskytuje prostredníctvom národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Prístup k jednodňovým sterilizačným obchodom sa poskytuje iba v dňoch, v ktorých sú príslušné národné systémy zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) v prevádzke.

Zmluvná strana požiada o jednodňový depozit zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má sídlo. Aby národná centrálna banka mohla spracovať žiadosť v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení prevádzkového dňa systému TARGET, čo je spravidla 18.00 SEČ ([23]) ([24]). Konečný termín pre žiadosť o prístup k jednodňovému sterilizačnému obchodu sa v posledný pracovný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 30 minút. V žiadosti sa má uviesť čiastka, ktorá má byť v rámci obchodu uložená.

Na čiastku, ktorú môže zmluvná strana uložiť, sa nevzťahuje žiadny limit.

d) Splatnosť a úrokové podmienky

Splatnosť vkladov deponovaných v rámci tejto automatickej operácie je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET, sa vklady uložené na základe tohto obchodu stávajú splatné v nasledujúci deň, keď je príslušný národný systém zúčtovania platieb (RTGS) v prevádzke, a to v čase, keď sa tento systém otvára.

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred; používa sa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. ECB môže meniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému. Úrok je splatný pri splatnosti vkladu.

e) Pozastavenie obchodu

Prístup k obchodu sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek pozmeniť podmienky obchodu alebo obchod pozastaviť.

KAPITOLA 5

5. POSTUPY

5.1. Tendre

5.1.1. *Všeobecné poznámky*

Obchody Eurosystému na voľnom trhu sa zvyčajne vykonávajú vo forme tendrov. Tendre Eurosystému sa vykonávajú v šiestich operačných krokoch, tak ako je to špecifikované v boxe 3.

Eurosystém rozlišuje dva rôzne typy tendrov: štandardné tendre a rýchle tendre. Postupy pre štandardné a rýchle tendre sú totožné, s výnimkou časového rámca a okruhu zmluvných strán.

([22]) V dôsledku rozdielov v štruktúrach účtov medzi národnými centrálnymi bankami ECB môže povoliť národným centrálnym bankám, aby uplatňovali prístupové podmienky, ktoré sa mierne líšia od tu uvedených podmienok. Národné centrálne banky budú poskytovať informácie o každej odchýlke od podmienok opísaných v tomto dokumente.

([23]) V niektorých členských štátoch nemusí byť národná centrálna banka (alebo niektoré jej pobočky) otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky počas určitých pracovných dní Eurosystému z dôvodu štátnych alebo regionálnych dní pracovného voľna. V takých prípadoch je príslušná národná centrálna banka zodpovedná za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať v súvislosti s prístupom k jednodňovým sterilizačným obchodom s ohľadom na dni pracovného voľna.

([24]) Dni, počas ktorých systém TARGET nie je v prevádzke, sa oznamujú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int); pozri tiež internetové stránky Eurosystému (príloha 5).

BOX 3

Operačné kroky tendrov

1. krok **Vypísanie tendra**

a) Oznámenie ECB, vydané prostredníctvom tlačových agentúr

b) Oznámenie národných centrálnych bánk, vydané prostredníctvom národných tlačových agentúr a zasielané priamo jednotlivým zmluvným stranám (ak je to potrebné)

2. krok **Príprava zmluvných strán a predkladanie ponúk**

3. krok **Usporiadanie ponúk Eurosystémom**

4. krok **Pridelenie objemu a vyhlásenie výsledkov tendra**

a) Rozhodnutie ECB o pridelenom (umiestnenom) objeme

b) Vyhlásenie výsledkov o pridelenom (umiestnenom) objeme

5. krok **Potvrdenie jednotlivých výsledkov o pridelených (umiestnených) objemoch**

6. krok **Vysporiadanie obchodov** (pozri časť 5.3)

a) Štandardné tendre

Pri štandardných tendroch uplynie od vyhlásenia tendra do potvrdenia výsledkov o pridelenom (umiestnenom) objeme najviac 24 hodín (kde čas medzi konečným termínom na predkladanie ponúk a vyhlásením výsledkov je približne dve hodiny). Prehľad zvyčajného časového rámca operačných krokov pre štandardné tendre je zobrazený v grafe 1. V prípade potreby môže ECB rozhodnúť o úprave časového rámca jednotlivých krokov.

Hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne obchody (s výnimkou priamych obchodov) sa vždy vykonávajú vo forme štandardných tendrov. Na štandardných tendroch sa môžu zúčastňovať zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, stanovené v časti 2.1.

GRAF 1

Zvyčajný časový rámec operačných krokov štandardných tendrov

[Časové údaje sa uvádzajú v čase ECB (SEČ)]

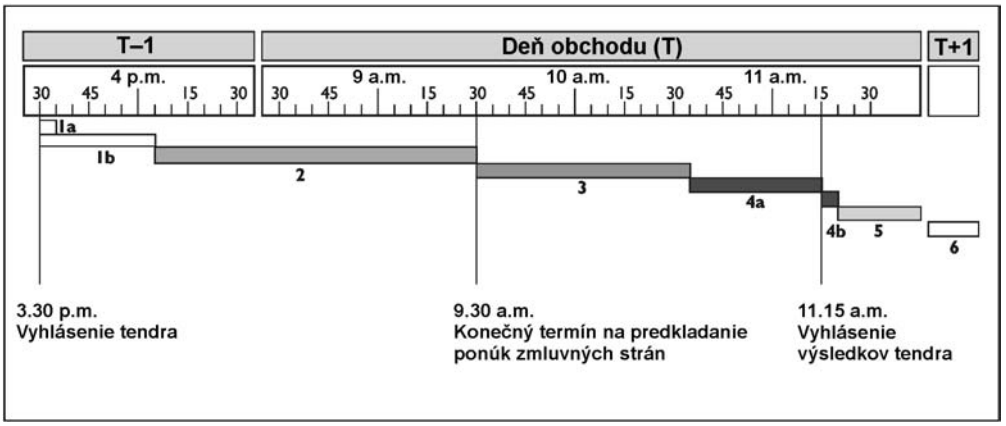

Poznámka: Údaje sa týkajú operačných krokov vymedzených v boxe 3.

b) Rýchle tendre

Rýchle tendre sa obvykle uskutočňujú do jednej hodiny od vyhlásenia, pričom potvrdenie sa uskutoční bezprostredne po vyhlásení výsledku. Zvyčajný časový rámec operačných krokov pre rýchle tendre je zobrazený v grafe 2. V prípade potreby môže ECB upraviť časový rámec jednotlivých krokov. Rýchle tendre sa používajú iba pri dolaďovacích obchodoch. Eurosystém si v súlade s kritériami a postupmi špecifikovanými v časti 2.2 môže na účasť v rýchlych tendroch vybrať obmedzený počet zmluvných strán.

GRAF 2

Zvyčajný časový rámec operačných krokov rýchlych tendrov

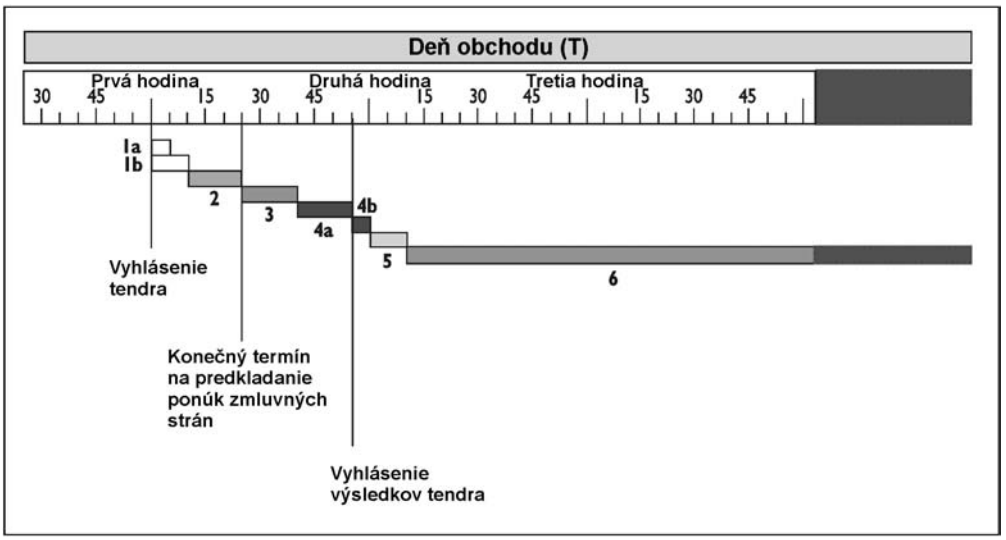

Poznámka: Údaje sa týkajú operačných krokov vymedzených v boxe 3.

c) Tendre s pevnou a pohyblivou úrokovou sadzbou

Eurosystém má možnosť voľby uskutočňovať buď tendre s pevnou úrokovou sadzbou (objemové tendre), alebo tendre s pohyblivou úrokovou sadzbou (úrokové tendre). V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanoví úrokovú sadzbu vopred a zúčastnené zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri pevnej úrokovej sadzbe ([25]). V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov a úrokové sadzby, pri ktorých chcú uzatvárať obchody s národnými centrálnymi bankami ([26]).

5.1.2. *Kalendár tendrových operácií*

a) Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie

Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sa uskutočňujú podľa indikatívneho kalendára, ktorý uverejňuje Eurosystém ([27]). Kalendár sa zverejňuje aspoň tri mesiace pred začiatkom roka, na ktorý platí. Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sú uvedené v tabuľke 2. Zámerom ECB je zabezpečiť, aby sa na hlavných a dlhodobejších refinančných operáciách mohli zúčastňovať zmluvné strany vo všetkých členských štátoch. Preto pri zostavovaní kalendára týchto obchodov ECB upravuje bežný harmonogram s prihliadnutím na dni pracovného voľna v jednotlivých členských štátoch.

([25]) V tendroch devízových swapov s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanoví swapové body obchodu a zmluvné strany ponúknu pevne stanovený objem meny, ktorý chcú predať (a spätne odkúpiť) alebo kúpiť (a spätne predať) pri tejto úrokovej sadzbe.

([26]) V tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúknu pevne stanovený objem meny a kotácie swapových bodov, s ktorými vstupujú do obchodu.

([27]) Kalendár tendrových operácií Eurosystému možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int); pozri tiež internetové stránky Eurosystému (príloha 5).

TABUĽKA 2

Zvyčajné dni obchodov pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie

Typ obchodu	Zvyčajný deň obchodu (T)
Hlavné refinančné operácie	Každý utorok
Dlhodobejšie refinančné operácie	Posledná streda každého kalendárneho mesiaca ([1])

([1]) V dôsledku Vianoc sa decembrový obchod posúva o jeden týždeň dopredu, t. j. na predposlednú stredu v mesiaci.

b) Štrukturálne obchody

Štrukturálne obchody prostredníctvom štandardných tendrov sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. Zvyčajne sa však uskutočňujú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami ([28]) NCB vo všetkých členských štátoch.

c) Dolaďovacie obchody

Dolaďovacie obchody sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. ECB môže rozhodnúť o tom, že sa dolaďovacie obchody uskutočnia v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystému. Na takýchto obchodoch sa zúčastňujú iba národné centrálne banky členských štátov, v ktorých sú deň vykonania obchodu, deň zúčtovania a deň splatnosti pracovnými dňami NCB.

5.1.3. *Oznámenie o konaní tendrových operácií*

Štandardné tendre Eurosystému sa verejne vyhlasujú prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálne banky oznámiť konanie tendrovej operácie priamo zmluvným stranám, ktoré nie sú napojené na služby tlačových agentúr. Verejné vyhlásenie tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

— referenčné číslo tendra,

— deň konania tendra,

— typ obchodu (dodanie alebo stiahnutie likvidity a typ nástroja menovej politiky, ktorý sa má použiť),

— splatnosť obchodu,

— typ aukcie (tender s pevnou alebo pohyblivou úrokovou sadzbou),

— spôsob aukcie (holandská alebo americká aukcia, tak ako je vymedzená v časti 5.1.5 písm. d),

— plánovaný objem obchodu (obvykle iba v prípade dlhodobejších refinančných operácií),

— stanovená úroková sadzba tendra/cena/swapové body (len v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou),

— minimálna/maximálna akceptovateľná úroková sadzba/cena/swapové body (ak sú stanovené),

— termín začatia a termín splatnosti obchodu (ak je stanovený) alebo valuta a dátum splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových cenných papierov),

— meny swapu a mena, ktorej čiastka je pevne stanovená (v prípade devízových swapov),

([28]) V celom tomto dokumente sa pojem pracovný deň NCB vzťahuje na ktorýkoľvek deň, v ktorom je národná centrálna banka členského štátu otvorená na účely operácií menovej politiky Eurosystému. V niektorých členských štátoch môžu byť pobočky národnej centrálnej banky v pracovných dňoch NCB zatvorené v dôsledku miestnych alebo regionálnych dní pracovného pokoja. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka zodpovedá za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach, ktoré sa majú prijať vo vzťahu k obchodom týchto pobočiek.

— referenčný spotový výmenný kurz, ktorý sa má využiť na výpočet (v prípade devízových swapov),

— limit maximálnej ponuky (ak je stanovený),

— minimálna individuálne pridelená čiastka (ak je stanovená),

— minimálny koeficient pridelenia (ak je stanovený),

— časový harmonogram predkladania ponúk,

— denominácia dlhových cenných papierov (v prípade emisie dlhových cenných papierov),

— ISIN emisie (v prípade emisie dlhových cenných papierov).

S ohľadom na zvýšenie transparentnosti dolaďovacích obchodov Eurosystém zvyčajne zverejňuje vyhlásenie rýchlych tendrov vopred. Vo výnimočných situáciách však môže ECB rozhodnúť, že rýchle tendre vopred nevyhlási. Vyhlasovanie rýchlych tendrov sa riadi tými istými postupmi ako v prípade štandardných tendrov. Pri rýchlych tendroch národné centrálne banky kontaktujú vybrané zmluvné strany priamo, bez ohľadu na to, či boli vyhlásené verejne, alebo nie.

5.1.4. *Príprava zmluvných strán na predkladanie ponúk*

Ponuky zmluvných strán do tendra musia mať formu, ktorá sa riadi vzorom stanoveným národnými centrálnymi bankami pre príslušný obchod. Ponuky sa musia predkladať národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom má inštitúcia organizačnú zložku (ústredie alebo pobočku). Ponuky inštitúcie v každom členskom štáte môže predkladať iba jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou uvedú zmluvné strany vo svojich ponukách objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami ([29]).

V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môžu zmluvné strany predkladať ponuky až do 10 rôznych úrovní úrokovej sadzby/ceny/swapového bodu. V každej ponuke uvedú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami, a príslušnú úrokovú sadzbu ([30]) ([31]). Ponuka úrokových sadzieb musí byť vyjadrená vo forme násobkov 0,01 percenta. V prípade ponúk pre devízové swapy s pohyblivou úrokovou sadzbou musia byť swapové body kótované v súlade so štandardnými trhovými zvyklosťami a ponuky musia byť vyjadrené vo forme násobkov 0,01 swapového bodu.

Pre hlavné refinančné operácie je minimálny objem ponúk 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce túto čiastku musia byť vyjadrené vo forme násobkov 100 000 EUR. Tento minimálny objem a minimálne násobky platia i pre dolaďovacie a štrukturálne obchody. Minimálny objem ponúk platí pre každú jednotlivú ponuku na úrokovú sadzbu/cenu/swapový bod.

Pre dlhodobejšie refinančné operácie definuje každá národná centrálna banka minimálny objem ponúk v rozpätí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce definovaný minimálny objem musia byť vyjadrené vo forme násobkov 10 000 EUR. Najnižší objem ponúk platí pre každú jednotlivú ponuku úrokovej sadzby.

ECB môže stanoviť maximálny limit ponuky, aby zabránila neúmerne veľkým ponukám. V oznámení o vypísaní tendra sa vždy uvádzajú aj všetky takéto maximálne limity.

Od zmluvných strán sa očakáva, že vždy budú schopné pokryť pridelené (umiestnené) čiastky dostatočným objemom akceptovateľných podkladových aktív ([32]). Ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových aktív alebo hotovosti na vyrovnanie čiastky, ktorá jej bola pridelená v tendri, umožňujú zmluvné alebo regulačné ustanovenia, uplatňované príslušnými národnými centrálnymi bankami, uloženie pokuty.

([29]) V devízových swapoch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou treba uviesť pevne stanovenú čiastku meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystémom.

([30]) So zreteľom na emisiu dlhových cenných papierov ECB sa ECB môže rozhodnúť, že ponuky majú byť vyjadrené skôr vo forme ceny ako úrokovej sadzby. V takých prípadoch sa ceny musia uvádzať ako percento menovitej hodnoty.

([31]) V devízových swapoch s variabilnou úrokovou sadzbou treba uviesť pevne stanovený objem meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystémom, a príslušnú úroveň swapového bodu.

([32]) Alebo vyrovnať v hotovosti v prípade obchodov na stiahnutie likvidity.

Odovzdané ponuky možno odvolať do konečného času stanoveného na predkladanie ponúk. Ponuky predložené po termíne stanovenom v oznámení o konaní aukcie sú neplatné. Dodržanie termínov posudzujú národné centrálne banky. Národné centrálne banky vyradia všetky ponuky zmluvnej strany v prípade, ak súhrnný objem jej ponúk presiahne maximálny limit stanovený ECB. Národné centrálne banky vyradia aj tie ponuky, ktoré sú nižšie než stanovený minimálny objem ponúk alebo ktoré sú nižšie než akceptovaná najnižšia alebo vyššie než akceptovaná najvyššia úroková sadzba/cena/swapový bod. Okrem toho národné centrálne banky môžu vyradiť aj ponuky, ktoré sú neúplné alebo ktoré nie sú v súlade so vzorom. Svoje rozhodnutie o vyradení ponuky oznámi príslušná národná centrálna banka zmluvnej strane pred prideľovaním.

5.1.5. *Postupy prideľovania v tendroch*

a) Tendre s pevnou úrokovou sadzbou

Pri tendri s pevnou úrokovou sadzbou sa ponuky prijaté od zmluvných strán sčítajú. Ak súhrnný objem ponúk presiahne celkový objem likvidity, ktorá má byť umiestnená, uspokoja sa predložené ponuky pomerným spôsobom podľa podielu čiastky, ktorá má byť pridelená, k úhrnnej sume ponúk (pozri box 4). Čiastka pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro. ECB však môže rozhodnúť, že pri tendroch s pevnou úrokovou sadzbou pridelí každému ponúkajúcemu minimálny objem/podiel.

BOX 4

Prideľovanie pri tendroch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou

Kde:

A = celkový pridelený objem

n = celkový počet zmluvných strán

a_i = objem ponuky *i*-tej zmluvnej strany

all% = percentuálny podiel na pridelení

all_i = celkový objem pridelený *i*-tej zmluvnej strane

Percentuálny podiel na pridelení:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^{n} a_i}$$

Čiastka pridelená *i*-tej zmluvnej strane:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

b) Tendre s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách

Pri prideľovaní v tendroch na dodanie likvidity s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách sa ponuky zoradia zostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb. Ako prvé sa uspokoja ponuky s najvyššími úrovňami úrokovej sadzby a potom sa postupne uspokojujú ponuky s nižšími úrokovými sadzbami až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť pridelený. Ak pri najnižšej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (t. j. hraničnej úrokovej sadzbe) súhrnná čiastka ponúk presiahne zostávajúcu čiastku, ktorá má byť pridelená, zostávajúca čiastka sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej čiastky, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničnou úrokovou sadzbou (pozri box 5). Čiastka pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

BOX 5

Prideľovanie pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách

(príklad sa vzťahuje na ponuky vo forme úrokových sadzieb)

kde:

A = celkový prideľovaný (umiestnený) objem

r_s = *s*-tá ponuka úrokovej sadzby predložená zmluvnými stranami

n = celkový počet zmluvných strán

$a(r_s)_i$ = výška ponuky pri *s*-tej úrokovej sadzbe (r_s) podanej *i*-tou zmluvnou stranou

$a(r_s)$ = celková suma ponúk pri *s*-tej úrokovej sadzbe (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^{n} a(r_s)_i$$

r_m = hraničná úroková sadzba

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ pre tendre na dodanie likvidity,

$r_m \geq r_s \geq r_1$ pre tendre na stiahnutie likvidity

r_{m-1} = úroková sadzba pred hraničnou úrokovou sadzbou (posledná úroková sadzba, pri ktorej sa ponuky uspokojujú v plnej výške),

$r_{m-1} > r_m$ pre tendre na dodanie likvidity,

$r_m > r_{m-1}$ pre tendre na stiahnutie likvidity

$all\%(r_m)$ = percentuálny podiel na pridelenom objeme pri hraničnej úrokovej sadzbe

$all(r_s)_i$ = pridelenie prostriedkov *i*-tej zmluvnej strane pri *s*-tej úrokovej sadzbe

all_i = celková čiastka pridelená *i*-tej zmluvnej strane

Percento pridelenia prostriedkov za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Pridelenie prostriedkov *i*-tej zmluvnej strane za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Celkový objem pridelený *i*-tej zmluvnej strane:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

Pri prideľovaní objemov v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou na sťahovanie likvidity (ktoré možno použiť pri emisii dlhových cenných papierov a pri prijímaní termínovaných vkladov) sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb (alebo zostupne podľa ponúkaných cien). Ponuky s najnižšími úrovňami úrokových sadzieb (najvyššími úrovňami cien) sa uspokojujú ako prvé a potom sa postupne akceptujú ponuky s vyššími úrokovými sadzbami (nižšími cenovými ponukami) až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť stiahnutý. Ak pri najvyššej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (najnižšej cene) (t. j. úrokovej sadzbe/cene) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu čiastku, ktorá má byť pridelená, táto zostávajúca čiastka sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa

pomeru zostávajúcej čiastky, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk za hraničnú úrokovú sadzbu/cenu (pozri box 5). Na vydanie dlhových cenných papierov sa objem pridelený každej zmluvnej strane zaokrúhli na najbližší násobok menovitej hodnoty dlhových cenných papierov. Pre ostatné operácie na stiahnutie likvidity sa suma pridelená každej zmluvnej strane zaokrúhli na najbližšie euro.

ECB sa môže rozhodnúť, že pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou pridelí každému úspešnému ponúkajúcemu minimálny objem.

c) Tendre devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou

Pri prideľovaní v tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou na dodanie likvidity sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných swapových bodov ([33]). Ponuky s najnižšími ponúkanými swapovými bodmi sa uspokojujú ako prvé, potom sa postupne akceptujú ponuky s vyššími swapovými bodmi až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorý má byť pridelený. Ak pri ponuke s najvyšším akceptovaným swapovým bodom (t. j. hraničnej ponuke swapových bodov) súhrnná čiastka ponúk prevýši zostávajúcu čiastku, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky v pomere zostávajúcej čiastky, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničným swapovým bodom (pozri box 6). Objem pridelený každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

BOX 6

Prideľovanie pri tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou

Kde:

A = celkový prideľovaný objem

Δ_s = s-tá kotácia swapového bodu predložená zmluvnými stranami

n = celkový počet zmluvných strán

$a(\Delta_s)_i$ = objem ponúk pri s-tej kotácií swapového bodu (Δ_s), podanej i-tou zmluvnou stranou

$a(\Delta_s)$ = celkový objem ponúk pri s-tej kotácií swapového bodu (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^{n} a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = hraničná kotácia swapového bodu:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

Δ_{m-1} = kotácia swapového bodu pred hraničnou ponukou swapového bodu (posledná ponuka swapového bodu, pri ktorej sú ponuky ešte plne uspokojené)

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

$all\%(\Delta_m)$ = percentuálny podiel na pridelení za hraničnú kotáciu swapového bodu

$all(\Delta_s)_i$ = pridelenie i-tej zmluvnej strane pri s-tej kotácii swapového bodu

all_i = celková suma pridelená i-tej zmluvnej strane

([33]) Kotácie swapových bodov sú zoradené vzostupne s prihliadnutím na algebrické znamienko ponuky, ktoré závisí od algebrického znaku rozdielu úrokovej sadzby medzi cudzou menou a eurom. Ak je pri splatnosti swapu úroková sadzba cudzej meny vyššia ako zodpovedajúca úroková sadzba pre euro, kotácia swapového bodu je kladná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s prémiou). Ak je úroková miera cudzej meny nižšia ako zodpovedajúca úroková miera pre euro, kotácia swapového bodu je záporná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s diskontom).

Percento pridelenia za hraničnú kotáciu swapového bodu je:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Pridelenie *i*-tej zmluvnej strane za hraničnú kotáciu swapového bodu:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Celkový objem pridelenia *i*-tej zmluvnej strane:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

Pri prideľovaní v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou pre devízové swapy na stiahnutie likvidity sú ponuky zoradené zostupne podľa ponúkaných swapových bodov. Ponuky s najvyššími swapovými bodmi sa uspokojujú ako prvé, potom sa postupne akceptujú nižšie ponuky swapových bodov až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorá má byť pridelená. Ak pri najnižšej akceptovanej kotácii swapového bodu (t. j. hraničná kotácia swapových bodov) súhrnný objem ponúk prevýši zostávajúcu čiastku, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca čiastka pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej čiastky, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk pri hraničnej kotácii swapového bodu (pozri box 6). Suma pridelená každej zmluvnej strane sa zaokrúhli na najbližšie euro.

d) Druh aukcie

Pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môže Eurosystém využiť buď aukciu s jednotnou sadzbou, alebo s viacerými sadzbami. V aukcii s jednotnou sadzbou (holandská aukcia) sa prideľovaná úroková sadzba/cena/swapový bod, ktorá sa uplatňuje na všetky uspokojené ponuky, rovná hraničnej úrokovej sadzbe/cene/swapovému bodu (t. j. hodnote, pri ktorej sa vyčerpá celková prideľovaná suma). Pri aukcii s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) sa prideľuje sadzba/cena/swapové body podľa individuálnych ponúknutých úrokových sadzieb/cien/swapových bodov.

5.1.6. *Oznámenie výsledkov tendra*

Výsledky štandardných a rýchlych tendrov sa oznamujú verejne prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálne banky oznámiť výsledok pridelenia zmluvným stranám bez prístupu k službám tlačových agentúr aj priamo. Správa o výsledku verejného tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

— referenčné číslo tendra,

— deň konania tendra,

— typ obchodu,

— splatnosť obchodu,

— celkový objem ponúk predložených zmluvnými stranami Eurosystému,

— počet ponúkajúcich (zúčastnených) zmluvných strán,

— meny obchodu (v prípade devízových swapov),

— celkový akceptovaný objem,

— percento pridelenia (v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou),

— spotový (pohotový) výmenný kurz (v prípade devízových swapov),

— posledný akceptovaný úrok/cenu/swapový bod a percento pridelenia pri hraničnej úrokovej sadzbe/cene/swapovom bode (v prípade tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou),

— najnižšiu, najvyššiu úrokovú sadzbu a vážený priemer úrokovej sadzby prideleného (umiestneného) objemu (v prípade aukcií s viacerými úrokovými sadzbami),

— deň začatia a deň splatnosti obchodu alebo deň emisie a splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových cenných papierov),

— minimálnu individuálnu pridelenú sumu (ak je stanovená),

— minimálny pomer pridelenia (ak je stanovený),

— denomináciu dlhových cenných papierov (v prípade emisie dlhových cenných papierov),

— ISIN emisie (v prípade emisie dlhových cenných papierov).

Národné centrálne banky potvrdia jednotlivé výsledky pridelenia úspešným zmluvným stranám priamo.

5.2. **Postupy dvojstranných obchodov**

a) Všeobecné poznámky

Národné centrálne banky môžu vykonávať operácie na základe dvojstranných obchodov ([34]). Tieto postupy sa môžu využívať v dolaďovacích obchodoch na voľnom trhu a v štrukturálnych priamych obchodoch. Všeobecne sa definujú ako postupy, pri ktorých Eurosystém realizuje obchod s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. V tejto súvislosti sa rozlišuje medzi dvoma typmi dvojstranných obchodov: obchody, pri ktorých zmluvné strany priamo kontaktuje Eurosystém, a obchody, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu.

b) Priamy kontakt so zmluvnými stranami

Pri tomto postupe národné centrálne banky kontaktujú jednu alebo niekoľko domácich zmluvných strán, vyberaných podľa kritérií špecifikovaných v časti 2.2. Podľa presných pokynov vydaných ECB národné centrálne banky rozhodnú, či uzavrú so zmluvnými stranami obchod. Obchody sa vysporiadajú prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Ak by Rada guvernérov ECB rozhodla, že za výnimočných okolností môže dvojstranné obchody vykonávať aj ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB), postupy pre takéto obchody by sa zodpovedajúco upravili. V tomto prípade by ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) priamo kontaktovala jednu alebo niekoľko zmluvných strán v eurozóne, ktoré boli vybrané podľa kritérií stanovených v časti 2.2. ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) by rozhodla, či uzavrie so zmluvnými stranami obchod. Aj v tomto prípade by sa však obchody vysporiadavali decentralizovane prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Dvojstranné obchody prostredníctvom priameho kontaktu so zmluvnými stranami sa môžu použiť pri reverzných obchodoch, priamych obchodoch, devízových swapoch a pri prijímaní termínovaných vkladov.

c) Obchody vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu

Národné centrálne banky môžu vykonávať priame obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu. Počet zmluvných strán pre tieto obchody nie je *a priori* obmedzený a postupy sa prispôsobujú trhovým zvyklostiam pre obchodované dlhové nástroje. Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výni-

([34]) Rada guvernérov ECB rozhodne, či za výnimočných okolností môže dolaďovacie dvojstranné obchody vykonávať aj ECB.

močných okolností môže aj ECB (prípadne jedna alebo niekoľko národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) vykonávať priame dolaďovacie obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a agentov trhu.

d) Vyhlasovanie dvojstranných obchodov

Dvojstranné obchody sa obvykle vopred verejne nevyhlasujú. ECB môže tiež rozhodnúť, že výsledky dvojstranných obchodov verejne neoznámi.

e) Dni obchodov

ECB môže rozhodnúť o tom, že dolaďovacie dvojstranné obchody bude uskutočňovať v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystému. Na týchto obchodoch sa zúčastňujú iba národné centrálne banky členských štátov, v ktorých sú deň obchodu, deň zúčtovania a deň splatnosti pracovnými dňami NCB.

Priame dvojstranné obchody na štrukturálne účely sa zvyčajne vykonávajú a zúčtovávajú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami NCB vo všetkých členských štátoch.

5.3. **Postupy zúčtovania**

5.3.1. *Všeobecné poznámky*

Peňažné transakcie v rámci využitia automatických operácií Eurosystému alebo obchodov na voľnom trhu sa zúčtovávajú na účtoch zmluvných strán v národných centrálnych bankách (alebo na účtoch zúčtovacích bánk, ktoré sa zúčastňujú v systéme TARGET). Peňažné transakcie sa zúčtovávajú iba po (alebo v momente) konečnom prevode podkladových aktív. To znamená, že podkladové aktíva musia byť uložené na majetkovom účte cenných papierov v národných centrálnych bankách vopred alebo zúčtované v uvedených národných centrálnych bankách v priebehu dňa na základe dodania oproti platbe (DPP). Prevod podkladových aktív sa vykonáva prostredníctvom majetkových účtov zmluvných strán na zúčtovanie cenných papierov, pričom systémy zúčtovania cenných papierov (SSS) musia spĺňať minimálne štandardy ECB ([35]). Účastníci, ktorí nemajú majetkový účet cenných papierov v úschove v národnej centrálnej banke alebo účet na zúčtovanie cenných papierov v SSS, ktorý spĺňa minimálne štandardy ECB, môžu zúčtovávať obchody s podkladovými aktívami prostredníctvom účtu na zúčtovanie cenných papierov alebo prostredníctvom majetkového účtu cenných papierov v úschove v korešpondenčnej úverovej inštitúcii.

Ďalšie ustanovenia týkajúce sa postupov zúčtovania sú vymedzené v zmluvných ustanoveniach uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) pre konkrétne nástroje menovej politiky. V národných centrálnych bankách môžu byť medzi postupmi zúčtovania mierne odlišnosti v dôsledku rozdielov v národnom práve a v prevádzkových pravidlách.

5.3.2. *Vysporiadanie obchodov na voľnom trhu*

Obchody na voľnom trhu založené na štandardných tendroch (t. j. hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne obchody) sa obvykle vysporadúvajú v prvý deň nasledujúci po dni uzavretia obchodu, v ktorom sú otvorené všetky príslušné národné systémy RTGS a všetky príslušné SSS. Eurosystém sa zásadne usiluje vysporiadať transakcie týkajúce sa jeho obchodov na voľnom trhu v tom istom čase vo všetkých členských štátoch so všetkými zmluvnými stranami, ktoré poskytli dostatočné podkladové aktíva. V dôsledku prevádzkových obmedzení a technických vlastností SSS sa však načasovanie zúčtovania obchodov na voľnom trhu v rámci dňa môže v eurozóne líšiť. Čas zúčtovania hlavných a dlhodobejších refinančných operácií sa obvykle zhoduje s časom úhrady predchádzajúcej operácie so zodpovedajúcou splatnosťou.

Eurosystém sa snaží vysporiadať obchody na voľnom trhu založené na rýchlych tendroch a dvojstranných obchodoch v deň obchodu. Eurosystém však môže z prevádzkových dôvodov príležitostne uplatňovať pre tieto obchody iné dni zúčtovania, najmä pre priame obchody (na dolaďovacie, ako aj na štrukturálne účely) a devízové swapy (pozri tabuľku 3).

([35]) Opis štandardov na používanie akceptovateľných SSS v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

TABUĽKA 3

Zvyčajné termíny zúčtovania obchodov na voľnom trhu Eurosystému ([1])

Nástroj menovej politiky	Deň zúčtovania pre obchody založené na štandardných tendroch	Deň zúčtovania pre obchody založené na rýchlych tendroch alebo dvojstranných obchodoch
REPO obchod	T+1 ([2])	T
Priame obchody	–	Podľa trhových zvyklostí pre podkladové aktíva
Emisia dlhových cenných papierov	T+1	–
Devízové swapy	–	T, T + 1 alebo T + 2
Prijímanie termínovaných vkladov	–	T

([1]) T sa vzťahuje ku dňu obchodu. Termín zúčtovania sa vzťahuje k pracovným dňom Eurosystému.
([2]) Ak sa zvyčajný deň zúčtovania pre hlavné alebo dlhodobejšie refinančné operácie zhoduje s dňom pracovného pokoja, ECB môže rozhodnúť, že uplatní iný termín zúčtovania s možnosťou zúčtovania v ten istý deň. Dni zúčtovania pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sú stanovené vopred v kalendári tendrov Eurosystému (pozri časť 5.1.2).

5.3.3. *Postupy na konci dňa*

Postupy na konci dňa sú vymedzené v dokumentácii k národným systémom RTGS a k systému TARGET. Čas uzávierky systému TARGET je spravidla 18.00 h času ECB (SEČ). Po čase uzávierky sa v národných systémoch RTGS neakceptujú žiadne ďalšie platobné príkazy na spracovanie, i keď sa zostávajúce platobné príkazy akceptované pred časom uzavretia ešte stále spracúvajú. Žiadosti zmluvných strán o prístup k jednodňovým refinančným obchodom alebo k jednodňovým sterilizačným obchodom musia byť predložené príslušným národným centrálnym bankám najneskôr 30 minút po skutočnom uzatvorení prevádzkového dňa systému TARGET ([36]).

Akékoľvek záporné zostatky na zúčtovacích účtoch (v národných systémoch RTGS) akceptovateľných zmluvných strán, zostávajúce po ukončení kontrolných postupov na konci dňa, sa automaticky považujú za žiadosť o prístup k jednodňovým refinančným obchodom (pozri časť 4.1).

KAPITOLA 6

6. AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

6.1. Všeobecné poznámky

Článok 18.1 Štatútu ESCB umožňuje ECB a národným centrálnym bankám obchodovať na finančných trhoch, a to prostredníctvom priamych nákupov a predajov podkladových aktív alebo na základe dohôd o spätnom odkúpení a vyžaduje, aby všetky úverové operácie Eurosystému boli zabezpečené primeranou zábezpekou. V dôsledku toho všetky operácie Eurosystému na dodanie likvidity sú založené na podkladových aktívach, ktoré zmluvné strany poskytnú buď vo forme prevodu vlastníctva aktív (v prípade priamych obchodov alebo dohôd o spätnom odkúpení), alebo vo forme blokácie príslušného aktíva (v prípade kolateralizovaných úverov) ([37]).

([36]) Termín na požiadanie o prístup k automatickým operáciám Eurosystému sa odkladá o ďalších 30 minút v posledný pracovný deň periódy udržiavania minimálnych rezerv Eurosystému.
([37]) Aj priame a reverzné obchody na voľnom trhu na stiahnutie likvidity sú založené na podkladových aktívach. Pre podkladové aktíva použité v reverzných obchodoch na voľnom trhu na stiahnutie likvidity sú kritériá akceptovateľnosti totožné s kritériami uplatňovanými na podkladové aktíva používané v reverzných obchodoch voľného trhu na dodanie likvidity. V obchodoch na stiahnutie likvidity sa však neuplatňujú zrážky pri ocenení.

S cieľom chrániť Eurosystém pred vznikom strát spôsobených výkonom operácií menovej politiky, zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so zmluvnými stranami a zvýšiť prevádzkovú efektívnosť musia podkladové aktíva spĺňať určité kritériá, aby boli akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystému.

Uznáva sa, že zosúladenie kritérií akceptovateľnosti v celej eurozóne by prispelo k zabezpečeniu rovnakého zaobchádzania a prevádzkovej efektívnosti. Súčasne sa musí venovať náležitá pozornosť rozdielom vo finančných štruktúrach jednotlivých členských štátov. Preto sa hlavne na interné účely Eurosystému rozlišujú dve kategórie aktív akceptovaných pre operácie menovej politiky Eurosystému. Tieto dve kategórie sa označujú ako aktíva „prvého stupňa“ a aktíva „druhého stupňa“:

— aktíva prvého stupňa pozostávajú z obchodovateľných dlhových nástrojov spĺňajúcich jednotné kritériá akceptovateľnosti, platné v celej eurozóne, ktoré stanovila ECB,

— aktíva druhého stupňa pozostávajú z dodatočných aktív, obchodovateľných a neobchodovateľných, obzvlášť dôležitých pre národné finančné trhy a bankové systémy, pre ktoré kritériá akceptovateľnosti stanovujú národné centrálne banky pri dodržaní minimálnych kritérií akceptovateľnosti, stanovených ECB. Špecifické kritériá akceptovateľnosti pre aktíva druhého stupňa, uplatňované príslušnými národnými centrálnymi bankami, musí schváliť ECB.

Medzi týmito dvoma stupňami sa nerobí žiadny rozdiel, pokiaľ ide o kvalitu aktív a ich akceptovateľnosť pre rôzne typy operácií menovej politiky Eurosystému (s výnimkou skutočnosti, že aktíva druhého stupňa Eurosystém obvykle nepoužíva v priamych obchodoch). Aktíva akceptovateľné pre operácie menovej politiky Eurosystému sa môžu použiť aj ako podkladové aktíva pre vnútrodenný úver.

Aktíva prvého a aktíva druhého stupňa podliehajú opatreniam na kontrolu rizika, stanoveným v časti 6.4.

Zmluvné strany Eurosystému môžu využívať akceptovateľné aktíva na cezhraničnom základe, t. j. môžu získavať finančné prostriedky z národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom majú sídlo tak, že využívajú aktíva umiestnené v inom členskom štáte (pozri časť 6.6).

6.2. **Aktíva prvého stupňa**

ECB stanovuje a vedie zoznam aktív prvého stupňa. Tento zoznam je prístupný verejnosti ([38]).

Dlhové cenné papiere vydané ECB sú evidované ako aktíva prvého stupňa. Dlhové cenné papiere vydané národnými centrálnymi bankami pred prijatím eura v príslušnom členskom štáte sú tiež zaradené do zoznamu aktív prvého stupňa.

Na aktíva prvého stupňa sa uplatňujú tieto kritériá akceptovateľnosti (pozri tiež tabuľku č. 4):

— musia to byť dlhové nástroje, ktoré: a) znejú na pevne stanovenú výšku istiny, neviazanú na nijaké podmienky, a b) majú kupón, ktorého výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho by kupón mal byť: i) nulový kupón, ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou alebo iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení emitenta. Akceptovateľné sú aj dlhopisy viazané na infláciu. Tieto charakteristiky sa musia zachovať až do splatenia dlhopisu ([39]),

([38]) Zoznam býva zverejnený a denne aktualizovaný na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

([39]) Dlhové nástroje udeľujúce práva na istinu a/alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných dlhových nástrojov toho istého emitenta (alebo v rámci štruktúrovanej emisie podriadené ostatným tranžiam tej istej emisie), sú z aktív prvého stupňa vylúčené.

— musia spĺňať požiadavku vysokej kvality. Pri posudzovaní bonity dlhových nástrojov ECB berie do úvahy okrem iného aj hodnotenia ratingových agentúr, ktoré sú k dispozícii, záruky poskytnuté finančne silnými ručiteľmi ([40]), ako aj určité inštitucionálne kritériá, ktoré by mali zabezpečiť držiteľom nástrojov obzvlášť vysokú ochranu ([41]). Záruka sa bude považovať za prijateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručil za záväzky emitenta v súvislosti s výplatou istiny, úroku a akýchkoľvek iných čiastok splatných na základe dlhového nástroja ich držiteľom, až kým nebudú úplne vyrovnané. Záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezávisle od vlastnej dlhovej povinnosti). Záruky, ktoré poskytli verejnoprávne inštitúcie oprávnené ukladať dane, by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by mali inak zabezpečiť okamžitú a včasnú výplatu po omeškaní. Záväzky ručiteľa v rámci záruky musia byť prinajmenšom rovnocenné (*pari passu*) so všetkými ostatnými nezaistenými záväzkami ručiteľa. Záruka sa musí riadiť právom členského štátu EÚ a musí byť právne platná, záväzná a vymáhateľná ([42]) voči ručiteľovi. Právne potvrdenie týkajúce sa právnej platnosti, záväznej účinnosti a vymáhateľnosti ([43]) záruky sa bude musieť predkladať v takej forme a s takým obsahom, aby bolo prijateľné pre Eurosystém ([44]), a to ešte predtým, ako sa bude posudzovať akceptovateľnosť aktíva podporeného zárukou. Potreba právneho potvrdenia sa neuplatňuje na záruky poskytované v súvislosti s dlhovými nástrojmi s individuálnym ratingom aktíva alebo na záruky poskytnuté verejnoprávnymi inštitúciami oprávnenými vymáhať dane,

— musia byť prevoditeľné v zaknihovanej podobe,

— musia byť uložené/registrované (emitované) v centrálnej banke alebo u centrálneho depozitára cenných papierov (CDCP), spĺňajúceho minimálne štandardy stanovené ECB, ktoré majú sídlo v EHP. Musia byť vedené (zúčtované) v eurozóne na účte v Eurosystéme alebo SSS, ktorý spĺňa štandardy stanovené ECB (aby bezchybnosť a realizácia podliehali právu krajiny eurozóny). Ak centrálny depozitár cenných papierov, do ktorého sú cenné papiere emitované (CDCP), a systém zúčtovania cenných papierov (SSS), v ktorom je aktívum vedené, nie sú totožné, potom sa tieto dve inštitúcie musia spojiť prostredníctvom prepojenia schváleného ECB ([45]),

— musia byť denominované v eurách ([46]),

— musia byť emitované (alebo prípadne garantované) subjektmi, ktoré majú sídlo v EHP ([47]),

— musia byť vedené v registri alebo kótované na regulovanom trhu, tak ako je vymedzené v smernici Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov ([48]), alebo vedené v registri, kótované alebo obchodované na určitých neregulovaných trhoch, tak ako to stanovila ECB ([49]). Okrem toho ECB môže brať do úvahy pri stanovovaní akceptovateľnosti jednotlivých dlhových nástrojov aj likviditu trhu.

Napriek zaradeniu do zoznamu aktív prvého stupňa zmluvná strana nemôže predložiť ako podkladové aktíva dlhové nástroje vydané alebo zaručené zmluvnou stranou alebo ktorýmkoľvek iným subjektom, s ktorým má

([40]) Ručitelia musia mať sídlo v EHP.

([41]) Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 88/220/EHS z 22. marca 1988, Ú. v. ES L 100, 19.4.1988, s. 31, smernicou 2001/107/ES z 21. januára 2002, Ú. v. ES L 41, 13.2.2002, s. 20, a smernicou 2001/108/ES z 21. januára 2002, Ú. v. ES L 41, 13.2.2002, s. 35, sú akceptované ako aktíva prvého stupňa iba vtedy, ak je každej emisii ako takej pridelené hodnotenie (od ratingovej agentúry), ktoré uvádza v súvislosti s Eurosystémom, že dlhový nástroj spĺňa požiadavku vysokej kvality. Akceptovateľnosť dlhových nástrojov emitovaných v rámci programu emisie sa posudzuje na základe individuálneho ratingového hodnotenia pre každú jednotlivú emisiu v tomto programe.

([42]) Požiadavka vymáhateľnosti podlieha všetkým zákonom o konkurze a vyrovnaní, všeobecným zásadám zvykového práva a iným podobným zákonom a zásadám uplatniteľným na ručiteľa a ovplyvňujúcim práva veriteľa voči ručiteľovi vo všeobecnosti.

([43]) Ak je ručiteľ zriadený v inej jurisdikcii, ako je jurisdikcia práva upravujúceho záruku, právne potvrdenie tiež musí potvrdzovať, že záruka je platná a vymáhateľná na základe práva, ktoré upravuje zriadenie ručiteľa.

([44]) Právne potvrdenie by sa malo predkladať na posúdenie NCB, ktorá vykazuje určité aktívum podporené zárukou na zaradenie do zoznamu akceptovateľných aktív. NCB vykazujúca určité aktívum je obvykle NCB krajiny, v ktorej bude aktívum vedené v registri, obchodované alebo kótované. V prípade viacnásobného záznamu v registri by akékoľvek otázky mali byť adresované horúcej linke ECB pre oprávnené aktíva na: Eligible-Assets-hotline@ecb.int.

([45]) Opis štandardov na používanie akceptovateľných SSS v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

([46]) Euro ako také alebo vyjadrené ako národná denominácia.

([47]) Požiadavka, že emitujúci subjekt musí mať sídlo v EHP, sa nevzťahuje na medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.

([48]) Ú. v. ES L 141, 11.6.1993, s. 27.

([49]) Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do cenných papierov (UCITS), v znení doplnkov a zmien, sú akceptované v prvom stupni iba vtedy, ak sú registrované alebo kótované na regulovanom trhu, tak ako je vymedzený v smernici Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov.

zmluvná strana úzke väzby ([50]), tak ako je vymedzené v článku 1 ods. 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií ([51]) ([52]).

Napriek zaradeniu do zoznamu aktív prvého stupňa národné centrálne banky môžu rozhodnúť o neakceptovaní týchto nástrojov ako podkladových aktív:

— dlhových nástrojov splatných pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva ([53]),

— dlhových nástrojov s príjmovým tokom (napr. kupónovou platbou) počas obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva.

Všetky aktíva prvého stupňa musia byť využiteľné v cezhraničnom kontexte v celej eurozóne. Znamená to, že všetky zmluvné strany Eurosystému musia byť schopné využívať také aktíva buď prostredníctvom spojení so svojimi domácimi SSS, alebo prostredníctvom iných akceptovateľných dojednaní, aby mohli získať úver od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (pozri časť 6.6).

Aktíva prvého stupňa sú akceptovateľné pre všetky operácie menovej politiky založené na podkladových aktívach, t. j. pre reverzné a priame obchody na voľnom trhu a jednodňové refinančné obchody.

6.3. **Aktíva druhého stupňa**

Okrem dlhových nástrojov, ktoré spĺňajú kritériá akceptovateľnosti ako aktíva prvého stupňa, národné centrálne banky môžu považovať za akceptovateľné aj iné aktíva, aktíva druhého stupňa, ktoré sú obzvlášť dôležité pre ich národné finančné trhy a bankové systémy. Kritériá akceptovateľnosti pre aktíva druhého stupňa ustanovujú národné centrálne banky v súlade s minimálnymi kritériami akceptovateľnosti uvedenými ďalej. Špecifické národné kritériá akceptovateľnosti musí schváliť ECB. Národné zoznamy akceptovateľných aktív druhého stupňa stanovujú a vedú národné centrálne banky. Tieto zoznamy sú prístupné verejnosti ([54]).

Aktíva druhého stupňa musia spĺňať tieto minimálne kritériá akceptovateľnosti (pozri tiež tabuľku 4):

— môže ísť o dlhové nástroje (obchodovateľné alebo neobchodovateľné), ktoré majú: a) fixnú bezpodmienečnú výšku istiny a b) kupón, ktorého výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho by

([50]) V prípade, že zmluvná strana používa aktíva, ktoré vzhľadom na svoju totožnosť s emitentom/ručiteľom alebo vzhľadom na existenciu úzkych väzieb už nesmie použiť na zabezpečenie nesplateného úveru, je povinná neodkladne o tom informovať príslušnú národnú centrálnu banku. Aktíva sa pri najbližšom dátume oceňovania ohodnotia nulou a môže dôjsť k výzve na dodatočné vyrovnanie termínovaných obchodov (pozri prílohu 6). Okrem toho musí zmluvná strana aktívum v najbližšom možnom termíne stiahnuť.

([51]) Článok 1 ods. 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000, týkajúcej sa zakladania a podnikania úverových inštitúcií, znie takto:
„Úzke väzby znamenajú situáciu, v ktorej sú dve alebo viac fyzických alebo právnických osôb spojené:
a) *účasťou*, ktorá znamená vlastníctvo, priame alebo prostredníctvom kontroly, 20 % alebo viac hlasovacích práv alebo kapitálu podniku, alebo
b) *kontrolou*, ktorá znamená vzťah medzi materským podnikom a dcérskou spoločnosťou vo všetkých prípadoch uvedených v článku 1 ods. 1 a 2 smernice 83/349/EHS alebo podobný vzťah medzi akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou a podnikom; akákoľvek dcérska spoločnosť dcérskej spoločnosti sa tiež považuje za dcérsku spoločnosť materského podniku, ktorý je na čele týchto spoločností. Situácia, v ktorej sú dve alebo viac fyzických alebo právnických trvalo spojené s jednou a tou istou osobou riadiacim vzťahom, sa tiež považuje za situáciu úzkej väzby medzi takými osobami."

([52]) Toto ustanovenie sa neuplatňuje na: i) úzke väzby medzi zmluvnou stranou a štátnymi orgánmi krajín EHP, ii) obchodné zmenky, za ktoré je okrem zmluvnej strany zodpovedný najmenej jeden subjekt (iný ako úverová inštitúcia), iii) dlhové nástroje, ktoré presne spĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov (UCITS), v znení doplnkov a zmien, alebo iv) prípady, v ktorých sú dlhové nástroje chránené špecifickými právnymi zárukami porovnateľnými s iii).

([53]) Ak by národné centrálne banky umožnili využívanie nástrojov so splatnosťou kratšou ako splatnosť operácií menovej politiky, pre ktoré slúžia ako podkladové aktíva, zmluvné strany by boli požiadané, aby nahradili také aktíva, a to pri splatnosti alebo pred splatnosťou.

([54]) Tieto zoznamy sú zverejňované a denne aktualizované na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Pri neobchodovateľných aktívach druhého stupňa a dlhových nástrojoch s obmedzenou likviditou a osobitnými znakmi môžu národné centrálne banky rozhodnúť, že neuverejnia informácie o jednotlivých emisiách, emitentoch/dlžníkoch alebo ručiteľoch vo svojich národných zoznamoch aktív druhého stupňa, ale poskytnú alternatívne informácie, aby zabezpečili, že zmluvné strany v celej eurozóne môžu ľahko zistiť oprávnenosť konkrétneho aktíva.

kupón mal byť: i) nulový, ii) s pevnou úrokovou sadzbou alebo iii) s pohyblivou úrokovou sadzbou viazanou na referenčnú úrokovú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení emitenta. Akceptovateľné sú aj dlhopisy viazané na infláciu. Tieto charakteristiky sa musia zachovať až do splatenia dlhopisu. Môžu to byť tiež akcie (obchodované na regulovanom trhu, ako je vymedzené v smernici Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov ([55])). Akcie vydané úverovými inštitúciami a dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov (UCITS) ([56]), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 88/220/EHS z 22. marca 1988 ([57]), smernicou 2001/107/ES z 21. januára 2002 ([58]) a smernicou 2001/108/ES z 21. januára 2002 ([59]), obvykle nie sú akceptovateľné na zaradenie do zoznamu aktív druhého stupňa. ECB však môže povoliť národným centrálnym bankám, aby takéto aktíva zaradili do svojho zoznamu aktív druhého stupňa s výhradou splnenia určitých podmienok a obmedzení,

TABUĽKA 4

Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystému

Kritériá	Prvý stupeň (tier 1)	Druhý stupeň (tier 2)
Typ aktíva	— Dlhové cenné papiere ECB — Iné obchodovateľné dlhové nástroje ([1]) ([2])	— Obchodovateľné dlhové nástroje ([1]) — Neobchodovateľné dlhové nástroje ([1]) — Akcie obchodované na regulovanom trhu
Postupy zúčtovania	Nástroje musia byť centrálne uložené v zaknihovanej podobe v národných centrálnych bankách alebo SSS spĺňajúcich minimálne štandardy ECB	Aktíva musia byť ľahko prístupné národnej centrálnej banke, ktorá ich zaradila do svojho zoznamu aktív druhého stupňa
Typ emitenta	— Centrálne banky — Verejný sektor — Súkromný sektor ([3]) — Národné a nadnárodné inštitúcie	— Verejný sektor — Súkromný sektor ([4])
Bonita cenného papiera	ECB musí považovať cenný papier za aktívum vysokej kvality (čo by mohlo znamenať napríklad záruku ručiteľa z EHP, ktorého ECB pokladá za finančne silného)	Národná centrálna banka, ktorá zaradila cenný papier do svojho zoznamu aktív druhého stupňa, ho musí považovať za aktívum vysokej kvality (čo by mohlo znamenať napríklad záruku ručiteľa z eurozóny, ktorého národná centrálna banka, ktorá zaradila cenný papier do zoznamu aktív druhého stupňa, považuje za finančne silného)
Sídlo emitenta (prípadne ručiteľa)	EHP ([5])	Eurozóna

([55]) Ú. v. ES L 141, 11.6.1993, s. 27.
([56]) Ú. v. ES L 375, 31.12.1985, s. 3.
([57]) Ú. v. ES L 100, 19.4.1988, s. 31.
([58]) Ú. v. ES L 41, 13.2.2002, s. 20.
([59]) Ú. v. ES L 41, 13.2.2002, s. 35.

Kritériá	Prvý stupeň (tier 1)	Druhý stupeň (tier 2)
Umiestnenie aktíva	— Miesto emisie: EHP — Miesto zúčtovania: eurozóna ([6])	Eurozóna ([6])
Mena	Euro ([7])	Euro ([7])
Cezhraničné využitie	Áno	Áno

([1]) Musia mať: a) vopred stanovenú bezpodmienečnú výšku istiny a b) kupón, ktorého výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho by v prípade kupónu malo ísť o: i) nulový kupón, ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou alebo iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu v ratingovom hodnotení samotného emitenta. Akceptovateľné sú však aj dlhopisy viazané na infláciu. Tieto charakteristiky sa musia zachovať až do splatenia dlhopisu.

([2]) Dlhové nástroje poskytujúce práva na istinu a/alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných dlhových nástrojov toho istého emitenta (alebo v štruktúrovanej emisii podriadené iným tranžiam tej istej emisie), sú z aktív prvého stupňa vylúčené.

([3]) Dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1995 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov (UCITS), v znení zmien a doplnkov, sú akceptované ako aktíva prvého stupňa iba pri splnení týchto dvoch podmienok: po prvé každej emisii musí byť pridelený rating (od ratingovej agentúry), ktorý z pohľadu Eurosystému potvrdzuje, že dlhový nástroj spĺňa požiadavky vysokej kvality. Akceptovateľnosť dlhových nástrojov emitovaných v rámci programu emisie sa posudzuje na základe ratingového hodnotenia programu. Po druhé dlhové nástroje musia byť kótované na regulovanom trhu, tak ako je vymedzené v smernici Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov.

([4]) Akcie vydané úverovými inštitúciami a dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami, ktoré striktne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov (UCITS), v znení zmien a doplnkov, obvykle nie sú akceptovateľné na zaradenie do zoznamu aktív druhého stupňa. ECB však môže povoliť národným centrálnym bankám, aby zaradili takéto aktíva do svojho zoznamu aktív druhého stupňa s výhradou splnenia určitých podmienok a obmedzení.

([5]) Požiadavka, aby emitent mal sídlo v EHP, sa neuplatňuje na medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.

([6]) Bezchybnosť a realizácia podliehajú právu členského štátu eurozóny.

([7]) Euro alebo jeho denominácia v národnej mene.

— musia to byť záväzky z dlhopisov voči subjektom alebo kmeňové akcie subjektov (alebo byť zabezpečené subjektmi), ktoré národná centrálna banka, ktorá zaradila aktíva do zoznamu aktív druhého stupňa, považuje za finančne silné. Záruka sa bude považovať za prijateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručil za záväzky v súvislosti s výplatou istiny, úroku a akýchkoľvek iných čiastok splatných držiteľom aktíva, až kým nebudú úplne vyrovnané. Záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezávisle od vlastnej dlhovej povinnosti). Záruky, ktoré poskytli verejnoprávne inštitúcie oprávnené ukladať dane, by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by mali inak zabezpečiť okamžitú a včasnú výplatu po omeškaní. Záväzky ručiteľa musia byť prinajmenšom rovnocenné (*pari passu*) so všetkými ostatnými nezaistenými záväzkami ručiteľa. Záruka sa musí riadiť právom členského štátu EÚ a musí byť právne platná, záväzná a vymáhateľná ([60]) voči ručiteľovi. Právne potvrdenie týkajúce sa právnej platnosti, záväznej účinnosti a vymáhateľnosti ([61]) záruky sa bude musieť predkladať v takej forme a s takým obsahom, aby bolo prijateľné pre Eurosystém ([62]), a to ešte predtým, ako sa bude posudzovať akceptovateľnosť aktíva podporeného zárukou. Potreba právneho potvrdenia sa neuplatňuje na záruky poskytované v súvislosti s dlhovými nástrojmi s individuálnym ratingovým hodnotením aktíva alebo na záruky poskytnuté verejnoprávnymi inštitúciami oprávnenými ukladať dane,

([60]) Požiadavka vymáhateľnosti podlieha akýmkoľvek zákonom o konkurze a vyrovnaní, všeobecným zásadám zvykového práva a iným podobným zákonom a zásadám uplatniteľným na ručiteľa a ovplyvňujúcim práva veriteľa voči ručiteľovi vo všeobecnosti.

([61]) Ak je ručitel zriadený v inej jurisdikcii, ako je jurisdikcia práva upravujúceho záruku, právne potvrdenie tiež musí potvrdzovať, že záruka je platná a vymáhateľná na základe práva, ktoré upravuje zriadenie ručiteľa.

([62]) Právne potvrdenie by sa malo predkladať na posúdenie NCB, ktorá vykazuje určité aktívum podporené zárukou na zaradenie do zoznamu akceptovateľných aktív. NCB vykazujúca určité aktívum je obvykle NCB krajiny, v ktorej bude aktívum vedené v registri, obchodované alebo kótované. V prípade viacnásobného záznamu v registri by akékoľvek otázky mali byť adresované horúcej linke ECB pre akceptovateľné aktíva na: Eligible-Assets-hotline@ecb.int.

— pre národnú centrálnu banku, ktorá zaradila aktíva do zoznamu aktív druhého stupňa, musia byť ľahko prístupné,

— musia byť umiestnené v eurozóne (takže bezchybnosť a realizácia podliehajú právu krajiny eurozóny),

— musia byť denominované v eurách ([63]),

— musia byť emitované (alebo zaručené) subjektmi, ktoré majú sídlo v eurozóne.

Napriek ich zaradeniu do zoznamov aktív druhého stupňa zmluvná strana nesmie predložiť ako podkladové aktíva dlhové cenné papiere alebo akcie zmluvnej strany alebo akéhokoľvek iného subjektu, s ktorým má zmluvná strana úzke väzby ([64]), tak ako je vymedzené v článku 1 ods. 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií ([65]) ([66]).

Napriek prijatiu do zoznamu aktív druhého stupňa národné centrálne banky môžu rozhodnúť o neakceptovaní nasledujúcich nástrojov ako podkladových aktív:

— dlhových nástrojov splatných pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva ([67]),

— dlhových nástrojov s príjmovým tokom (napr. kupónovou platbou) počas obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa využívajú ako podkladové aktíva,

— kmeňových akcií s platbou akéhokoľvek druhu alebo akýmkoľvek iným právom s nimi spojeným, ktoré môže ovplyvniť ich vhodnosť ako podkladových aktív počas obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky, pre ktorú sa použili ako podkladové aktíva.

Všetky aktíva druhého stupňa musia byť použiteľné v cezhraničnom kontexte v celej eurozóne. To znamená, že všetky zmluvné strany Eurosystému musia byť schopné využívať také aktíva buď prostredníctvom prepojení s ich domácimi SSS, alebo prostredníctvom iných akceptovateľných dohôd, aby mohli získať finančné prostriedky od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (pozri časť 6.6).

Aktíva druhého stupňa sú akceptovateľné pre reverzné obchody na voľnom trhu a jednodňové refinančné obchody. V priamych obchodoch Eurosystému sa bežne nepoužívajú.

([63]) Euro alebo jeho denominácia v národnej mene.

([64]) V prípade, že zmluvná strana používa aktíva, ktoré vzhľadom na jej totožnosť s emitentom/ručiteľom alebo vzhľadom na existenciu úzkych väzieb nesmie použiť na zabezpečenie nesplateného úveru, je povinná neodkladne o tom informovať príslušnú národnú centrálnu banku. Aktíva sa v najbližšom termíne oceňovania ohodnotia nulou a môže dôjsť k výzve na dodatočné vyrovnanie termínovaných obchodov (pozri prílohu 6). Okrem toho môže zmluvná strana aktívum v najbližšom možnom termíne stiahnuť.

([65]) Článok 1 ods. 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000, týkajúcej sa založenia a podnikania úverových inštitúcií znie takto:

„Úzke väzby znamenajú situáciu, v ktorej sú dve alebo viac fyzických alebo právnických osôb spojené:

a) *účasťou*, ktorá znamená vlastníctvo, priame alebo prostredníctvom kontroly, 20 % alebo viac hlasovacích práv alebo kapitálu podniku, alebo

b) *kontrolou*, ktorá znamená vzťah medzi materským podnikom a dcérskou spoločnosťou vo všetkých prípadoch uvedených v článku 1 ods. 1 a 2 smernice 83/349/EHS alebo podobný vzťah medzi akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou a podnikom; akákoľvek dcérska spoločnosť dcérskej spoločnosti sa tiež považuje za dcérsku spoločnosť materskej spoločnosti, ktorá je na čele týchto spoločností.

Situácia, v ktorej sú dve alebo viac fyzických alebo právnických osôb v trvalom vzťahu s jednou a tou istou osobou riadiacim vzťahom, sa tiež považuje za situáciu ustanovujúcu úzke väzby medzi takými osobami.“

([66]) Podobne ako u aktív prvého stupňa toto ustanovenie sa neuplatňuje na: i) úzke väzby medzi zmluvnou stranou a štátnymi orgánmi krajín EHP (vrátane prípadu, keď je ručiteľom emitenta štátny orgán), ii) obchodné zmenky, za ktoré je okrem zmluvnej strany zodpovedný najmenej jeden subjekt (iný ako úverová inštitúcia), iii) dlhové nástroje, ktoré presne spĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov (UCITS), v znení zmien a doplnkov, alebo iv) prípady, v ktorých sú dlhové nástroje chránené špecifickými právnymi zábezpekami porovnateľnými s iii).

([67]) Podobne ako u aktív prvého stupňa, ak by národné centrálne banky umožnili používanie nástrojov so splatnosťou kratšou ako operácie menovej politiky, pre ktoré slúžia ako podkladové aktíva, zmluvné strany by boli požiadané, aby také aktíva pri ich splatnosti alebo pred splatnosťou nahradili.

6.4. **Opatrenia na kontrolu rizika**

Opatrenia na kontrolu rizika sa uplatňujú na aktíva, ktoré slúžia ako podklad pre operácie menovej politiky Eurosystému, aby chránili Eurosystém proti riziku finančnej straty, ak sa podkladové aktíva musia predať vzhľadom na platobnú neschopnosť zmluvnej strany. Opatrenia na kontrolu rizika, ktoré má Eurosystém k dispozícii, sú opísané v boxe 7.

BOX 7

Opatrenia na kontrolu rizika

Eurosystém v súčasnosti uplatňuje tieto opatrenia na kontrolu rizika:

— **Zrážky pri ocenení**

Eurosystém pri oceňovaní podkladových aktív uplatňuje zrážky pri ocenení („haircuts“). To znamená, že hodnota podkladových aktív sa vypočíta ako trhová hodnota aktíva mínus určité percento (zrážka).

— **Prípustná odchýlka (oceňovanie podľa trhovej hodnoty)**

Eurosystém vyžaduje, aby sa pri jeho reverzných obchodoch na dodanie likvidity zachovávala trhová hodnota podkladových aktív upravená o zrážku. To znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, vyzve národná centrálna banka zmluvnú stranu, aby dodala dodatočné aktíva alebo hotovosť (výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, pokiaľ hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne určitú úroveň, centrálna banka vráti zmluvnej strane nadbytočné aktíva alebo hotovosť. (Výpočty týkajúce sa uskutočnenia výzvy na dodatočné vyrovnanie sú uvedené v boxe 11.)

Nasledujúce opatrenia na riadenie rizika Eurosystém v súčasnosti neuplatňuje:

— **Počiatočná zrážka**

Eurosystém môže vo svojich reverzných obchodoch na dodanie likvidity uplatniť počiatočnú zrážku. Znamenalo by to, že zmluvné strany by museli poskytnúť podkladové aktíva v hodnote, ktorá sa prinajmenšom rovná likvidite dodanej Eurosystémom plus hodnote počiatočnej zrážky.

— **Limity vo vzťahu k emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom**

Eurosystém môže uplatňovať limity na mieru rizika voči emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom.

— **Dodatočné záruky**

Na to, aby Eurosystém akceptoval určité aktíva, môže od finančne silných subjektov vyžadovať dodatočné záruky.

— **Vylúčenie**

Eurosystém môže z používania vo svojich operáciách menovej politiky určité aktíva vylúčiť.

6.4.1. *Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa*

Eurosystém uplatňuje špecifické opatrenia na kontrolu rizika podľa druhu podkladových aktív, ktoré poskytne zmluvná strana. Príslušné opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa stanovuje ECB. Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva prvého stupňa sú všeobecne zosúladené v celej eurozóne ([68]). Rámec kontroly rizika pre aktíva prvého stupňa zahŕňa tieto hlavné prvky:

— Podľa klasifikácie emitenta a druhu cenného papiera sa akceptovateľné aktíva prvého stupňa zadeľujú do jednej zo štyroch kategórií s klesajúcou likviditou. Zadeľovanie akceptovateľných aktív do štyroch kategórií likvidity je opísané v boxe 8.

BOX 8

Kategórie likvidity pre aktíva prvého stupňa ([1])

Kategória I	**Kategória II**	**Kategória III**	**Kategória IV**
Vládne dlhové nástroje	Dlhové nástroje miestnej a regionálnej samosprávy	Tradičné nástroje dlhových nástrojov typu Pfandbrief	Cenné papiere kryté aktívami ([2])
Dlhové nástroje emitované centrálnymi bankami ([3])	Dlhové nástroje typu Jumbo Pfandbrief ([4])	Dlhové nástroje úverovej inštitúcie	
	Dlhové nástroje agentúr ([5])	Dlhové nástroje emitované právnickými osobami a inými emitentmi ([5])	
	Nadnárodné dlhové nástroje		

([1]) Kategóriu likvidity určuje klasifikácia emitenta. Všetky cenné papiere kryté aktívami sú však zaradené do kategórie IV bez ohľadu na klasifikáciu emitenta. Dlhové nástroje typu Jumbo Pfandbrief sú zaradené do kategórie II na rozdiel od iných dlhových nástrojov vydaných úverovými inštitúciami, zaradených do kategórie III.
([2]) Cenné papiere kryté aktívami patria do kategórie IV bez ohľadu na klasifikáciu emitenta.
([3]) Dlhové cenné papiere emitované ECB a dlhové nástroje emitované národnými centrálnymi bankami pred prijatím eura v príslušných členských štátoch sú zaradené do kategórie I.
([4]) Do triedy aktív Jumbo Pfandbrief patria iba nástroje s emisným objemom najmenej 500 miliónov EUR, na ktoré predložili riadne ponuky najmenej dvaja pravidelní tvorcovia trhu a požiadali o kótovanie.
([5]) Do kategórie II sú zaradené iba cenné papiere vydané emitentmi, ktorých ECB klasifikovala ako agentúry. Cenné papiere vydané inými agentúrami sú zaradené do kategórie III.

— Jednotlivé dlhové nástroje podliehajú špecifickým zrážkam pri ocenení („haircuts“). Zrážky sa realizujú tak, že od trhovej hodnoty podkladového aktíva sa odpočíta určité percento. Zrážky sa líšia podľa zostatkovej splatnosti a kupónovej štruktúry dlhových nástrojov, tak ako je to opísané v boxoch 9 a 10.

([68]) V dôsledku prevádzkových rozdielov medzi jednotlivými členskými štátmi v súvislosti s postupmi pri doručovaní podkladových aktív zmluvnými stranami do národných centrálnych bánk (vo forme spoločného fondu záruk založených v národnej centrálnej banke alebo dohôd o spätnom odkúpení, založených na jednotlivých aktívach špecifikovaných pre každú transakciu) sa môžu vyskytnúť menšie rozdiely so zreteľom na časový rozvrh oceňovania a iné prevádzkové znaky rámca kontroly rizika.

BOX 9

Úrovne oceňovacích zrážok (%) uplatňované na akceptovateľné aktíva prvého stupňa vo vzťahu k nástrojom s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a nulovým kupónom

Kategórie likvidity

	Kategória I		**Kategória II**		**Kategória III**		**Kategória IV**	
Zostatková splatnosť (roky)	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0–1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1–3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3–5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5–7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7–10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
> 10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

— Zrážky pri ocenení uplatňované na nástroje prvého stupňa s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a nástroje s nulovým kupónom sú opísané v boxe 9 ([69]),

— Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky nástroje prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou sú rovnaké pre všetky kategórie likvidity a sú opísané v boxe 10.

BOX 10

Úrovne oceňovacích zrážok (%) uplatňované na akceptovateľné nástroje prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou

Zostatková splatnosť (roky)	**Kupón s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou**
0–1	2
1–3	7
3–5	10
5–7	12
7–10	17
> 10	25

— Zrážka uplatňovaná na dlhové nástroje s kupónmi s pohyblivou úrokovou sadzbou ([70]) zodpovedá zrážke uplatňovanej na nástroje s pevným kupónom so splatnosťou od nula do jedného roka v kategórii likvidity, do ktorej je nástroj zaradený.

— Opatrenia na kontrolu rizika, uplatňované na dlhový nástroj s viac ako jedným typom výplaty kupónu, závisia iba od výplat kupónu počas zostávajúcej životnosti nástroja. Zrážka pri ocenení uplatňovaná na taký nástroj sa stanoví takisto ako najvyššie zrážky uplatniteľné na dlhové nástroje s rovnakou zostatkovou splatnosťou a zohľadňujú sa výplaty kupónov ktoréhokoľvek typu vyskytujúceho sa počas zostávajúcej životnosti nástroja.

— V operáciách na stiahnutie likvidity sa zrážky pri ocenení neuplatňujú.

— V závislosti od právneho systému a národných operačných systémov umožnia národné centrálne banky použiť techniku združovania podkladových aktív (tzv. pooling) alebo techniku rezervácie (tzv. earmar-

([69]) Úrovne zrážok pri ocenení uplatňované na cenné papiere s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou sú tiež uplatniteľné na dlhové nástroje, ktorých kupón je viazaný na zmenu v ratingovom hodnotení samotného emitenta, alebo na dlhopisy viazané na infláciu.

([70]) Výplata kupónu sa považuje za platbu s pohyblivou sadzbou, ak je kupón viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu a ak obdobie opätovného nastavenia, zodpovedajúce tomuto kupónu, netrvá dlhšie ako jeden rok. Výplaty kupónov, ktorých obdobie opätovného nastavenia je dlhšie ako jeden rok, sa spracúvajú ako platby s pevnou sadzbou, pričom príslušná splatnosť pre zrážku je zostatková splatnosť dlhového nástroja.

king). V systémoch združovania aktív do spoločného fondu zmluvná strana vytvorí fond dostatočných podkladových aktív, ktoré sú k dispozícii centrálnej banke na pokrytie úverov prijatých od centrálnej banky, čo znamená, že jednotlivé aktíva sa neviažu na konkrétne úverové operácie. Naproti tomu v systéme rezervácie sa každá úverová operácia viaže na konkrétne identifikovateľné aktíva.

— Aktíva podliehajú dennému oceňovaniu. Národné centrálne banky denne vypočítavajú hodnotu podkladových aktív, pričom berú do úvahy zmeny v objemoch nesplatených úverov, zásady oceňovania vytýčené v časti 6.5 a požadované zrážky pri ocenení.

— Ak po ocenení podkladové aktíva prekročia prípustnú odchýlku, v ten deň dôjde k výzve na dodatočné vyrovnanie. Aby sa znížila frekvencia výziev na dodatočné vyrovnanie, národné centrálne banky môžu uplatniť hraničnú hodnotu (bod). Ak sa tento hraničný bod uplatní, predstavuje 0,5 % zo sumy dodanej likvidity. V závislosti od právneho systému národné centrálne banky môžu vyžadovať, aby sa výzvy na dodatočné vyrovnanie uskutočnili buď prostredníctvom dodania doplňujúcich aktív, alebo hotovostnou platbou. Znamená to, že ak hodnota podkladových aktív klesne pod dolný hraničný bod, zmluvné strany sú povinné dodať dodatočné aktíva (alebo hotovosť). Podobne, ak trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení prevýši horný hraničný bod, národné centrálne banky nadbytočné aktíva (alebo hotovosť) zmluvnej strane vrátia (pozri box 11).

BOX 11

Výpočet výzvy na dodatočné vyrovnanie

Celkový objem akceptovateľných aktív J (pre $j = 1$ až J; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), ktorú musí zmluvná strana poskytnúť pre súbor operácií na dodanie likvidity I (pre $i = 1$ až I; objem $L_{i,t}$ v čase t) sa stanoví pomocou vzorca:

$$\sum_{i=1}^{I} L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^{J} (1 - h_j) C_{j,t} \qquad (1)$$

kde:

h_j = zrážka pri ocenení pre akceptovateľné aktívum j.

Nech τ označuje časové rozpätie medzi preceneniami. Základ výzvy na dodatočné vyrovnanie v čase $t + \tau$ sa rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^{J} (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \qquad (2)$$

V závislosti od prevádzkových charakteristík systémov správ kolaterálov národných centrálnych bánk môžu národné centrálne banky pri výpočte základu výzvy na dodatočné vyrovnanie zobrať do úvahy úrok plynúci z likvidity dodanej pri zatiaľ neukončených obchodoch.

Výzvy na dodatočné vyrovnanie sa uskutočnia len vtedy, ak základ výzvy presiahne úroveň určitého hraničného bodu.

Nech k = 0,5 % je hraničným bodom. V systéme rezervácie ($I = 1$) sa výzva na dodatočné vyrovnanie uskutoční v momente, keď:

$$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(zmluvná strana zaplatí čiastku výzvy na dodatočné vyrovnanie národnej centrálnej banke) alebo

$$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(národná centrálna banka zaplatí čiastku výzvy na dodatočné vyrovnanie zmluvnej strane).

V systéme združovania musí zmluvná strana priniesť viac aktív do spoločného fondu, ak:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau}$$

A naopak, výšku vnútrodenného úveru (IDC), ktorý má zmluvná strana k dispozícii v systéme združovania, možno vyjadriť takto:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} \qquad (pokud\ kladné)$$

V systéme rezervácie aj v systéme združovania výzvy na dodatočné vyrovnanie zabezpečujú, že vzťah vyjadrený v rovnici (1) sa znovu obnoví.

— V systémoch združovania môžu zmluvné strany podkladové aktíva nahradzovať denne.

— V systémoch rezervácie môžu nahradzovanie podkladových aktív povoľovať národné centrálne banky.

— ECB môže kedykoľvek rozhodnúť o vyradení jednotlivých dlhových nástrojov zo zoznamu akceptovateľných nástrojov prvého stupňa ([71]).

6.4.2. *Opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva druhého stupňa*

Primerané opatrenia na kontrolu rizika pre aktíva druhého stupňa zostavuje tá národná centrálna banka, ktorá zaradila aktívum do svojho zoznamu aktív druhého stupňa. Uplatňovanie opatrení na kontrolu rizika zo strany národných centrálnych bánk podlieha schváleniu ECB. Eurosystém sa pri zavádzaní príslušných opatrení na kontrolu rizika zameriava na zabezpečenie podmienok rovnakého zaobchádzania pre aktíva druhého stupňa v celej eurozóne. V tomto rámci zrážky pri ocenení uplatňované na aktíva druhého stupňa vyjadrujú konkrétne riziká spojené s týmito aktívami a sú prinajmenšom také prísne ako zrážky pri ocenení uplatňované na aktíva prvého stupňa. Aktíva druhého stupňa sú zaradené do štyroch rôznych skupín zrážok vyjadrujúcich rozdiely v ich skutočných finančných charakteristikách a likvidite. Skupiny likvidity a zrážky pri ocenení pre aktíva druhého stupňa sú opísané v boxe 12.

([71]) Ak sa v čase vyradenia zo zoznamu aktív prvého stupňa dlhový nástroj využíva v úverovom obchode Eurosystému, musí byť zo zoznamu odstránený čo najskôr.

BOX 12

Úrovne oceňovacích zrážok uplatňované na akceptovateľné aktíva druhého stupňa

1. **Zrážky pri ocenení uplatňované na akcie**

Na všetky akceptovateľné akcie sa uplatňuje zrážka pri ocenení 22 %.

2. **Zrážky pri ocenení (%) používané na obchodovateľné dlhové nástroje s obmedzenou likviditou** ([1]):

Zostatková splatnosť (roky)	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0–1	2	2
1–3	3,5	3,5
3–5	5,5	6
5–7	6,5	7
7–10	8	10
>10	12	18

Zrážky pri ocenení uplatňované na nástroje druhého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou:

Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky nástroje druhého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou sú totožné so zrážkami uplatňovanými na nástroje prvého stupňa s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou.

3. **Zrážky pri ocenení (%) uplatňované na dlhové nástroje s obmedzenou likviditou a špeciálnymi vlastnosťami:**

Zostatková splatnosť (roky)	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón
0–1	4	4
1–3	8	8
3–5	15	16
5–7	17	18
7–10	22	23
>10	24	25

4. **Zrážky pri ocenení uplatňované na neobchodovateľné dlhové nástroje:**

Obchodné zmenky: 4 % pre nástroje so zostatkovou splatnosťou do šiestich mesiacov.

Bankové pôžičky: 12 % pre pôžičky so zostatkovou splatnosťou do šiestich mesiacov a 22 % pre pôžičky so zostatkovou splatnosťou od šiestich mesiacov do dvoch rokov.

Vlastné zmenky garantované hypotekárnymi záložnými listami: 22 %

([1]) Treba pripomenúť, že aj keď dlhové nástroje vydávané úverovými inštitúciami, ktoré presne nespĺňajú kritériá stanovené v článku 22 ods. 4 smernice Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov pre kolektívne investovanie do prevoditeľných cenných papierov (UCITS) v znení zmien a doplnkov nie sú obvykle akceptovateľné pre zaradenie do zoznamu aktív druhého stupňa, môže ECB svojim centrálnym bankám povoliť, aby za určitých podmienok a obmedzení také aktíva do svojich zoznamov aktív druhého stupňa zaradili. Na tieto nástroje sa pridá 10 % k už uplatnenej zrážke pre aktíva druhého stupňa.

Zaradenie aktív druhého stupňa do jednej z nasledujúcich skupín podľa likvidity navrhujú národné centrálne banky a podlieha schváleniu ECB:

1. Akcie

2. Obchodovateľné dlhové nástroje s obmedzenou likviditou

Do tejto kategórie patrí väčšina aktív druhého stupňa. I keď sa môžu vyskytovať určité rozdiely v stupni likvidity, aktíva sa vo všeobecnosti podobajú v tom, že majú malý sekundárny trh, ceny nemusia byť kótované denne a obchody bežného objemu môžu vytvárať cenové efekty.

3. Dlhové nástroje s obmedzenou likviditou a špeciálnymi vlastnosťami

Sú to aktíva, ktoré aj keď majú určité aspekty obchodovateľnosti, vyžadujú viac času na odpredaj na trhu. Platí to pre aktíva, ktoré sú všeobecne neobchodovateľné, ale majú zvláštne znaky, ktoré zavádzajú určitú obchodovateľnosť, napríklad trhové aukčné procedúry (ak je potrebné tieto aktíva odpredať) a ich denné oceňovanie.

4. Neobchodovateľné dlhové nástroje

Tieto nástroje sú v praxi neobchodovateľné, a preto majú malú alebo nijakú likviditu.

Pre aktíva druhého stupňa s kupónmi s pohyblivou sadzbou a dlhové nástroje s viac ako jedným typom výplaty kupónu sa uplatňujú rovnaké pravidlá ako pre aktíva prvého stupňa, pokiaľ ECB nestanoví inak ([72]).

Národné centrálne banky uplatňujú rovnaký hraničný bod (ak je to potrebné) na uskutočnenie výziev na dodatočné vyrovnanie pre aktíva druhého stupňa ako pre aktíva prvého stupňa. Okrem toho môžu národné centrálne banky uplatňovať obmedzenia na akceptáciu aktív druhého stupňa, vyžadovať dodatočné záruky a kedykoľvek rozhodnúť o odstránení jednotlivých aktív zo zoznamov aktív druhého stupňa.

6.5. **Zásady oceňovania podkladových aktív**

Eurosystém pri stanovovaní hodnoty podkladových aktív použitých v reverzných obchodoch uplatňuje tieto zásady:

— Pre každé akceptovateľné obchodovateľné aktívum prvého alebo druhého stupňa Eurosystém určí jediný referenčný cenový zdroj. To znamená, že pre aktíva registrované, kótované alebo obchodované na viac ako jednom trhu sa ako cenový zdroj pre príslušné aktívum využije iba jeden z týchto trhov.

— Eurosystém pre každý referenčný trh určí najreprezentatívnejšiu cenu, ktorá sa použije na výpočet trhovej hodnoty. Ak sa kótuje viac ako jedna cena, vezme sa najnižšia z týchto cien (obvykle cena nákupu).

— Hodnota obchodovateľných aktív sa vypočíta na základe najreprezentatívnejšej ceny pracovného dňa, ktorý predchádza dňu ocenenia.

— Ak pre určité aktívum neexistuje reprezentatívna cena v pracovný deň, ktorý predchádza dňu ocenenia, použije sa cena posledného obchodu. Ak nie je k dispozícii žiadna cena obchodu, národná centrálna banka určí cenu so zreteľom na poslednú identifikovanú cenu aktíva na referenčnom trhu.

— Trhová cena dlhového nástroja sa určí so započítaním alikvotného úroku.

— V závislosti od rozdielov v národných právnych systémoch a prevádzkových pravidlách sa môže zaobchádzanie s príjmovými tokmi (napr. výplatami kupónov) prijatého aktíva počas životnosti reverzného obchodu národnými centrálnymi bankami líšiť. Ak sa tok príjmu prevádza na zmluvnú stranu, národné centrálne banky zabezpečia, aby príslušné obchody boli až do prevodu príjmu plne pokryté dostatočným objemom podkladových aktív. Národné centrálne banky sa snažia zabezpečiť, aby bol ekonomický efekt zaobchádzania s príjmovými tokmi rovnocenný so situáciou, keď sa príjem prevádza na zmluvnú stranu v deň vyplatenia ([73]),

— Národná centrálna banka, ktorá zaradila neobchodovateľné aktíva druhého stupňa do svojho zoznamu aktív druhého stupňa, určí pre ne osobitné zásady oceňovania.

([72]) Pre niektoré aktíva druhého stupňa s prvkami znovunastavenia úrokovej sadzby, pri ktorých sa znovunastavenie uskutočňuje jednoznačným a jasným spôsobom podľa trhových zvyklostí a podlieha schváleniu ECB, príslušnou splatnosťou je čas budúceho nastavenia.

([73]) Národné centrálne banky môžu rozhodnúť o tom, že v spätných transakciách neakceptujú ako podkladové aktíva dlhové nástroje s príjmovým tokom (napr. výplatou kupónu) ani akcie s výplatou akéhokoľvek druhu (alebo s akýmkoľvek iným právom s nimi spojeným, ktoré môže ovplyvniť ich vhodnosť ako podkladových aktív), ktoré spadajú do obdobia splatnosti operácie menovej politiky (pozri časti 6.2 a 6.3).

6.6. **Cezhraničné používanie akceptovateľných aktív**

Zmluvné strany Eurosystému môžu využívať akceptovateľné aktíva na cezhraničnej báze, to znamená, že môžu získavať finančné prostriedky z národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom majú sídlo, a to tak, že využívajú aktíva umiestnené v inom členskom štáte. Podkladové aktíva musia byť použiteľné cezhranične v celej eurozóne pri zúčtovaní všetkých typov obchodov, v ktorých Eurosystém dodáva likviditu oproti akceptovateľným aktívam.

Aby zabezpečili možnosť využívať všetky akceptovateľné aktíva emitované/uložené v eurozóne cezhranične, národné centrálne banky (a ECB) vypracovali mechanizmus, a to model korešpondenčnej centrálnej banky (MKCB). Podľa tohto modelu národné centrálne banky vo vzťahu k aktívam akceptovaným v ich domácom depozitári alebo zúčtovacom systéme pôsobia navzájom (a vo vzťahu k ECB) ako správcovia („korešpondenti"). Pre neobchodovateľné aktíva alebo aktíva druhého stupňa s obmedzenou likviditou a špeciálnymi charakteristickými znakmi, ktoré sa nedajú prevádzať cez SSS ([74]), sa môžu využívať špecifické riešenia. MKCB sa môže použiť na zabezpečenie všetkých druhov úverových obchodov Eurosystému. Okrem MCKB sa na cezhraničný prevod cenných papierov ([75]) môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi SSS.

6.6.1. *Model korešpondenčnej centrálnej banky*

Model korešpondenčnej centrálnej banky je zobrazený v grafe 3.

GRAF 3

Model korešpondenčnej centrálnej banky

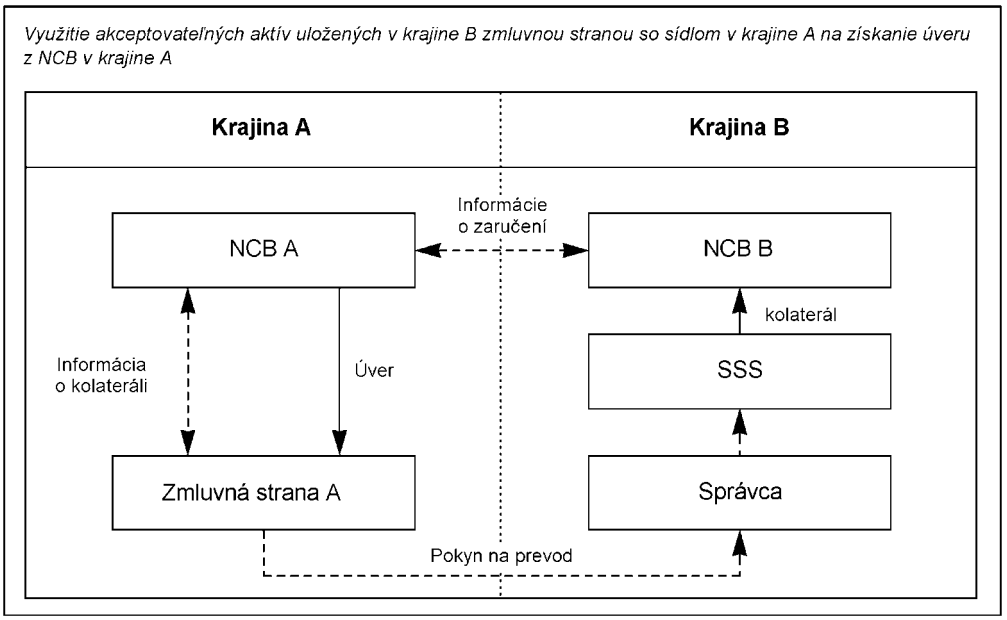

Všetky národné centrálne banky si vzájomne vedú účty cenných papierov s cieľom cezhraničného využívania akceptovateľných aktív. Presný postup MKCB závisí od toho, či sú akceptovateľné aktíva rezervované a označené pre každý jednotlivý obchod, alebo či sú uložené v spoločnom fonde podkladových aktív ([76]):

([74]) Podrobnosti stanovuje „brožúra CCBM", ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

([75]) Akceptovateľné aktíva sa môžu využívať prostredníctvom účtu centrálnej banky v SSS, umiestneného v inej krajine ako účet príslušnej centrálnej banky, ak Eurosystém povolil používanie takého účtu. Centrálna banka a úrad pre finančné služby Írska je od augusta roku 2000 oprávnená otvoriť taký účet v Eurocleare. Tento účet sa môže využívať pre všetky oprávnené aktíva uložené v Eurocleare, t. j. vrátane akceptovateľných aktív prevedených do Euroclearu prostredníctvom akceptovateľných prepojení.

([76]) Podrobnejšie vysvetlenie v „brožúre MKCB".

— v systéme rezervácie (earmarking system) platí, že keď národná centrálna banka členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (t. j. „domáca centrálna banka“), akceptuje jej ponuku na poskytnutie úveru, zmluvná strana vydá pokyn (ak je to potrebné, prostredníctvom jej vlastného depozitára) systému zúčtovania cenných papierov v krajine, v ktorej sú cenné papiere uložené, na ich prevod do centrálnej banky tejto krajiny na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka poskytne informáciu domácej centrálnej banke, že dostala kolaterál, domáca centrálna banka prevedie peňažné prostriedky na zmluvnú stranu. Centrálne banky nepresúvajú prostriedky, pokiaľ nie sú si isté, že korešpondenčná centrálna banka dostala cenné papiere zmluvných strán. Ak je potrebné splniť termíny zúčtovania, zmluvné strany môžu vopred uložiť aktíva v korešpondenčných centrálnych bankách na účet ich domácej centrálnej banky využitím postupov MKCB,

— v systéme spoločného fondu (pooling system) platí, že zmluvná strana môže kedykoľvek poskytnúť korešpondenčnej centrálnej banke cenné papiere na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka poskytne informáciu domácej centrálnej banke, že dostala cenné papiere, domáca centrálna banka dodá tieto cenné papiere na zberný („pool“) účet cenných papierov zmluvnej strany.

MKCB je k dispozícii zmluvným stranám od 9.00 do 16.00 hod. času ECB (SEČ) každý pracovný deň Eurosystému. Zmluvná strana, ktorá chce využiť MKCB, musí o tom informovať národnú centrálnu banku, od ktorej chce dostať úver, t. j. domácu centrálnu banku, do 16.00 hod. času ECB (SEČ). Navyše musí zmluvná strana zabezpečiť, aby bol kolaterál na zabezpečenie operácií menovej politiky dodaný na účet korešpondenčnej centrálnej banky najneskôr do 16.45 hod. času ECB (SEČ). Pokyny alebo dodania, ktoré nedodržia tento termín, sa vo vzťahu k poskytnutiu úveru zohľadnia až v ďalší pracovný deň. Ak zmluvné strany predpokladajú potrebu využiť MKCB neskôr v priebehu dňa, mali by, ak je to možné, dodať aktíva vopred (t. j. vopred ich uložiť). Za výnimočných okolností alebo ak to vyžadujú potreby menovej politiky, ECB môže rozhodnúť o predĺžení záverečnej hodiny MKCB až do času uzavretia systému TARGET.

6.6.2. *Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov*

Okrem MKCB sa na cezhraničný prevod cenných papierov môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov (SSS) EÚ.

GRAF 4

Prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov

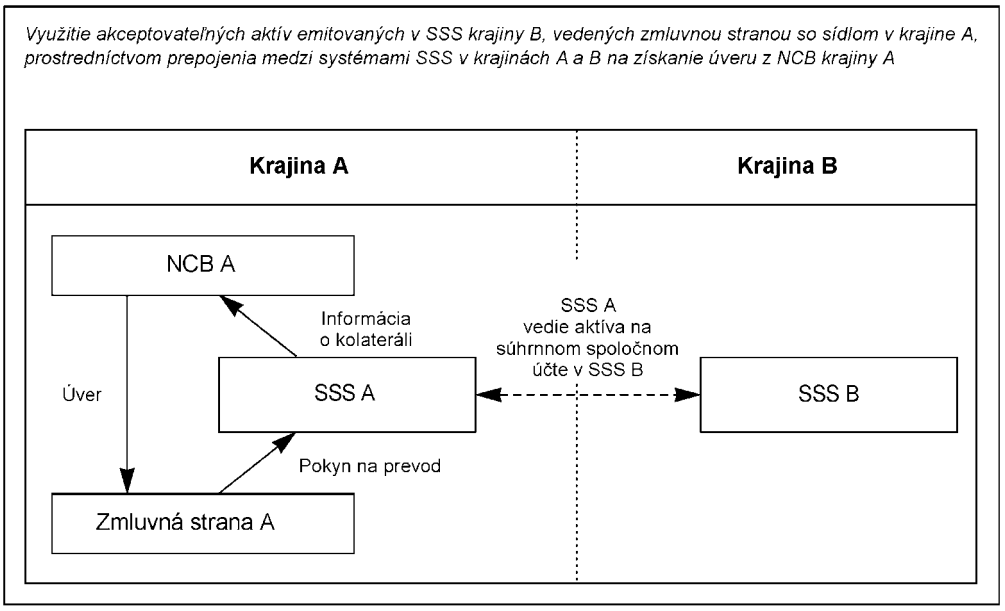

Prepojenie medzi dvoma systémami zúčtovania cenných papierov umožňuje účastníkovi v jednom systéme zúčtovania držať cenné papiere emitované v inom systéme zúčtovania bez toho, že by bol účastníkom tohto iného systému. Tieto prepojenia sa môžu využiť na prevod kolaterálu pre úverové operácie Eurosystému, až keď boli posúdené a schválené na základe štandardov na využívanie systémov zúčtovania cenných papierov EÚ ([77]) ([78]).

([77]) Aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).
([78]) Pozri Štandardy na používanie systémov zúčtovania cenných papierov EÚ v úverových operáciách ESCB, január 1998.

Z hľadiska Eurosystému plní MKCB a cezhraničné prepojenia medzi systémami zúčtovania cenných papierov EÚ tú istú funkciu, a to umožniť zmluvným stranám využívať kolaterál na cezhraničnom princípe, t. j. umožniť zmluvným stranám využiť kolaterál na získanie úveru z ich domácej centrálnej banky aj vtedy, keď bol tento kolaterál emitovaný v systéme zúčtovania cenných papierov inej krajiny. MKCB a cezhraničné prepojenia však plnia túto funkciu rôznymi spôsobmi. V MKCB existuje cezhraničný vzťah medzi národnými centrálnymi bankami. Tieto pôsobia medzi sebou ako správcovia. Pri využívaní prepojení ide o cezhraničný vzťah medzi systémami zúčtovania cenných papierov. Tieto si navzájom otvárajú súhrnné účty. Aktíva uložené v korešpondenčnej centrálnej banke sa môžu využívať iba na zabezpečenie úverových obchodov Eurosystému. No aktíva vedené prostredníctvom prepojenia sa môžu využívať na úverové obchody Eurosystému, ako aj na akýkoľvek iný účel, ktorý si zmluvná strana zvolí. Pri využívaní cezhraničných prepojení zmluvné strany vedú aktíva na svojich vlastných účtoch vo svojich domácich systémoch zúčtovania cenných papierov a nepotrebujú správcu.

KAPITOLA 7

7. POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY ([79])

7.1. Všeobecné poznámky

ECB vyžaduje, aby úverové inštitúcie udržiavali povinné minimálne rezervy na účtoch v národných centrálnych bankách v rámci systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému. Právny rámec pre tento systém je ustanovený v článku 19 štatútu ESCB, v nariadení Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou ([80]), a v nariadení Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) ([81]). Uplatňovanie nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) zabezpečuje, že náležitosti a podmienky systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému sú jednotné v celej eurozóne.

Výška povinných minimálnych rezerv, ktoré má udržiavať každá inštitúcia, je stanovená vo vzťahu k základni na výpočet povinných minimálnych rezerv. Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému umožňuje zmluvným stranám využívať priemerovanie, čo znamená, že zhoda s určenou výškou rezerv sa zisťuje na základe priemeru konečných denných zostatkov na účtoch peňažných rezerv finančných inštitúcií počas periódy udržiavania. Povinné minimálne rezervy finančných inštitúcií sú úročené úrokovou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystému.

Systém povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystému sleduje hlavne tieto funkcie menovej politiky:

— *Stabilizáciu úrokových sadzieb peňažného trhu*

  Umožnenie priemerovania v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystému má prispievať k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytne stimul na vyrovnanie účinkov dočasných výkyvov likvidity.

— *Vytvorenie alebo rozšírenie štrukturálneho nedostatku likvidity*

  Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystému prispieva k vytváraniu alebo rozširovaniu štrukturálneho nedostatku likvidity. Môže tým pomôcť zlepšiť schopnosť Eurosystému efektívne pôsobiť ako dodávateľ likvidity.

Pri uplatňovaní povinných minimálnych rezerv je ECB viazaná konať podľa cieľov Eurosystému vymedzených v článku 105 ods. 1 zmluvy a článku 2 Štatútu ESCB, ktorý okrem iného obsahuje zásadu nevyvolávať významné nežiaduce prerozdeľovanie ani odlev zdrojov.

7.2. Inštitúcie, ktoré tvoria povinné minimálne rezervy

V súlade s článkom 19.1 Štatútu ESCB ECB vyžaduje, aby úverové inštitúcie so sídlom v členských štátoch udržiavali povinné minimálne rezervy. Znamená to, že aj pobočky zriadené v eurozóne subjektmi nezapísanými v obchodnom registri v eurozóne tiež podliehajú systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystému. Pobočky úverových inštitúcií sídliacich v eurozóne, ktoré sa nachádzajú mimo eurozóny, tomuto systému nepodliehajú.

([79]) Obsah tejto kapitoly má slúžiť len na informačné účely.
([80]) Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 1.
([81]) Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

Inštitúcie budú automaticky zbavené povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy od začiatku periódy udržiavania, v ktorej im bolo odobraté povolenie alebo sa ho vzdali, alebo počas ktorého súdna moc alebo iný kompetentný orgán zúčastneného členského štátu prijme rozhodnutie dať inštitúciu do likvidácie. Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou, a nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) ECB má tiež možnosť na základe nediskriminačného prístupu zbaviť niektoré inštitúcie povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy, ak by sa uložením povinnosti povinných minimálnych rezerv týmto inštitúciám nedosiahli ciele systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému. Vo svojom rozhodnutí o každej takejto výnimke ECB berie do úvahy jedno alebo viaceré z týchto kritérií:

— inštitúcia má osobitný účel,

— inštitúcia nevykonáva aktívne bankové funkcie na základe hospodárskej súťaže s inými úverovými inštitúciami,

— všetky vklady inštitúcie sú účelovo určené na regionálnu a/alebo medzinárodnú rozvojovú pomoc.

ECB vytvára a vedie zoznam inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému. ECB tiež zverejňuje zoznam všetkých inštitúcií oslobodených od povinnosti tvoriť povinné minimálne rezervy z dôvodov iných ako sú reorganizačné opatrenia ([82]). Zmluvné strany sa môžu opierať o tieto zoznamy pri rozhodovaní, či majú záväzky voči takej inštitúcii, ktorá sama podlieha povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy. Tieto zoznamy, ktoré sa uverejňujú posledný pracovný deň Eurosystému za každý kalendárny mesiac, sa použijú na výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, ktorá sa začína v kalendárnom mesiaci o dva mesiace neskôr. Napríklad zoznam uverejnený na konci februára by platil na výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu PMR, ktorá sa začína v apríli.

7.3. Určovanie povinných minimálnych rezerv

a) Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv a výška sadzby rezerv

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie je vymedzená vo vzťahu k jej súvahovým položkám. Údaje zo súvahy sa oznamujú národným centrálnym bankám na základe všeobecného rámca peňažnej a bankovej štatistiky ECB (pozri časť 7.5) ([83]). Pre inštitúcie podliehajúce úplnej vykazovacej povinnosti sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania začínajúcu sa o dva kalendárne mesiace používajú údaje zo súvahy vzťahujúce sa na koniec daného kalendárneho mesiaca. Napríklad pri určení povinných minimálnych rezerv, ktoré majú zmluvné strany splniť za periódu udržiavania začínajúcu sa v apríli, sa bude vychádzať zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv, vypočítanej zo súvahy zostavenej ku koncu februára.

Rámec výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB obsahuje možnosť zbaviť malé inštitúcie časti záťaže súvisiacej s vykazovaním. Inštitúcie, na ktoré sa uplatňuje toto ustanovenie, sú povinné vykazovať iba obmedzený súbor údajov zo súvahy za každý štvrťrok (údaje z konca štvrťroka), a to v neskoršom termíne ako väčšie inštitúcie. Pre tieto inštitúcie sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre tri za sebou nasledujúce periódy udržiavania používajú údaje zo súvahy vykázané za konkrétny štvrťrok s dvojmesačným oneskorením. Napríklad pre výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódy udržiavania začínajúce sa v júni, júli a auguste by platila súvaha z konca prvého štvrťroka, t. j. z marca.

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou, je ECB oprávnená do základne inštitúcií pre výpočet povinných minimálnych rezerv započítať záväzky plynúce z prijatých zdrojov spolu so záväzkami vyplývajúcimi z podsúvahových položiek inštitúcie. V skutočnosti sú však v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystému do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv zaradené iba záväzkové kategórie „vklady“ a „emitované dlhové cenné papiere“ (pozri box 13).

Záväzky voči iným inštitúciám zaradeným do zoznamu inštitúcií, podliehajúcim systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému, a záväzky voči ECB a národným centrálnym bankám nie sú zahrnuté do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. V tejto súvislosti musí byť emitent vo vzťahu ku kategórii záväzkov „emitované dlhové cenné papiere“ schopný preukázať skutočný objem týchto nástrojov v držbe iných inštitúcií podliehajúcich systému minimálnych rezerv Eurosystému, ak si ich má odpočítať zo svojej základne na výpočet minimálnych rezerv. V opačnom prípade si môže uplatniť štandardizovaný odpočet vo forme pevne stanoveného percenta ([84]) za túto súvahovú položku.

([82]) Zoznamy sú prístupné verejnosti na internetovej stránke ECB (www.ecb.int).

([83]) Rámec výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB je uvedený v prílohe 4.

([84]) Pozri nariadenie Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9). Ďalšie informácie týkajúce sa štandardizovaného koeficientu pre odpočet sú na internetovej stránke ECB (www.ecb.int); pozri tiež internetové stránky Eurosystému (príloha 5).

Výšku sadzby povinných minimálnych rezerv stanovuje ECB s ohľadom na hornú hranicu stanovenú v nariadení Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou. ECB uplatňuje jednotnú nenulovú výšku sadzby rezerv na väčšinu položiek zahrnutých do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv. Výška sadzby rezerv je špecifikovaná v nariadení ECB o povinných minimálnych rezervách. ECB stanovuje nulovú sadzbu na tieto kategórie záväzkov: „vklady s dohodnutou dobou splatnosti dlhšou ako dva roky“, „vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou dlhšou ako dva roky“, „REPO obchody“ a „dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky“ (pozri box 13). ECB môže sadzbu povinných minimálnych rezerv kedykoľvek zmeniť. ECB oznamuje zmeny sadzby povinných minimálnych rezerv pred prvou periódou udržiavania, pre ktorú je zmena účinná.

BOX 13

Základňa na výpočet a výška sadzby rezerv

A. Záväzky zahrnuté do základne, voči ktorým sa uplatňuje pozitívna výška sadzby

Vklady

— Jednodňové sterilizačné obchody

— Vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov

— Vklady s výpovednou lehotou na požiadanie, splatné do dvoch rokov

Emitované dlhové cenné papiere

— Dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov

B. Záväzky zahrnuté do základne a na ktoré sa uplatňuje nulová sadzba povinných minimálnych rezerv

Vklady

— Vklady s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky

— Vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou dlhšou ako dva roky

— REPO obchody

Emitované dlhové cenné papiere

— Dlhové cenné papiere s dohodnutou splatnosťou dlhšou ako dva roky

C. Záväzky vylúčené zo základne na výpočet PMR

— Záväzky voči iným inštitúciám podliehajúcim systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému

— Záväzky voči ECB a národným centrálnym bankám

b) Výpočet povinných minimálnych rezerv

Povinné minimálne rezervy každej jednotlivej inštitúcie sa vypočítavajú tak, že sa na sumu pasív podliehajúcich povinným minimálnym rezervám uplatnia sadzby rezerv podľa príslušných kategórií.

Každá inštitúcia odpočítava odpočítateľnú položku 100 000 EUR zo svojej povinnosti minimálnych rezerv v každom členskom štáte, v ktorom má svoju organizačnú zložku. Takáto odpočítateľná položka sa musí poskytovať bez toho, aby to bolo na ujmu povinností inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému ([85]).

Určená výška povinných minimálnych rezerv sa za každú periódu udržiavania zaokrúhľuje na najbližšie euro.

([85]) Pre inštitúcie, ktoré majú povolené vykazovať štatistické údaje konsolidovane ako skupina podľa ustanovení rámca výkazníctva pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB (pozri prílohu 4), sa bude poskytovať iba jedna taká odpočítateľná položka skupine ako celku, pokiaľ inštitúcie neposkytujú údaje o základe na stanovenie minimálnych rezerv a rezervách dostatočne podrobne, aby si Eurosystém mohol overovať ich presnosť a kvalitu a stanoviť príslušnú výšku minimálnych rezerv každej jednotlivej inštitúcie zaradenej do skupiny.

7.4. **Udržiavanie povinných minimálnych rezerv**

a) Perióda udržiavania povinných minimálnych rezerv

ECB uverejňuje kalendár období udržiavania povinných minimálnych rezerv najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka ([86]). Perióda udržiavania povinných minimálnych rezerv sa začína v deň zúčtovania prvého hlavného refinančného obchodu, ktorý nasleduje po zasadaní Rady guvernérov, na ktorom sa stanovuje kurz menovej politiky na nasledujúci mesiac. V osobitných situáciách sa môže uverejnený kalendár zmeniť, napríklad keď sa posunie časový plán zasadaní Rady guvernérov.

b) Držba rezerv

Každá inštitúcia je povinná mať svoje povinné minimálne rezervy uložené na jednom alebo viacerých účtoch peňažných rezerv v národnej centrálnej banke v členskom štáte, v ktorom je zriadená. Pokiaľ ide o inštitúcie s viac ako jednou organizačnou zložkou v členskom štáte, za splnenie celkových povinných minimálnych rezerv všetkých domácich organizačných zložiek inštitúcie ([87])zodpovedá ústredie. Inštitúcia s organizačnými zložkami vo viac ako jednom členskom štáte je povinná viesť povinné minimálne rezervy v národnej centrálnej banke každého členského štátu, v ktorom má organizačnú zložku, podľa základne na výpočet povinných minimálnych rezerv platnej v danom členskom štáte.

Ako účty peňažných rezerv sa môžu využívať zúčtovacie účty inštitúcií v národných centrálnych bankách. Rezervy udržiavané na zúčtovacích účtoch sa môžu využívať na účely vnútrodenného zúčtovania. Za denný stav rezerv inštitúcie sa považuje konečný denný zostatok na jej účte peňažných rezerv.

Inštitúcia môže požiadať národnú centrálnu banku v členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo, o povolenie udržiavať všetky svoje povinné minimálne rezervy nepriamo, cez sprostredkovateľa. Možnosť udržiavania povinných minimálnych rezerv cez sprostredkovateľa sa spravidla obmedzuje na inštitúcie, ktoré sú organizované tak, že časť správy (napr. finančné hospodárenie) obvykle vykonáva sprostredkovateľ (napr. siete sporiteľní a družstevných bánk môžu svoje rezervy centralizovať). Udržiavanie povinných minimálnych rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa podlieha ustanoveniam špecifikovaným v nariadení ECB o povinných minimálnych rezervách.

c) Úročenie rezerv

Povinné minimálne rezervy sú úročené počas periódy udržiavania priemernou úrokovou sadzbou ECB (váženou podľa počtu kalendárnych dní) pre hlavné refinančné operácie, ktorá sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v boxe 14. Rezervy prevyšujúce povinné minimálne rezervy sa neúročia. Úroky sa pripisujú druhý pracovný deň NCB, ktorý nasleduje po konci periódy udržiavania, ku ktorej úrok prináleží.

([86]) Kalendár sa obvykle oznamuje v tlačovom komuniké ECB, ktoré je na internetovej stránke ECB (www.ecb.int). Okrem toho sa kalendár uverejňuje v *Úradnom vestníku Európskej únie* a na internetových stránkach NCB.

([87]) Ak inštitúcia nemá žiadne ústredie v členskom štáte, v ktorom podniká, musí určiť hlavnú pobočku, ktorá by potom bola zodpovedná za splnenie celkovej povinnosti minimálnych rezerv všetkých zariadení inštitúcie v príslušnom členskom štáte.

BOX 14

Výpočet úročenia povinných minimálnych rezerv

Povinné minimálne rezervy sa úročia podľa vzorca:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

kde:

R_t = úroky, ktoré pripadajú na povinné minimálne rezervy počas periódy udržiavania *t*,

H_t = priemerné denné povinné minimálne rezervy počas periódy udržiavania *t*,

n_t = počet kalendárnych dní periódy udržiavania *t*,

r_t = úroková sadzba pre úročenie povinných minimálnych rezerv počas periódy udržiavania *t*. Sadzba sa štandardne zaokrúhľuje na dve desatinné miesta,

i = *i*-tý kalendárny deň periódy udržiavania,

MR_i = hraničná úroková sadzba poslednej hlavnej refinančnej operácie vyrovnanej v *i*-ty kalendárny deň alebo pred ním.

7.5. Výkazníctvo, potvrdzovanie a overovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv

Jednotlivé položky základne na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítavajú inštitúcie, ktoré podliehajú povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy, a oznamujú ich národným centrálnym bankám v rámci peňažnej a bankovej štatistiky ECB (pozri prílohu 4). Postupy na oznamovanie a potvrdzovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a stanovenia výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie definuje článok 5 nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9).

Postup na oznamovanie a potvrdzovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie je nasledujúci: Iniciatívy na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie pre príslušnú periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv sa ujme buď príslušná národná centrálna banka, alebo sama inštitúcia. Strana, ktorá vypočítala rezervy, oznámi vypočítané povinné minimálne rezervy najneskôr tri pracovné dni NCB pred začiatkom periódy udržiavania. Príslušná zúčastnená národná centrálna banka môže ako lehotu na oznámenie povinných minimálnych rezerv stanoviť aj skorší termín. Môže stanoviť aj dodatočné lehoty, v ktorých inštitúcia bude oznamovať zmeny základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a akékoľvek zmeny oznámených povinných minimálnych rezerv. Potvrdzujúca strana potvrdí vypočítanú výšku povinných minimálnych rezerv najneskôr v pracovný deň NCB, ktorý predchádza začiatku periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Ak potvrdzujúca strana neodpovie do konca posledného pracovného dňa NCB pred začatím periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv, považuje sa to za potvrdenie výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie na príslušnú periódu. Po potvrdení povinné minimálne rezervy na príslušnú periódu udržiavania nemožno zmeniť.

Pre inštitúcie, ktoré majú povolené konať ako sprostredkovatelia pre nepriame udržiavanie rezerv iných inštitúcií, sú v nariadení ECB o povinných minimálnych rezervách stanovené osobitné požiadavky na výkazníctvo. Vedenie rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa nemení povinnosť štatistického výkazníctva inštitúcií, ktorých rezervy spravuje sprostredkovateľ.

ECB a národné centrálne banky majú právo v rámci pôsobnosti nariadenia Rady (ES), ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou, overovať presnosť a kvalitu zhromaždených údajov.

7.6. Neplnenie povinných minimálnych rezerv

K neplneniu povinných minimálnych rezerv dochádza, ak je priemerný denný zostatok inštitúcie na jej účte peňažných rezerv počas periódy udržiavania nižší, ako sú jej určené povinné minimálne rezervy pre zodpovedajúcu periódu udržiavania.

Ak inštitúcia úplne alebo čiastočne nedodrží povinné minimálne rezervy, ECB môže v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou, uložiť niektorú z týchto sankcií:

— povinnosť uhradiť sumu vypočítanú ako najviac päť percentuálnych bodov nad úrokovou sadzbou jednodňových refinančných obchodov z nenaplneného objemu minimálnych rezerv danej inštitúcie,

— povinnosť uhradiť sumu vypočítanú ako najviac dvojnásobok úrokovej sadzby jednodňových refinančných obchodov z nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie,

— povinnosť deponovať v ECB alebo v národných centrálnych bankách neúročené vklady až do výšky trojnásobku nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie. Lehota splatnosti vkladu nesmie presiahnuť obdobie, počas ktorého inštitúcia nesplnila povinnosť povinných minimálnych rezerv.

Ak inštitúcia nedodrží iné povinnosti podľa nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystému (napr. ak príslušné údaje neboli odoslané načas alebo ak nie sú presné), ECB je oprávnená uložiť sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998, týkajúcim sa právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie, a nariadením ECB z 23. septembra 1999 o práve Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4). Výkonná rada ECB môže stanovovať a uverejňovať kritériá, podľa ktorých bude uplatňovať sankcie stanovené v článku 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatnenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou ([88]).

Okrem toho Eurosystém môže v prípade závažného porušenia požiadaviek povinných minimálnych rezerv dočasne pozastaviť prístup zmluvných strán k obchodom na voľnom trhu.

([88]) Takéto kritériá boli uverejnené formou oznámenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* z 11. februára 2000 pod názvom „Oznámenie Európskej centrálnej banky o ukladaní sankcií pre porušenie povinnosti udržiavať minimálne rezervy“.

PRÍLOHA

PRÍLOHA 1

Príklady operácií a postupov menovej politiky

Zoznam príkladov

Príklad 1 Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pevnou úrokovou sadzbou

Príklad 2 Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

Príklad 3 Emisia dlhových cenných papierov ECB prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

Príklad 4 Devízový swap na stiahnutie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

Príklad 5 Devízový swap na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

Príklad 6 Opatrenia na kontrolu rizika

PRÍKLAD 1

Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pevnou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu organizovaného formou tendra s pevnou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany podajú tieto ponuky:

Zmluvná strana	**Ponuka** (v mil. EUR)
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Spolu	140

ECB sa rozhodne prideliť spolu 105 miliónov EUR.

Percento pridelenia je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75\,\%$$

Zmluvným stranám sa pridelí:

Zmluvná strana	**Ponuka** (v mil. EUR)	**Pridelenie** (v mil. EUR)
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Spolu	140	105,0

PRÍKLAD 2

Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu na základe tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	**Objem** (v miliónoch EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Ponuky spolu**	**Kumulatívne ponuky**
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Spolu	30	45	70	145	

ECB sa rozhodne prideliť 94 miliónov EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba bude 3,05 %.

Všetky ponuky nad 3,05 % (pre kumulatívny objem 80 miliónov EUR) sa uspokoja v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40\,\%$$

Napríklad banke 1 sa za hraničnú úrokovú sadzbu pridelí:

$$0{,}4 \times 10 = 4$$

Celkový objem pridelený banke 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	**Objem** (v miliónoch EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Spolu**
Ponuky	30,0	45,0	70,0	145
Pridelenie spolu	14,0	34,0	46,0	94

Ak sa prideľovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia), úroková sadzba pre všetky úspešné zmluvné strany bude 3,05 %.

Ak sa prideľovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia), na objemy prideľované zmluvným stranám sa jednotná úroková sadzba neuplatňuje; napríklad banka 1 dostane 5 miliónov EUR pri 3,07 %, 5 miliónov EUR pri 3,06 % a 4 milióny EUR pri 3,05 %.

PRÍKLAD 3

Emisia dlhových cenných papierov ECB prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu emisiou dlhových cenných papierov prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sazba (%)	**Objem** (v miliónoch EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Ponuky spolu**	**Kumulatívne ponuky**
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Spolu	55	70	55	180	

ECB sa rozhodne prideliť 124,5 milióna EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba je 3,05 %.

Všetky ponuky pod 3,05 % (pre kumulatívny objem 65 miliónov EUR) sa uspokoja v plnom rozsahu. Pridelenie pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{124{,}5 - 65}{70} = 85\,\%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnej úrokovej sadzbe pridelí:

$$0{,}85 \times 20 = 17$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky pridelenia je možne zhrnúť takto:

Zmluvné strany	**Objem** (v miliónoch EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Spolu**
Ponuky spolu	55,0	70,0	55,0	180,0
Pridelenie spolu	42,0	49,0	33,5	124,5

PRÍKLAD 4

Devízový swap na stiahnutie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (*Poznámka*: Euro je v tomto prípade obchodované s prémiou.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (× 10,000)	**Objem** (v miliónoch EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Ponuky spolu**	**Kumulatívne ponuky**
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Spolu	65	90	80	235	

ECB sa rozhodne prideliť 158 miliónov EUR, čo znamená, že hraničný swapový bod bude 6,63. Všetky ponuky nad 6,63 (pre kumulatívny objem 65 miliónov EUR) sa uspokoja v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri hranici 6,63 swapových bodov bude:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93\,\%$$

Napríklad pri hraničnom swapovom bode sa banke 1 pridelí:

$$0{,}93 \times 25 = 23{,}25$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23{,}25 = 48{,}25$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	**Objem** (v miliónoch EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Spolu**
Ponuky spolu	65,0	90,0	80,0	235,0
Pridelenie spolu	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, Eurosystém nakúpi ku dňu začatia obchodu 158 000 000 EUR a predá 178 540 000 USD. V deň splatnosti obchodu Eurosystém predá 158 000 000 EUR a kúpi 178 644 754 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje 1,130663 = 1,1300 + 0,000663).

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými úrokovými sadzbami, Eurosystém vymení objemy EUR a USD tak, ako to zobrazuje táto tabuľka:

Spotová transakcia			**Forwardová transakcia**		
Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD	Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Spolu	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PRÍKLAD 5

Devízový swap na dodanie likvidity na základe tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD formou tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (*Poznámka*: Euro je v tomto prípade obchodované s prémiou.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (× 10,000)	**Objem** (v miliónoch EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Ponuky spolu**	**Kumulatívne ponuky**
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Spolu	60	85	75	220	

ECB sa rozhodne prideliť 197 miliónov EUR, čo znamená, že hraničný swapový bod je 6,54. Všetky ponuky pod 6,54 (pre kumulatívny objem 195 miliónov EUR) sa uspokoja v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri úrovni 6,54 swapových bodov bude:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10\,\%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnej úrovni 6,54 swapových bodov pridelí:

$$0{,}10 \times 5 = 0{,}5$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0{,}5 = 55{,}5$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	**Objem** (v miliónoch EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Spolu**
Ponuky spolu	60,0	85,0	75,0	220
Pridelenie spolu	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, predá Eurosystém ku dňu začatia operácie 197 000 000 EUR a kúpi 222 610 000 USD. V deň splatnosti operácie Eurosystém nakúpi 197 000 000 EUR a predá 222 738 838 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje 1,130654 = 1,100 + 0,000654).

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými sadzbami, Eurosystém vymení objemy EUR a USD tak, ako to zobrazuje táto tabuľka:

Spotová transakcia			**Forwardová transakcia**		
Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD	Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Spolu	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PRÍKLAD 6

Opatrenia na kontrolu rizika

Príklad ilustruje rámec kontroly rizika uplatňovaný na podkladové aktíva používané v obchodoch Eurosystému na dodanie likvidity ([1]). Vychádza z predpokladu, že zmluvná strana sa zúčastňuje na týchto operáciách menovej politiky Eurosystému:

— hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 28. júla 2004 a končiaca sa 4. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 50 miliónov EUR pri úrokovej sadzbe 4,24 %,

— dlhodobejšia refinančná operácia, začínajúca sa 29. júla 2004 a končiaca sa 21. októbra 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 45 miliónov EUR pri úrokovej sadzbe 4,56 %,

— hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 4. augusta 2004 a končiaca sa 11. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 35 miliónov EUR pri úrokovej sadzbe 4,26 %.

Vlastnosti podkladových aktív prvého stupňa, ktoré zmluvná strana použila na krytie týchto obchodov, sú v tabuľke 1:

Tabuľka 1 – Podkladové aktíva prvého stupňa použité v obchodoch

	Vlastnosti					
Názov	**Trieda aktív**	**Dátum splatnosti**	**Vymedzenie kupónu**	**Frekvencia kupónu**	**Zostatková splatnosť**	**Zrážka pri ocenení**
Aktívum A	nástroj krytý aktívami	29.8.2006	pevná sadzba	6 mesiacov	2 roky	3,50 %
Aktívum B	vládny dlhopis	19.11.2008	pohyblivá sadzba	12 mesiacov	4 roky	0,50 %
Aktívum C	podnikový dlhopis	12.5.2015	nulový kupón		>10 rokov	15,00 %

Ceny v % (vrátane alikvotného úroku) ([1])						
28.7.2004	**29.7.2004**	**30.7.2004**	**2.8.2004**	**3.8.2004**	**4.8.2004**	**5.8.2004**
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
				55,01	54,87	

([1]) Ceny uvádzané pre konkrétny dátum oceňovania zodpovedajú najreprezentatívnejšej cene v pracovný deň predchádzajúci dňu ocenenia.

Systém rezervácie (earmarking)

Po prvé sa predpokladá, že obchody sa vykonávajú v národnej centrálnej banke pomocou systému, v ktorom sú podkladové aktíva rezervované pre každý obchod. V systémoch rezervácie sa oceňovanie podkladových aktív uskutočňuje denne. Spôsob kontroly rizika možno opísať takto (pozri tiež tabuľku 2):

1. Dňa 28. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 50,6 milióna EUR. Aktívum A je nástroj krytý aktívami s pevným kupónom so splatnosťou 29. augusta 2006. Má teda zostatkovú splatnosť dva roky, preto vyžaduje zrážku pri ocenení 3,5 %. Trhová cena aktíva A na jeho referenčnom trhu je v ten deň 102,63 %, v čom je zahrnutý aj alikvotný úrok z kupónu. Od zmluvnej strany sa vyžaduje, aby dodala aktíva A v objeme, ktorý pri odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % presahuje pridelený objem 50 miliónov EUR. Zmluvná strana preto dodá aktívum A v menovitej hodnote 50,6 milióna EUR, ktorého upravená trhová hodnota v ten deň predstavuje 50 113 203 EUR.

2. Dňa 29. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 21 miliónov EUR (trhová cena 101,98 %, zrážka pri ocenení 3,5 %) a aktíva B za 25 miliónov EUR (trhová cena 98,35 %). Aktívum B je vládny dlhopis s kupónom určeným pohyblivou úrokovou sadzbou, na ktorý sa uplatňuje zrážka pri ocenení 0,5 %. Upravená trhová hodnota aktíva A a aktíva B v ten deň predstavuje 45 130 810 EUR, to znamená, že presahuje požadovanú čiastku 45 000 000 EUR.

([1]) Príklad vychádza z predpokladu, že pri výpočte potreby výzvy na poskytnutie dodatočnej úhrady sa berie do úvahy úrok z dodanej likvidity a uplatňuje sa aktivačný bod 0,5 % z dodanej likvidity.

Dňa 29. júla 2004 sú podkladové aktíva hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 precenené. Pri trhovej cene 101,98 % je trhová cena aktíva A upravená zrážkou pri ocenení ešte vždy v medziach dolnej a hornej hraničnej úrovne. Pôvodne založený kolaterál sa teda považuje za dostatočný na zabezpečenie prideleného pôvodného objemu likvidity, ako aj alikvotného úroku vo výške 5 889 EUR.

3. Dňa 30. júla 2004 sa podkladové aktíva precenia: trhová cena aktíva A bude 100,55 % a aktíva B 97,95 %. Alikvotný úrok je 11 778 EUR z hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 a 5 700 EUR z dlhodobejšej refinančnej operácie začatej 29. júla 2004. V dôsledku toho upravená trhová cena aktíva A v prvej transakcii klesne pod sumu obchodu, ktorý sa má zabezpečiť (dodaná likvidita plus vytvorený úrok) o 914 218 EUR, ale tiež pod dolnú hraničnú úroveň 49 761 719 EUR. Zmluvná strana dodá 950 000 EUR aktíva A v menovitej hodnote, čo po odpočítaní 3,5 % zrážky pri ocenení z trhovej hodnoty založenej na cene 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom ([1]).

   Výzva na dodatočné vyrovnanie sa vyžaduje aj v druhom obchode, pretože upravená trhová cena podkladových aktív použitých v obchode (44 741 520 EUR) je pod dolnou hraničnou úrovňou (44 780 672 EUR). Zmluvná strana preto dodá aktíva B v hodnote 270 000 EUR s upravenou trhovou hodnotou 263 143 EUR.

4. V dňoch 2. a 3. augusta 2004 dôjde k preceneniu podkladových aktív, z ktorého nevyplýva žiadna výzva na dodatočné vyrovnanie pre obchody uzavreté 28. a 29. júla 2004.

5. Dňa 4. augusta 2004 zmluvná strana splatí likviditu dodanú na základe hlavného refinančného obchodu začatého 28. júla 2004 vrátane alikvotného úroku 41 222 EUR. Národná centrálna banka vráti aktíva A v menovitej hodnote 51 550 000 EUR.

   V ten istý deň zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou novú dohodu o spätnom odkúpení, centrálna banka nakúpi aktíva C za 75 miliónov EUR v menovitej hodnote. Keďže aktívum C je podnikový dlhopis s nulovým kupónom a so zostatkovou splatnosťou viac ako 10 rokov, vyžaduje sa zrážka pri ocenení vo výške 15 %. Zodpovedajúca trhová hodnota upravená zrážkou pri ocenení v ten deň bude 35 068 875 EUR.

   Precenenie aktív dlhodobejšej refinančnej operácie, ktorá sa začala 29. júla 2004, ukáže, že upravená trhová hodnota dodaných aktív prevyšuje hornú hraničnú úroveň približne o 262 000 EUR, čo povedie k tomu, že národná centrálna banka vráti zmluvnej strane aktíva B v menovitej hodnote 262 000 EUR ([2]).

Systém združovania (pooling)

V druhom prípade sa predpokladá, že obchody vykonáva národná centrálna banka pomocou systému združovania. Aktíva zahrnuté do spoločného fondu aktív, ktorý používa zmluvná strana, nie sú priradené k nijakým konkrétnym obchodom.

Aj v tomto príklade dochádza k rovnakej postupnosti obchodov ako v predchádzajúcom príklade, ktorý ilustruje systém rezervácie. Hlavný rozdiel spočíva v tom, že v dňoch preceňovania musí upravená trhová hodnota všetkých aktív združených do spoločného fondu kryť celkový objem všetkých nevyrovnaných obchodov zmluvnej strany s národnou centrálnou bankou. Výzva na dodatočné vyrovnanie 1 178 398 EUR z 30. júla 2004 je v tomto príklade rovnaká ako výzva vyžadovaná v systéme rezervácie. Zmluvná strana dodá aktíva A v menovitej hodnote 1 300 000 EUR, čo po odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % z trhovej hodnoty založenej na cene 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom.

Dňa 4. augusta 2004, keď sa hlavná refinančná operácia uzavretá 28. júla 2004 stane splatnou, si zmluvná strana môže ponechať aktíva na založenom majetkovom účte. Aktívum tiež možno vymeniť za iné aktívum, ako je uvedené v príklade, keď na pokrytie dodanej likvidity a úroku akumulovaného vo všetkých refinančných obchodoch sú aktíva A v menovitej hodnote 51,9 milióna EUR nahradené aktívami C v menovitej hodnote 75,5 milióna EUR.

Rámec kontroly rizika v systéme združovania aktív je opísaný v tabuľke 3.

([1]) Národné centrálne banky môžu uskutočňovať výzvy na dodatočnú úhradu radšej v hotovosti ako v cenných papieroch.

([2]) Ak by mala národná centrálna banka vyplatiť zmluvnej strane maržu v súvislosti s druhou transakciou, taká marža by v určitých prípadoch mohla byť vyrovnaná maržou, ktorú má zmluvná strana uhradiť národnej centrálnej banke v súvislosti s prvou transakciou. V dôsledku toho by sa uskutočnilo iba jedno zúčtovanie marže.

Tabuľka 2 – Systém rezervácie

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba (%)	Dodaná likvidita
28.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
29.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
30.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
2.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
3.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
4.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
5.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000

Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem	Horný hraničný objem	Upravená trhová hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	– 914 218
5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	– 264 180
29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Tabuľka 3 – Systém združovania

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba (%)	Dodaná likvidita
28.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
29.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
30.7.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
2.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
3.8.2004	Hlavné refinančné operácie	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
4.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
5.8.2004	Hlavné refinančné operácie	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000

Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem (1)	Horný hraničný objem (2)	Upravená trhová hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
—	50 000 000	49 750 000	Neuplatňuje sa	50 113 203	—
5 889 —	95 005 889	94 530 859	Neuplatňuje sa	94 926 624	—
11 778 5 700	95 017 478	94 542 390	Neuplatňuje sa	93 839 080	– 1 178 398
29 444 22 800	95 052 244	94 576 983	Neuplatňuje sa	95 487 902	—
35 333 28 500	95 063 833	94 588 514	Neuplatňuje sa	95 399 949	—
— 34 200	80 034 200	79 634 029	Neuplatňuje sa	80 333 458	—
4 142 39 900	80 044 042	79 643 821	Neuplatňuje sa	80 248 396	—

(1) V systéme združovania je dolný hraničný objem najnižšou prahovou hodnotou pre výzvy na dodatočné vyrovnanie. V praxi väčšina národných centrálnych bánk vyžaduje dodatočný kolaterál, vždy keď trhová hodnota združených kolaterálov upravená zrážkou pri ocenení klesne pod celkový objem, ktorý má byť pokrytý.

(2) V systéme združovania pojem horného hraničného objemu nie je relevantný, pretože zmluvné strany sa sústavne snažia o to, aby bol poskytnutý dostatok kolaterálu a minimalizovali sa tak prevádzkové transakcie.

PŘÍLOHA 2

Slovník pojmov

Agent zúčtovania [*Settlement agent*]: inštitúcia, ktorá riadi proces zúčtovania (napr. stanovuje zúčtovacie pozície, monitoruje pohyby platieb atď.) pre prevodové systémy alebo iné systémy vyžadujúce zúčtovanie.

Aktívum prvého stupňa [*Tier-one asset*]: obchodovateľné aktívum, ktoré spĺňa určité jednotné kritériá akceptovateľnosti platné v *celej eurozóne* a stanovené ECB.

Aktívum druhého stupňa [*Tier-two asset*]: obchodovateľné alebo neobchodovateľné aktívum, ktorého špecifické kritériá akceptovateľnosti stanovujú *národné centrálne banky,* pričom sú predmetom schválenia ECB.

Americká aukcia [*American auction*]: pozri *aukcie s viacerými úrokovými sadzbami*.

Aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia) [*Single rate auction (Dutch auction)*]: aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/*swapový bod*) uplatňovaná na všetky uspokojené ponuky rovná *hraničnej úrokovej sadzbe*.

Aukcia s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) [*Multiple rate auction (American auction)*]: aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/*swapový bod*) rovná navrhnutej úrokovej sadzbe každej jednotlivej ponuky.

Automatické operácie [*Standing facility*]: možnosť realizácie obchodov s centrálnou bankou, ktoré majú *zmluvné strany* trvalo k dispozícii na vlastné požiadanie. Eurosystém ponúka dva jednodňové obchody: *jednodňový refinančný obchod* a *jednodňový sterilizačný obchod*.

Cena pri spätnom odkúpení [*Repurchase price*]: cena, za ktorú je kupujúci v súvislosti s dohodou o spätnom odkúpení povinný odpredať aktíva späť predávajúcemu. Cena pri spätnom odkúpení sa rovná súčtu *obstarávacej ceny* a cenového rozdielu zodpovedajúceho úroku z dodanej likvidity do času splatnosti operácie.

Centrálny depozitár cenných papierov (CDCP) [*Central securities depository (CSD)*]: subjekt, ktorý vedie a spravuje cenné papiere alebo iné finančné aktíva, vedie účty emisií a umožňuje spracovať transakcie prostredníctvom zaknihovania. Aktíva môžu existovať buď v listinnej podobe (pričom sú v rámci evidencie CDCP imobilizované), alebo v dematerializovanej podobe (t. j. len ako elektronické záznamy).

Cezhraničné zúčtovanie [*Cross-border settlement*]: zúčtovanie, ktoré sa uskutočňuje v inej krajine ako v krajine alebo krajinách, v ktorých má jedna alebo obe zmluvné strany obchodu sídlo.

Čas ECB [*ECB time*]: čas v mieste, v ktorom sídli ECB.

Členský štát EÚ [*Member state*]: v tomto dokumente sa vzťahuje na členský štát EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so *zmluvou*.

Dematerializácia [*Dematerialisation*]: odstránenie listinných certifikátov alebo vlastníckych listín, ktoré predstavujú vlastníctvo finančných aktív tak, že tieto aktíva existujú len ako účtovné záznamy.

Deň nákupu [*Purchase date*]: deň, v ktorom predaj nakupovaných aktív predajcom kupujúcemu nadobudne účinnosť.

Deň ocenenia [*Valuation date*]: deň, v ktorom sa oceňujú podkladové aktíva úverových operácií.

Deň splatnosti [*Maturity date*]: deň, v ktorom sa končí splatnosť operácie menovej politiky. V prípade *dohody o spätnom odkúpení* alebo swapu zodpovedá deň splatnosti *dátumu spätného odkúpenia*.

Deň spätného odkúpenia [*Repurchase date*]: deň, v ktorom je v súvislosti s transakciou na základe dohody o *spätnom odkúpení* kupujúci povinný predať aktíva späť predávajúcemu.

Deň uzatvorenia obchodu [*Trade date (T)*]: deň, keď je obchod uzatvorený (dohoda o finančnej transakcii medzi dvoma *zmluvnými stranami*). Deň uzatvorenia obchodu sa môže zhodovať s *dňom zúčtovania* transakcie (zúčtovanie v ten istý deň) alebo môže nastať o stanovený počet pracovných dní skôr ako deň zúčtovania (deň zúčtovania je stanovený ako deň uzatvorenia obchodu T + počet dní oneskorenia zúčtovania).

Deň začatia [*Start date*]: deň, v ktorom sa uzavrie prvá časť operácie menovej politiky. Pre operácie založené na *dohodách o spätnom odkúpení* a *devízových swapoch* deň začatia zodpovedá *dňu nákupu*.

Deň zúčtovania [*Settlement date*]: deň, ku ktorému je transakcia zúčtovaná. Zúčtovanie sa môže uskutočniť v ten istý deň ako obchod (zúčtovanie v ten istý deň) alebo jeden alebo niekoľko dní po obchode [deň zúčtovania je stanovený ako deň uzavretia obchodu (*T*) + počet dní oneskorenia zúčtovania].

Depozitár [*Depository*]: je agent, ktorého hlavnou úlohou je evidovať cenné papiere v listinnej alebo v elektronickej podobe a viesť záznamy o vlastníctve týchto cenných papierov.

Devízový swap [*Foreign exchange swap*]: súčasná spotová operácia nákupu/predaja a forwardová operácia predaja/nákupu jednej meny za druhú menu. *Eurosystém* uskutočňuje operácie menovej politiky na voľnom trhu vo forme devízových swapov, v ktorých *národné centrálne banky* (alebo ECB) nakupujú (alebo predávajú) prostredníctvom spotovej transakcie euro za cudziu menu a zároveň ho prostredníctvom forwardovej transakcie predávajú (nakupujú) späť.

Dlhodobejšia refinančná operácia [*Longer-term refinancing operation*]: pravidelná operácia uskutočňovaná *Eurosystémom* na *voľnom trhu* vo forme *reverzného obchodu*. Dlhodobejšie refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom mesačných *štandardných tendrov* a majú spravidla splatnosť tri mesiace.

Dlhopis s nulovým kupónom [*Zero coupon bond*]: cenný papier, z ktorého sa vypláca iba jediný tok hotovosti počas jeho životnosti. Na účely tohto dokumentu dlhopisy s nulovým kupónom zahŕňajú cenné papiere emitované s diskontom a cenné papiere s jedným kupónom pri splatnosti. *Strip* predstavuje osobitný typ dlhopisu s nulovým kupónom.

Dodanie oproti platbe [*Delivery versus payment (DVP) or delivery against payment system*]: mechanizmus vyrovnania na základe výmeny za hodnotu, ktorý zabezpečuje, že *konečný prevod* aktív (cenných papierov alebo iných finančných nástrojov) sa uskutoční iba vtedy, keď dôjde ku konečnému prevodu iného aktíva (alebo iných aktív).

Dodatočne stanovený kupón [*Post-fixed coupon*]: kupón z *nástrojov s* pohyblivou úrokovou *sadzbou*, ktorý sa stanovuje na základe hodnôt referenčného indexu k určitému dňu (alebo dňom) počas obdobia alikvotného narastania kupónového výnosu.

Dohoda o spätnom odkúpení [*Repurchase agreement*]: dohoda, na základe ktorej sa aktívum predáva, pričom predávajúci zároveň získava právo a povinnosť spätne odkúpiť toto aktívum za stanovenú cenu k budúcemu dátumu alebo na výzvu. Táto dohoda sa podobá kolateralizovanému úveru s tým rozdielom, že predávajúci si nezachováva vlastníctvo cenných papierov. *Eurosystém* využíva dohody o spätnom odkúpení s pevne stanovenou splatnosťou vo svojich *reverzných obchodoch*.

Dolaďovací obchod [*Fine-tuning operation*]: nepravidelná operácia na *voľnom trhu*, ktorú *Eurosystém* vykonáva najmä preto, aby sa vyrovnal s neočakávanými výkyvmi likvidity na trhu.

Dvojstranné obchody [*Bilateral procedure*]: postup, pri ktorom centrálna banka uzatvára obchod priamo s jednou alebo *niekoľkými zmluvnými stranami* bez použitia tendra. Dvojstranné procedúry zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo sprostredkovateľov.

Emitent [*Issuer*]: subjekt, ktorý má záväzok vyplývajúci z emitovaného cenného papiera alebo iného finančného nástroja.

Eurosystém [*Eurosystem*]: pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a *národných centrálnych bánk členských štátov eurozóny*. Rozhodovacími orgánmi Eurosystému sú Rada guvernérov a Výkonná rada ECB.

Eurozóna [*Euro area*]: do eurozóny patria *členské štáty EÚ*, ktoré prijali euro ako jednotnú menu v súlade so *zmluvou* a v ktorých sa vykonáva jednotná menová politika, za ktorú zodpovedá Rada guvernérov ECB.

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) [*European System of Central Banks – ESCB*]: vzťahuje sa na Európsku centrálnu banku (ECB) a národné centrálne banky členských štátov EÚ. Treba poznamenať, že národné centrálne banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so *zmluvou,* si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky v súlade s národným právom, a preto sa nezúčastňujú na výkone menovej politiky *Eurosystému*.

Hlavná refinančná operácia [*Main refinancing operation*]: *pravidelná operácia* uskutočňovaná Eurosystémom *na voľnom trhu* vo forme *reverzného obchodu*. Hlavné refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom týždenných *štandardných tendrov* a obvykle majú splatnosť jeden týždeň.

Holandská aukcia [*Dutch auction*]: pozri *aukciu s jednotnou úrokovou sadzbou*.

Hraničná kotácia swapového bodu [*Marginal swap point quotation*]: kotácia *swapových bodov*, pri ktorej sa vyčerpá celková čiastka umiestnená v tendri.

Hraničná úroková sadzba [*Marginal interest rate*]: úroková sadzba, pri ktorej sa vyčerpá celá čiastka umiestnená v tendri.

Hraničný bod [*Trigger point*]: vopred stanovená úroveň hodnoty dodanej likvidity, pri ktorej sa uskutoční *výzva na dodatočné vyrovnanie*.

Jednodňový refinančný obchod [*Marginal lending facility*]: *automatická operácia Eurosystému,* ktorú môžu *zmluvné strany* využiť na získanie jednodňového úveru od národnej centrálnej banky za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti akceptovateľným aktívam.

Jednodňový sterilizačný obchod [*Deposit facility*]: *automatická operácia* Eurosystému, ktorú môžu *zmluvné strany* využívať na uloženie jednodňových vkladov v národnej centrálnej banke, ktoré sú úročené vopred stanovenou úrokovou sadzbou.

Konečný prevod [*Final transfer*]: neodvolateľný a bezpodmienečný prevod, ktorým zaniká záväzok uskutočniť prevod.

Koniec dňa [*End-of-the-day*]: čas prevádzkového dňa (po uzavretí *systému TARGET*), keď sú ukončené všetky platby spracúvané v systéme TARGET v daný deň.

Korešpondenčné bankovníctvo [*Correspondent banking*]: dohoda, na základe ktorej jedna *úverová inštitúcia* poskytuje platby a iné služby inej úverovej inštitúcii. Platby prostredníctvom korešpondentov sa často uskutočňujú prostredníctvom vzájomných účtov (účty *nostro* a *loro*), na ktoré sa môžu viazať stále úverové linky. Služby korešpondenčného bankovníctva sa poskytujú najmä cezhranične, ale rozumejú sa nimi aj vzťahy medzi agentúrami v národnom rámci. *Loro* účet je pojem, ktorý používa korešpondent na označenie účtu vedeného pre zahraničnú úverovú inštitúciu; zahraničná úverová inštitúcia zasa považuje tento účet za svoj *nostro* účet.

Krajiny EHP (Európskeho hospodárskeho priestoru) [*European Economic Area countries (EEA)*]: členské štáty EÚ, Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.

Obstarávacia cena [*Purchase price*]: cena, za ktorú predávajúci predáva alebo má predať aktíva kupujúcemu.

Majetkový účet cenných papierov v úschove [*Safe custody account*]: účet cenných papierov vedený centrálnou bankou, na ktorý môže úverová inštitúcia ukladať cenné papiere, ktoré považuje za akceptovateľné pre zaistenie operácií centrálnej banky.

Maximálna úroková sadzba ponuky [*Maximum bid rate*]: horný limit úrokovej sadzby, pri ktorej môžu *zmluvné strany* predkladať svoje ponuky v rámci *tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou*. Ponuky presahujúce maximálnu úrokovú sadzbu stanovenú ECB sa vyradia.

Maximálny limit ponuky [*Maximum bid limit*]: limit najvyššej akceptovateľnej ponuky jednotlivých zmluvných strán v tendri. *Eurosystém* môže uložiť maximálny limit ponuky, aby zabránil neúmerne vysokým ponukám jednotlivých zmluvných strán.

Medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (ISIN) [*International Securities Identification Number – ISIN*]: medzinárodný identifikačný kód prideľovaný cenným papierom emitovaným na finančných trhoch.

Mechanizmus prepojenia [*Interlinking mechanism*]: v rámci *systému TARGET* poskytuje mechanizmus prepojenia spoločné postupy a infraštruktúru, ktoré umožňujú pohyby platobných príkazov z jedného domáceho *systému RTGS* do druhého.

Metóda počítania dní [*Day-count convention*]: metóda, ktorá stanovuje počet dní pri výpočte úrokov z úverov. *Eurosystém* uplatňuje v operáciách menovej politiky metódu „skutočný počet dní /360".

Minimálna čiastka umiestnenia/pridelenia [*Minimum allotment amount*]: minimálna čiastka, ktorá má byť pridelená jednotlivým *zmluvným stranám* v tendri. *Eurosystém* sa môže rozhodnúť, že každej zo zmluvných strán svojich tendrových operácií pridelí určitý minimálny objem.

Minimálna úroková sadzba ponuky [*Minimum bid rate*]: dolný limit úrokových sadzieb, za ktoré môžu *zmluvné strany* predkladať ponuky do tendrov s *pohyblivou úrokovou sadzbou*.

Minimálny podiel umiestnenia/pridelenia [*Minimum allotment ratio*]: dolný limit v percentách, vyjadrujúci podiel z ponúk umiestnených v tendri za hraničnú úrokovú sadzbu. Eurosystém sa môže rozhodnúť, že vo svojich tendroch uplatní minimálny podiel umiestnenia.

Model korešpondenčnej centrálnej banky (MKCB) [*Correspondent central banking model*]: mechanizmus vytvorený Európskym systémom centrálnych bánk s cieľom umožniť *zmluvným stranám* využívať podkladové aktíva cezhranične. V MKCB konajú *národné centrálne banky* navzájom ako správcovia. Znamená to, že každá národná centrálna banka má v správe účet cenných papierov každej z ostatných národných centrálnych bánk (a ECB).

Národná centrálna banka [*National central bank – NCB*]: v tomto dokumente sa vzťahuje na centrálnu banku *členského štátu* EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so *zmluvou*.

Nástroj s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou [*Inverse floating rate instrument*]: štruktúrovaný cenný papier, pri ktorom sa výnos vyplácaný držiteľovi cenného papiera inverzne mení v závislosti od zmien určitej referenčnej úrokovej sadzby.

Nástroj s pevnou úrokovou sadzbou [*Fixed rate instrument*]: finančný nástroj, ktorý má výnos pevne stanovený počas celého obdobia životnosti nástroja.

Nástroj s pohyblivou úrokovou sadzbou [*Floating rate instrument*]: finančný nástroj, ktorého výnos je pravidelne určovaný v závislosti od referenčného indexu, aby odrážal zmeny v krátkodobých a strednodobých trhových úrokových sadzbách. Nástroje s pohyblivou úrokovou sadzbou majú kupóny stanovené buď *vopred*, alebo *dodatočne*.

Obchody na voľnom trhu [*Open market operation*]: obchody uskutočňované z podnetu centrálnej banky na finančnom trhu. So zreteľom na ciele, pravidelnosť a postupy môžu byť operácie Eurosystému na voľnom trhu rozdelené do štyroch kategórií: *hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie, dolaďovacie obchody a štrukturálne obchody*. Čo sa týka použitých nástrojov, hlavným nástrojom Eurosystému na voľnom trhu sú reverzné *obchody*, ktoré sa môžu využívať vo všetkých štyroch kategóriách operácií. Okrem toho je pre *štrukturálne obchody* k dispozícii vydávanie dlhových certifikátov a *priame obchody*,zatiaľ čo pre uskutočňovanie dolaďovacích obchodov sú k dispozícii *priame obchody, devízové swapy* a *prijímanie termínovaných vkladov*.

Objemový tender [*Volume tender*]: pozri *tender s pevnou úrokovou sadzbou*.

Oceňovanie podľa trhovej hodnoty [*Marking to market*]: pozri *prípustná odchýlka*.

Odpočítateľná položka [*Lump-sum allowance*]: pevne stanovená čiastka, ktorú si inštitúcia odpočítava zo základne na výpočet *povinných minimálnych rezerv* pri výpočte svojich povinných minimálnych rezerv v rámci minimálnych rezerv *Eurosystému*.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) [*Monetary financial institutions* – *MFI*]: finančné inštitúcie, ktoré spoločne vytvárajú peňažný sektor v *eurozóne*. Zahŕňajú centrálne banky, domáce *úverové inštitúcie*, tak ako sú definované v právnych predpisoch Spoločenstva, a všetky ostatné domáce finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov a /alebo náhrad blízkych vkladom od subjektov iných ako peňažné finančné inštitúcie a na vlastný účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska) poskytovať úvery a /alebo investovať do cenných papierov.

Perióda udržiavania povinných minimálnych rezerv [*Maintenance period*]: obdobie, za ktoré sa zisťuje splnenie povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv. ECB uverejňuje kalendár stanovených období najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka. Stanovené periódy plnenia povinných minimálnych rezerv sa začínajú v zúčtovací deň prvej hlavnej refinančnej operácie nasledujúcej po zasadaní Rady guvernérov, na programe ktorého je pravidelné mesačné hodnotenie vývoja menovej politiky. Obvykle končia v deň pred podobným dňom zúčtovania v nasledujúcom mesiaci. V osobitných situáciách môže byť uverejnený kalendár zmenený a doplnený aj v závislosti od zmien plánu zasadaní Rady guvernérov.

Platobný mechanizmus ECB [*ECB payment mechanism* – *EPM*]: platobný mechanizmus ECB prepojený so *systémom TARGET* na účely vykonávania: i) platieb medzi účtami vedenými v ECB, ii) platieb prostredníctvo *systému TARGET* medzi účtami vedenými v ECB a v *národných centrálnych bankách*.

Počiatočná zrážka [*Initial margin*]: opatrenie na kontrolu rizika, ktoré môže Eurosystém uplatniť v *reverzných obchodoch*. V rámci tohto opatrenia sa na zabezpečenie obchodu požaduje kolaterál v objeme úveru poskytnutého *zmluvnej strane*, zvýšeného o hodnotu počiatočnej zrážky.

Povinné minimálne rezervy [*Reserve requirement*]: povinnosť inštitúcií mať v centrálnej banke uložené povinné minimálne rezervy. V rámci minimálnych rezerv *Eurosystému* sa povinné minimálne rezervy *úverových inštitúcií* vypočítavajú vynásobením *sadzby povinných minimálnych rezerv* pre každú kategóriu položiek *základne na výpočet povinných minimálnych rezerv* a sumy týchto súvahových položiek. Inštitúcie si okrem toho môžu od svojich povinných minimálnych rezerv odpočítať *odpočítateľnú položku*.

Pracovný deň Eurosystému [*Eurosystem business day*]: ktorýkoľvek deň, keď je ECB a aspoň jedna *národná centrálna banka* otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky *Eurosystému*.

Pracovný deň NCB [*NCB business day*]: ktorýkoľvek deň, keď je *národná centrálna banka* konkrétneho *členského štátu* otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystému. Pobočky národnej centrálnej banky v niektorých členských štátoch môžu byť počas pracovného dňa národnej centrálnej banky zatvorené z dôvodov miestneho alebo regionálneho sviatku. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka musí v predstihu informovať *zmluvné strany* o opatreniach, ktoré sa majú prijať pre transakcie týkajúce sa týchto pobočiek.

Prepojenie medzi systémami zúčtovania cenných papierov [*Link between securities settlement systems*]: prepojenie pozostáva zo všetkých postupov a dohôd, ktoré sú medzi dvoma *systémami zúčtovania cenných papierov na účely* prevodu cenných papierov prostredníctvom zaknihovania.

Priamy obchod [*Outright transaction*]: transakcia, pri ktorej sa aktíva nakupujú a predávajú do splatnosti (spotové alebo forwardové).

Priemerovanie povinných minimálnych rezerv [*Averaging provision*]: mechanizmus, ktorý umožňuje zmluvným stranám plniť si *povinné minimálne rezervy* na základe priemeru *svojich denných rezerv* vedených počas *periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv*. Priemerovanie prispieva k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytuje stimul na vyladenie účinkov dočasných výkyvov likvidity. Systém povinných minimálnych rezerv *Eurosystému* priemerovanie dovoľuje.

Prijímanie termínovaných vkladov [*Collection of fixed-term deposits*]: nástroj menovej politiky, ktorý môže *Eurosystém* využívať na účely dolaďovania a pri ktorom Eurosystém ponúka *zmluvným stranám* úročenie ich termínovaných vkladov na účtoch v *národných centrálnych bankách* s cieľom stiahnuť likviditu z trhu.

Prípustná odchýlka (alebo oceňovanie podľa trhovej hodnoty) [*Variation margin or marking to market*]: Eurosystém vyžaduje, aby sa stanovená úroveň trhovej hodnoty podkladových aktív, používaných pri jeho *reverzných obchodoch* na dodanie likvidity, zachovala počas celého trvania obchodu. Znamená to, že ak pravidelne zisťovaná trhová hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, *národná centrálna banka* bude vyžadovať, aby *zmluvná strana doplnila* podkladové aktíva alebo hotovosť (t. j. výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, pokiaľ trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne čiastku, ktorú zmluvná strana dlhuje, môže si zmluvná strana prebytočné aktíva alebo hotovosť vyzdvihnúť. Pozri aj časť 6.4.

REPO obchod [*Repo operation*]: ***reverzný obchod*** na dodanie likvidity, založený na *dohode o spätnom odkúpení*.

Reverzný obchod [***Reverse transaction***]: operácia, prostredníctvom ktorej *národná centrálna banka* nakupuje alebo predáva aktíva formou *dohody o spätnom odkúpení*, alebo uskutočňuje úverové operácie oproti kolaterálu.

Riziko ceny akcií [***Equity price risk***]: riziko straty vyplývajúce z pohybov cien akcií. *Eurosystém* je vystavený riziku ceny akcií vo svojich operáciách menovej politiky, pokiaľ sa tieto aktíva považujú za akceptovateľné ako *aktíva druhého stupňa*.

Riziko platobnej schopnosti [***Solvency risk***]: riziko straty v dôsledku úpadku (bankrotu) emitenta finančného aktíva alebo platobnej neschopnosti *zmluvnej strany*.

Rýchly tender [***Quick tender***]: *tendrová operácia*, ktorú používa *Eurosystém* v *dolaďovacích obchodoch*, ak je potrebné okamžite ovplyvniť likviditu. Rýchle tendre sa uskutočňujú v časovom rámci jednej hodiny a obmedzujú sa na limitovaný okruh *zmluvných strán*.

Sadzba povinných minimálnych rezerv (Sadzba PMR) [***Reserve ratio***]: sadzba stanovená centrálnou bankou pre každú kategóriu akceptovateľných súvahových položiek zahrnutých do základu na stanovenie povinných minimálnych rezerv. Sadzby sa používajú pri výpočte stanovených povinných minimálnych rezerv.

Skupiny splatností [***Maturity bucket***]: trieda dlhových nástrojov v kategórii likvidných aktív prvého stupňa alebo v kategórii likvidných aktív druhého stupňa, ktorých *zostatková splatnosť* je v určitom časovom rozpätí, napr. skupina splatnosti od troch do piatich rokov.

Skutočný počet dní/360 [***Actual/360***]: *metóda počítania dní*, uplatňovaná pre výpočet úroku z úveru. Znamená to, že úrok sa vypočítava za skutočný počet kalendárnych dní, na ktoré je poskytnutý, na základe 360-dňového roka. Táto metóda počítania dní sa uplatňuje v operáciách menovej politiky *Eurosystému*.

Správca [***Custodian***]: subjekt, ktorý sa zaviaže prevziať do úschovy a spravovať cenné papiere a iné finančné aktíva v mene druhých.

Strip – oddelené obchodovanie s kupónom a nominálom [***Strip – separate trading of interest and principal***]: *dlhopis s nulovým kupónom*, vytvorený na to, aby bolo možné oddelene obchodovať s kupónom a s istinou toho istého nástroja.

Swapový bod [***Swap point***]: rozdiel medzi výmenným kurzom forwardovej transakcie a výmenným kurzom spotovej transakcie pri *devízovom swape*.

Systém hrubého zúčtovania [***Gross settlement system***]: mechanizmus prevodov, pri ktorých dochádza k zúčtovaniu finančných prostriedkov alebo k prevodu cenných papierov na základe jednotlivých príkazov spôsobom príkaz po príkaze.

Systém hrubého zúčtovania v reálnom čase (RTGS) [***RTGS (real-time gross settlement) system***]: systém hrubého zúčtovania, pri ktorom sa transakcie spracúvajú a zúčtujú v reálnom čase (priebežne), príkaz po príkaze (bez vzájomného započítania – nettingu). Pozri tiež *systém TARGET*.

Systém rezervácie (párovania) [***Earmarking system***]: spôsob, ktorým centrálne banky spravujú poskytnutý kolaterál a pri ktorom sa likvidita dodáva oproti aktívam účelovo viazaným na každú jednotlivú transakciu.

Systém združovania [***Pooling system***]: pozri *systém združovania kolaterálov*.

Systém združovania zábezpek [***Collateral pooling system***]: systém centrálnej banky pre správu zábezpek (kolaterálov), pri ktorom si zmluvné strany otvárajú združený účet, na ktorý vkladajú aktíva zabezpečujúce ich obchody s centrálnou bankou. Na rozdiel od *systému párovania (earmarking system)* nie sú v systéme združovania podkladové aktíva definované pre každý individuálny obchod osobitne.

Systém zúčtovania cenných papierov [*Securities settlement system – SSS*]: systém, ktorý umožňuje správu a prevody cenných papierov alebo iných finančných aktív, a to buď bez platby, alebo oproti zaplateniu (*dodanie oproti platbe*).

Systém zaknihovania [*Book-entry system*]: účtovný systém, ktorý umožňuje prevody cenných papierov a iných finančných aktív bez fyzického pohybu listinných dokumentov alebo certifikátov (napr. elektronický prevod cenných papierov). Pozri tiež *dematerializácia*.

Štandardný tender [*Standard tender*]: procedúra formou tendra, ktorý Eurosystém používa vo svojich *pravidelných operáciách na voľnom trhu*. Štandardné tendre sa uskutočňujú v časovom rámci 24 hodín. Všetky *zmluvné strany*, ktoré spĺňajú všeobecné akceptačné kritériá, sú oprávnené predkladať ponuky do štandardných tendrov.

Štandardný odpočet [*Standardised deduction*]: pevne stanovené percento z objemu nesplatených dlhových cenných papierov s dohodnutou dobou splatnosti do dvoch rokov (vrátane cenných papierov peňažného trhu), ktoré si môžu od *základne na výpočet povinných minimálnych rezerv* odpočítať emitenti, ktorí nie sú schopní preukázať, že tento nesplatený objem vedú iné inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv Eurosystému, ECB alebo *národná centrálna banka*.

Štrukturálny obchod [*Structural operation*]: *operácia na voľnom trhu*, uskutočňovaná *Eurosystémom* najmä na účely regulovania štrukturálnej pozície likvidity finančného sektora voči Eurosystému.

TARGET (Transeurópsky expresný automatizovaný systém hrubého zúčtovania v reálnom čase) [*TARGET – Trans-European automated real-time gross settlement express transfer system*]: systém hrubého zúčtovania v reálnom čase v eurách. Je to decentralizovaný systém, ktorý pozostáva z 15 národných *systémov RTGS*, *platobného mechanizmu ECB* a *mechanizmu prepojenia*.

Tender [*Tender procedure*]: postup, prostredníctvom ktorého centrálna banka dodáva trhu likviditu alebo ju z neho sťahuje na základe konkurenčných ponúk predložených *zmluvnými stranami*. Najlepšie konkurenčné ponuky sú uspokojované ako prvé do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má centrálna banka poskytnúť alebo stiahnuť.

Tender s pevnou úrokovou sadzbou [*Fixed rate tender*]: tender, v ktorom národná centrálna banka vopred stanoví úrokovú sadzbu a zúčastnené *zmluvné strany* ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri takto stanovenej úrokovej sadzbe.

Tender s pohyblivou úrokovou sadzbou [*Variable rate tender*]: *tender*, v ktorom *zmluvné strany* ponúkajú jednak objem peňazí, s ktorým chcú obchodovať s centrálnou bankou, a jednak úrokovú sadzbu, za akú chcú uzavrieť obchod.

Účet povinných minimálnych rezerv [*Reserve account*]: účet v *národnej centrálnej banke*, na ktorom *zmluvné strany* vedú svoje *povinné minimálne rezervy*. Zmluvné strany môžu ako účty peňažných rezerv využívať svoje *zúčtovacie účty* v *národných centrálnych bankách*.

Udržiavanie povinných minimálnych rezerv [*Reserve holdings*]: stav, ktorý udržiavajú zmluvné strany na svojom účte *povinných minimálnych rezerv* na účely ich plnenia.

Úverová inštitúcia [*Credit institution*]: v tomto dokumente sa vzťahuje na inštitúciu definovanú v článku 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií v znení zmien a doplnkov smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/28/ES z 18. septembra 2000. Úverová inštitúcia je: i) podnik, ktorého predmetom činnosti je prijímať vklady alebo iné splatné peňažné prostriedky od verejnosti a poskytovať úvery na vlastný účet alebo, ii) podnik alebo iná právnická osoba, iná ako v bode i), ktorá vydáva platobné prostriedky vo forme elektronických peňazí. Pojem „elektronické peniaze“ znamená peňažnú hodnotu vyjadrenú pohľadávkou voči emitujúcej inštitúcii, ktorá sa: a) uchováva na elektronickom médiu; b) vydáva pri prijatí peňažných prostriedkov, ktorých hodnota nie je nižšia ako vydávaná peňažná hodnota a c) akceptuje ako platobný prostriedok inými podnikmi, ako je vydávajúca inštitúcia.

Úzke väzby [*Close links*]: Článok 1 ods. 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií ustanovuje, že „úzke prepojenie znamená situáciu, v ktorej sú dve alebo viac fyzických alebo právnických osôb prepojené prostredníctvom: a) účasti, t. j. priameho vlastníctva alebo kontroly aspoň 20 hlasovacích práv alebo základného imania podniku, alebo b) kontroly, t. j. vzťahu medzi materským podnikom a dcérskou spoločnosťou vo všetkých prípadoch uvedených v článku 1 ods. 1 a 2 smernice 83/349/EHS alebo podobného vzťahu medzi akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou a podnikom; akákoľvek dcérska spoločnosť dcérskej spoločnosti sa tiež považuje za dcérsku spoločnosť materského podniku, ktorý je týmto spoločnostiam nadradený. Situácia, v ktorej sú dve alebo viac fyzických alebo právnických osôb trvalo prepojené s jednou a tou istou osobou, ktorá ich ovláda, sa tiež považuje za úzku väzbu medzi takými osobami“.

Vklady s výpovednou lehotou [*Deposits redeemable at notice*]: kategória nástrojov pozostávajúca z vkladov, pri ktorých musí majiteľ dodržať pevne stanovenú výpovednú lehotu, skôr ako si môže vybrať svoje prostriedky. V niektorých prípadoch existuje možnosť výberu určitej pevne stanovenej čiastky v stanovenom období alebo možnosť predčasného výberu podliehajúceho zaplateniu sankčného poplatku.

Vklady so stanovenou lehotou splatnosti [*Deposits with agreed maturity*]: kategória nástrojov, ktorá sa skladá prevažne z termínovaných vkladov s pevnou lehotou splatnosti, ktoré sú v závislosti od národnej praxe buď neprevoditeľné pred lehotou splatnosti, alebo prevoditeľné iba za predpokladu zaplatenia sankčného poplatku. Táto kategória tiež zahŕňa niektoré neobchodovateľné dlhové nástroje, ako sú napríklad neobchodovateľné (retailové) vkladové listy.

Vnútrodenný úver [*Intraday credit*]: úver poskytnutý na čas kratší ako jeden pracovný deň. Môžu ho poskytovať centrálne banky na preklenutie nesúladu v zúčtovaní platieb a môže mať formu: i) kolateralizovaného prečerpania účtu alebo ii) úverovej operácie proti zábezpeke alebo *dohody o spätnom odkúpení* (REPO obchod).

Vopred stanovený kupón [*Pre-fixed coupon*]: kupón z *nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou*, ktorý je stanovený na základe hodnôt z referenčného indexu k určitému dňu (dňom) pred začatím lehoty nabiehania alikvotného kupónového výnosu.

Výzva na dodatočné vyrovnanie [*Margin call*]: postup súvisiaci s uplatňovaním prípustnej odchýlky, ktorý znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, centrálne banky môžu vyzvať *zmluvné strany*, aby doplnili dodatočné aktíva (alebo hotovosť). Podobne, ak hodnota podkladových aktív presiahne po precenení čiastku, ktorú zmluvné strany dlhujú, plus prípustnú odchýlku, môže zmluvná strana požiadať centrálnu banku, aby jej vrátila nadbytočné aktíva (alebo hotovosť).

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv [*Reserve base*]: základňou na výpočet výšky *povinných minimálnych rezerv* úverovej inštitúcie je súčet stanovených položiek súvahy.

Zmluva [*Treaty*]: Zmluva o založení Európskeho spoločenstva. Často sa uvádza ako „Rímska zmluva“ v znení neskorších zmien a doplnkov.

Zmluvná strana [*Counterparty*]: je druhou stranou finančnej transakcie (napríklad akejkoľvek transakcie s centrálnou bankou).

Zostatková splatnosť [*Residual maturity*]: čas zostávajúci do dátumu splatnosti dlhového nástroja.

Zrážka [*Haircut*]: pozri *zrážka pri ocenení*.

Zrážka pri ocenení [*Valuation haircut*]: opatrenie na kontrolu rizika, uplatňované na podkladové aktíva používané v *reverzných obchodoch*, pri ktorom centrálna banka vypočítava hodnotu podkladových aktív tak, že ich trhovú hodnotu zníži o určité percento (*zrážku*). *Eurosystém* pri oceňovaní uplatňuje zrážky podľa charakteristík daných aktív, napríklad podľa zostatkovej splatnosti.

Zúčtovací účet [*Settlement account*]: účet priameho účastníka národného systému RTGS, vedený v centrálnej banke na účely spracovania platieb.

PRÍLOHA 3

Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky

Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky sa riadi jednotným prístupom bez ohľadu na zvolený organizačný rámec externých operácií Eurosystému. Politika výberu nemá za následok podstatný odklon od zavedených štandardov, pretože je výsledkom zosúladenia optimálnych postupov jednotlivých národných centrálnych bánk. Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie Eurosystému je založený hlavne na dvoch súboroch kritérií.

Prvý súbor kritérií je inšpirovaný zásadou obozretnosti. Prvým kritériom obozretnosti je bonita, ktorá sa posudzuje na základe kombinácie viacerých metód (napr. pomocou úverových ratingov získaných od komerčných agentúr a internej analýzy kapitálových a iných pomerových ukazovateľov); druhým kritériom je požiadavka Eurosystému, aby všetky zmluvné strany jeho devízových intervenčných operácií podliehali uznávanému orgánu bankového dohľadu. Tretím kritériom je, že všetky zmluvné strany Eurosystému v devízových intervenčných operáciách musia dodržiavať vysoké etické normy a mať dobrú povesť.

Po splnení požiadavky minimálnej obozretnosti sa uplatňuje druhý súbor kritérií, ktorého obsahom sú požiadavky efektívnosti. Prvé kritérium efektívnosti sa týka konkurenčného cenového správania a schopnosti zmluvných strán obchodovať veľké objemy, a to aj pri trhových turbulenciách. Medzi ďalšie kritériá efektívnosti patrí kvalita a rozsah informácií poskytovaných zmluvnými stranami.

Okruh potenciálnych zmluvných strán devízových intervenčných operácií je dostatočne veľký a rozmanitý, takže zaručuje potrebnú flexibilitu. Umožňuje Eurosystému vyberať si z rôznych intervenčných kanálov. Aby bol Eurosystém schopný účinnej intervencie v rôznych geografických oblastiach a časových pásmach, môže využívať zmluvné strany v ktoromkoľvek medzinárodnom finančnom centre. V praxi sa však prejavuje tendencia, že podstatná časť zmluvných strán je z eurozóny. Okruh zmluvných strán pre devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky zodpovedá okruhu zmluvných strán v eurozóne, ktoré si Eurosystém vyberá pre svoje intervenčné devízové operácie.

Národné centrálne banky môžu uplatňovať systém obmedzení, ktorý im umožní v devízových swapoch vykonávaných na účely menovej politiky kontrolovať úverovú angažovanosť vo vzťahu k jednotlivým zmluvným stranám.

PRÍLOHA 4

Rámec výkazníctva na účely menovej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky ([1])

1. *Úvod*

Nariadenie rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou ([2]) vymedzuje fyzické a právnické osoby, ktoré podliehajú povinnosti vykazovania („referenčný súbor spravodajských jednotiek"), režimu utajenia a príslušným vykonávacím ustanoveniam v súlade s článkom 5.4 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Štatút ESCB). Okrem toho toto nariadenie oprávňuje ECB využiť svoju zákonnú právomoc na:

— stanovenie platného súboru aktuálnej spravodajskej skupiny,

— vymedzenie požiadaviek ECB v oblasti výkazníctva a ich uloženie subjektom podliehajúcim vykazovacej povinnosti v zúčastnených členských štátoch,

— stanovenie podmienok, na základe ktorých môže ECB a národné centrálne banky (NCB) uplatniť svoje právo vykonávať povinné zhromažďovanie štatistických informácií alebo ho overovať.

2. *Všeobecné poznámky*

Účelom nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13) ([3]), je umožniť ECB a v súlade s článkom 5.2 Štatútu národným centrálnym bankám, ktoré vykonávajú túto činnosť v čo najväčšom možnom rozsahu, zhromažďovať štatistický materiál potrebný na plnenie úloh Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), najmä na definovanie a uskutočňovanie menovej politiky Spoločenstva v súlade s článkom 105 ods. 2 prvou zarážkou Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (zmluva). Štatistické informácie zhromaždené v súlade s nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), sa používajú na zostavovanie konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (PFI), ktorej základným cieľom je poskytnúť ECB súhrnný štatistický obraz menového vývoja zahŕňajúceho súhrnné finančné aktíva a pasíva PFI, nachádzajúcich sa v zúčastnených členských štátoch, ktoré sa chápu ako jedno hospodárske územie.

Vykazovacia povinnosť na účely štatistiky, vyžadovaná ECB v kontexte konsolidovanej súvahy sektora PFI, sa opiera o tri hlavné dôvody.

Po prvé je nevyhnutné, aby ECB dostávala porovnateľné, spoľahlivé a aktuálne štatistické informácie, ktoré by sa v celej eurozóne zisťovali v porovnateľných podmienkach. Hoci národné centrálne banky v súlade s článkami 5.1 a 5.2 štatútu zhromažďujú údaje decentralizovane, a pokiaľ je to potrebné, v kombinácii s ďalšími štatistickými požiadavkami Spoločenstva alebo na národné účely, v súvislosti s potrebou zabezpečiť spoľahlivý štatistický základ definovania a uskutočňovania jednotnej menovej politiky treba zabezpečiť dostatočnú mieru zosúladenia a zhody s minimálnymi normami vykazovania.

Po druhé povinnosť vykazovania, stanovená v nariadení Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), musí zachovávať zásady transparentnosti a právnej istoty. Dôvodom je, že uvedené nariadenie je záväzné v celom svojom rozsahu a priamo uplatniteľné v celej eurozóne. Ukladá povinnosti priamo fyzickým a právnickým osobám, ktorým v prípade nesplnenia požiadaviek ECB na vykazovanie [pozri článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou] môže ECB uložiť sankcie. Vykazovacie povinnosti sú teda jasne vymedzené a rozhodnutia ECB podľa jej vlastného uváženia v oblasti overovania alebo povinného zberu štatistických informácii sa riadia identifikovateľnými zásadami.

Po tretie ECB je povinná príslušné bremeno vykazovania minimalizovať [pozri článok 3 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou]. Preto sa štatistický materiál zhromažďovaný národnými centrálnymi bankami podľa nariadenia Európskej centrálnej banky

([1]) Obsah tejto prílohy slúži len na informačné účely.
([2]) Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8.
([3]) Ú. v. ES L 333, 17.12.2001, s. 1. Toto nariadenie nahradilo nariadenie Európskej centrálnej banky (ES) č. 2819/98 z 1. decembra 1998 (ECB/1998/16).

(ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), používa aj na vypočítavanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9) ([4]).

Články nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), sa obmedzujú na všeobecné vymedzenie platného okruhu vykazujúcich subjektov, ich vykazovacích povinností a zásad, na základe ktorých ECB a národné centrálne banky zvyčajne uplatňujú svoju pôsobnosť v oblasti overovania alebo povinného zhromažďovania štatistických informácií. Podrobnosti o vykazovaných štatistických informáciách vyžadovaných štatistickým výkazníctvom ECB a minimálne normy, ktoré sa pritom majú dodržiavať, sú stanovené v prílohách I až IV k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13).

3. *Okruh vykazujúcich subjektov; zoznam PFI na štatistické účely*

Medzi PFI patria rezidentské úverové inštitúcie definované v práve Spoločenstva a všetky ostatné miestne finančné inštitúcie, ktorých predmetom podnikania je prijímať vklady a/alebo blízke náhrady vkladov od iných subjektov, ako sú PFI, a na svoj vlastný účet (minimálne z ekonomického hľadiska) poskytovať úvery a /alebo investovať do cenných papierov. ECB zriadi a vedie zoznam inštitúcií v súlade s týmto pojmom a podľa klasifikačných zásad stanovených v prílohe I k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13). Pôsobnosť zriadiť a viesť zoznam PFI na štatistické účely sa vzťahuje na Výkonnú radu ECB. Platný okruh subjektov vykazovania je v zozname PFI sídliacich v eurozóne.

NCB sú oprávnené udeľovať výnimky malým PFI, ak PFI, ktoré prispievajú k mesačnej konsolidovanej súvahe, sa na celkovej súvahe PFI v zúčastnenom členskom štáte podieľajú aspoň 95 %. Tieto výnimky umožňujú NCB uplatniť metódu „zostatkovej časti“.

4. *Povinnosť štatistického výkazníctva*

Aby bolo možné vypracovať konsolidovanú súvahu, musia inštitúcie, ktoré sa nachádzajú v aktuálnom zozname vykazujúcich subjektov, poskytovať štatistické informácie o svojich súvahách raz mesačne. Okrem toho sa štvrťročne vyžadujú ďalšie informácie. Vykazované štatistické informácie sú bližšie špecifikované v prílohe I k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13).

Príslušné štatistické údaje zhromažďujú národné centrálne banky; ich povinnosťou je stanoviť postupy vykazovania. Nariadenie Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), nebráni národným centrálnym bankám v tom, aby od platného okruhu vykazujúcich subjektov nezhromažďovali štatistické informácie potrebné na splnenie štatistických požiadaviek ECB v rámci širšie poňatého štatistického výkazníctva, ktoré vytvárajú z vlastného rozhodnutia v súlade s právom Spoločenstva alebo národným právom, alebo praxou, a ktorý slúži na iné štatistické účely. Takéto výkazníctvo by však nemalo byť na ujmu plnenia štatistických požiadaviek ustanovených v nariadení Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13). V špecifických prípadoch môže ECB v záujme zabezpečovania vlastných potrieb využiť aj štatistické informácie zhromaždené na takéto širšie účely.

Dôsledok výnimky udeľovanej NCB malým inštitúciám spočíva v tom, že vykazovacia povinnosť v súvislosti s povinnými minimálnymi rezervami, špecifikovaná v prílohe II k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), je v prípade príslušných malých PFI znížená (čo okrem iného znamená oznamovanie údajov len raz za štvrťrok). Požiadavky na tieto malé PFI, ktoré nie sú úverovými inštitúciami, sú ustanovené v prílohe III k uvedenému nariadeniu ECB. Tie PFI, ktorým bola udelená výnimka, však majú možnosť zvoliť si, či budú plniť vykazovaciu povinnosť v plnom rozsahu, alebo nie.

5. *Využitie štatistických informácií podľa nariadenia ECB o povinných minimálnych rezervách*

Aby sa záťaž spojená s vykazovaním znížila na minimum a aby sa pri zhromažďovaní štatistických informácií predišlo prípadným duplicitám, používajú sa súvahové štatistické informácie, ktoré vykazujú PFI podľa nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001 o konsolidovanej súvahe sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), aj na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9).

([4]) Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

Vykazujúce subjekty musia na štatistické účely oznamovať údaje príslušným NCB podľa tabuľky 1, ktorá je časťou prílohy I k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13). Miesta v tabuľke 1 označené „*“ využívajú vykazujúce inštitúcie na výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv (pozri box 13 v kapitole 7 tejto publikácie).

Pre správny výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv, na ktorý sa uplatňuje kladný koeficient, je potrebné vklady ďalej rozčleniť, a to na vklady s dohodnutou splatnosťou viac ako dva roky, vklady s výpovednou lehotou a splatnosťou viac ako dva roky a na záväzky z REPO operácií úverových inštitúcií voči nasledujúcim („tuzemským“ a „ostatným participujúcim členským štátom eurozóny“) sektorom: „peňažné finančné inštitúcie“, „úverové inštitúcie s povinnosťou udržiavať povinné minimálne rezervy, ECB a národné centrálne banky“ a „centrálne vlády“, ako aj voči zvyšku sveta.

TABU

ĽKA 1

Údaje vykazo

vané mesačne

POLOŽKY SÚVAHY	A. Tuzemsko									B. Ostatné zúčastnené členské štáty										C. Zvyšok sveta	D. Nezačlenené
	Peňažné finančné inštitúcie ([3])		Iné ako PFI							Peňažné finančné inštitúcie ([3])		Iné ako peňažné finančné inštitúcie									
		Z toho úverové inštitúcie povinné tvoriť PMR, ECB a NCB	Centrálna vláda		Ostatné rezidentské sektory						Z toho úverové inštitúcie povinné tvoriť PMR, ECB a NCB	Centrálna vláda		Ostatné rezidentské sektory							
			Ústredná štátna správa	Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poisťovne a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)			Ústredná štátna správa	Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poisťovne a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)		
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	(n)	o)	p)	q)	r)	s)	t)
PASÍVA																					
8. Emisia obeživa																					
9. Vklady	*	*	*							*	*	*							*		
do 1 roka vrátane																					
nad 1 rok																					
9e. Euro	*	*								*	*										
9.1e Splatné na požiadanie				*	*								*	*							
9.2e S dohodnutou splatnosťou																					
do 1 roka vrátane				*	*								*	*							
od 1 roka do 2 rokov vrátane				*	*								*	*							
nad dva roky ([1])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*		
9.3e S výpovednou lehotou:																					
do 3 mesiacov vrátane ([2])				*	*								*	*							
viac ako 3 mesiace				*	*								*	*							
z toho nad dva roky ([4])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*		
9.4e REPO operácie	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*		
9x. Cudzie meny																					
9.1x. Splatné na požiadanie				*	*								*	*							
9.2x. S dohodnutou splatnosťou																					
do 1 roka vrátane				*	*								*	*							
od 1 roka do 2 rokov vrátane				*	*								*	*							
nad 2 roky ([1])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*		
9.3x. S výpovednou lehotou:																					
do 3 mesiacov vrátane ([2])				*	*								*	*							
viac ako 3 mesiace				*	*								*	*							
z toho nad 2 roky ([4])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*		
9.4x REPO operácie	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*		
10. Akcie/podielové listy podielových fondov peňažného trhu																					
11. Vydané dlhové cenné papiere																					
11e. V eurách																					
do 1 roka vrátane																					*
od 1 roka do 2 rokov vrátane																					*
nad 2 roky																					*
11x. Cudzie meny																					
do 1 roka vrátane																					*
od 1 roka do 2 rokov vrátane																					*
nad 2 roky																					*
12. Kapitál a rezervy																					
13. Ostatné pasíva																					

([1]) Vrátane administratívne regulovaných vkladov.
([2]) Vrátane neprevoditeľných sporivých vkladov splatných na predloženie.
([3]) >Úverové inštitúcie môžu vykazovať pozície voči „iným PFI, ako sú úverové inštitúcie s povinnosťou minimálnych rezerv, ECB a národným centrálnym bankám“ namie a nebudú ovplyvnené pozície vyznačené polotučne.
([4]) Vykazovanie tejto položky je až do odvolania dobrovoľné.

sto voči „PFI“ a „úverovým inštitúciám s povinnosťou minimálnych rezerv, ECB a národným centrálnym bankám“, pokiaľ to nebude mať za následok stratu podrobností

Bilančné položky	A. Tuzemsko									B. Ostatné zúčastnené členské štáty									C. Zvyšok sveta	D. Nezačlenené
	Peňažné finančné inštitúcie	Iné ako peňažné finančné inštitúcie								Peňažné finančné inštitúcie	Iné ako peňažné finančné inštitúcie									
		Verejná správa	Ostatné rezidentské sektory				Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)				Verejná správa	Ostatné rezidentské sektory				Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)				
			Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poisťovne a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Spotrebiteľské úvery	Pôžičky na bývanie	Úvery na iné účely			Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poisťovne a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Spotrebiteľské úvery	Pôžičky na bývanie	Úvery na iné účely		
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	n)	o)	p)	q)	r)	s)	t)
AKTÍVA																				
1. Pokladnica																				
1e. z toho eurá																				
2. Úvery																				
do 1 roka vrátane																				
od 1 roka do 5 rokov vrátane																				
nad 5 rokov																				
2e. Z toho eurá																				
3. Cenné papiere, iné ako akcie a podielové listy																				
3e. V eurách																				
do 1 roka vrátane																				
od 1 roka do 2 rokov vrátane																				
nad 2 roky																				
3x. Cudzie meny																				
do 1 roka vrátane																				
od 1 roka do 2 rokov vrátane																				
nad 2 roky																				
4. Akcie a podielové listy podielových fondov peňažného trhu																				
5. Akcie a iné majetkové účasti																				
6. Fixné aktíva																				
7. Ostatné aktíva																				

	Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv (s výnimkou obchodovateľných nástrojov), vypočítaná ako súčet týchto stĺpcov tabuľky 1: (Pasíva) (a) – (b) + (c) + (d) + (e) + (j) – (k) + (l) + (m) + (n) + (s)
VKLADY (PASÍVA) **(euro a cudzie meny)**	
VKLADY SPOLU **9.1e + 9.1x** **9.2e + 9.2x** **9.3e + 9.3x** **9.4e + 9.4x**	
z toho: **9.2e + 9.2x s dohodnutou splatnosťou** nad 2 roky	
z toho: **9.3e + 9.3x s výpovednou lehotou** nad 2 roky	Dobrovoľné vykazovanie
z toho: **9.4e + 9.4x REPO operácie**	

V závislosti od národných systémov zhromažďovania údajov a bez toho, aby bola dotknutá úplná zhoda s pojmami a zásadami klasifikácie súvahy PFI, ustanovenými v nariadení Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti povinných minimálnych rezerv môžu vykazovať údaje potrebné na výpočet povinných minimálnych rezerv aj inak, s výnimkou údajov o prevoditeľných nástrojoch (podľa nasledujúcej tabuľky), za predpokladu, že to neovplyvní pozície v predchádzajúcej tabuľke vyznačené polotučne.

Príloha II k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), obsahuje špecifické a prechodné ustanovenia a ustanovenia o fúziách týkajúcich sa úverových inštitúcií v súvislosti s uplatňovaním systému povinných minimálnych rezerv.

Príloha II k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), zahŕňa najmä schému vykazovania pre úverové inštitúcie v „zostatkovej časti“. Úverové inštitúcie v zostatkovej časti musia vykazovať minimálne štvrťročné údaje potrebné na výpočet základne povinných minimálnych rezerv v súlade s tabuľkou 1a. Tieto inštitúcie zabezpečujú, aby bolo vykazovanie podľa tabuľky 1a v úplnej zhode s pojmami a klasifikáciami podľa tabuľky 1. Údaje o základni na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcií v zostatkovej časti za tri periódy udržiavania stanovených rezerv sú založené na údajoch ku koncu štvrťroka, ktoré zhromaždili NCB.

Príloha zahŕňa aj ustanovenia o vykazovaní na konsolidovanom základe. Úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti povinných minimálnych rezerv môžu na základe povolenia Európskej centrálnej banky vykonávať konsolidované štatistické výkazníctvo pre skupinu úverových inštitúcií podliehajúcich povinným minimálnym rezervám v rámci jedného štátneho územia, za predpokladu, že všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sa vzdali výhody paušálnej odpočítateľnej položky z výšky určených povinných minimálnych rezerv. Výhoda paušálnej odpočítateľnej položky však zostáva pre skupinu ako celok. Všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sú do zoznamu peňažných finančných inštitúcií ECB zaradené osobitne.

TABUĽKA 1A

Údaje týkajúce sa povinných minimálnych rezerv, vykazované štvrťročne malými úverovými inštitúciami

	Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv, vypočítaná ako súčet týchto stĺpcov v tabuľke 1: (Pasíva) (a) – (b) + (c) + (d) + (e) + (j) – (k) + (l) +(m) +(n) + (s)
VKLADY (PASÍVA) **(v eurách a cudzích menách)**	
9 CELKOVÉ VKLADY **9.1e + 9.1x** **9.2e + 9.2x** **9.3e + 9.3x** **9.4e + 9.4x**	
z toho: **9.2e + 9.2x s dohodnutou splatnosťou** nad 2 roky	
z toho: **9.3e + 9.3x s výpovednou lehotou** nad 2 roky	Dobrovoľné vykazovanie
z toho: **9.4e + 9.4x REPO operácie**	
	Nesplatené emisie, stĺpec (t) v tabuľke 1 Pasíva
OBCHODOVATEĽNÉ NÁSTROJE **(euro a cudzie meny)**	
11 VYDANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE **11e + 11x s dohodnutou splatnosťou** do 2 rokov	
11 VYDANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE **11e + 11x s dohodnutou splatnosťou** nad 2 roky	

Príloha obsahuje aj ustanovenia, ktoré sa majú uplatňovať v prípade fúzií úverových inštitúcií. V tejto prílohe majú pojmy „fúzia“, „fúzujúce inštitúcie“ a „nadobúdajúce inštitúcie“ význam stanovený v nariadení Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9). Pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, v ktorej sa fúzia uskutoční, sa povinné minimálne rezervy nadobúdajúcej inštitúcie vypočítajú a musia splniť tak, ako je ustanovené v článku 13 uvedeného nariadenia. Ak je to vhodné, pre nasledujúce periódy udržiavania sa povinné minimálne rezervy inštitúcie vypočítavajú zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a štatistických informácií v súlade so špecifickými pravidlami (pozri tabuľku 2 v dodatku k prílohe II k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13)). Inak sa uplatňujú obvyklé pravidlá vykazovania štatistických informácií a výpočtu povinných minimálnych rezerv, tak ako sú stanovené v článku 3 nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 1745/2003 z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9). Okrem toho môže príslušná NCB povoliť nadobúdajúcej inštitúcii, aby splnila svoju povinnosť vykazovať štatistické informácie prostredníctvom dočasných postupov. Táto výnimka z obvyklých postupov vykazovania musí byť obmedzená na minimálny čas a v každom prípade by nemala presiahnuť šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti fúzie. Táto výnimka nemá vplyv na povinnosť nadobúdajúcej inštitúcie splniť si svoju vykazovaciu povinnosť v súlade s nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), a ak je stanovené, na jej záväzok prevziať vykazovaciu povinnosť fúzujúcich inštitúcií. Nadobúdajúca inštitúcia je povinná informovať príslušnú NCB ihneď po zverejnení zámeru o uskutočnení fúzie a v dostatočnom čase pred fúziou o postupoch potrebných na splnenie povinnosti štatistického vykazovania na účely stanovenia povinných minimálnych rezerv.

6. *Overovanie a povinné zhromažďovanie*

V prípade, keď minimálne štandardy na prenos, presnosť, pojmovú zhodu a revízie nie sú splnené, ECB a národné centrálne banky zvyčajne uplatnia svoju kompetenciu overovať a povinne zhromažďovať štatistické informácie. Tieto minimálne štandardy sú definované v prílohe IV k nariadeniu Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13).

7. *Nezúčastnené členské štáty*

Keďže nariadenie podľa článku 34.1 štatútu neudeľuje žiadne práva ani neukladá žiadne povinnosti členským štátom s výnimkou (článok 43.1 štatútu) a Dánsku (článok 2 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska) a nie je uplatniteľné na Spojené kráľovstvo (článok 8 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska), nariadenie Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13), je uplatniteľné iba v zúčastnených členských štátoch.

Článok 5 Štatútu o pôsobnosti ECB a národných centrálnych bánk v oblasti štatistiky a nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou však možno aplikovať na všetky členské štáty. To súčasne znamená, spolu s článkom 10 (predtým článok 5) zmluvy, povinnosť nezúčastnených členských štátov navrhovať a vykonávať na národnej úrovni všetky opatrenia potrebné na uskutočnenie zhromažďovania štatistických informácií a včasných príprav v oblasti štatistiky, aby sa mohli stať participujúcimi členskými štátmi a plniť povinnosti štatistického vykazovania ECB. Táto povinnosť bola vyslovená v článku 4 a odôvodnení 17 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou. Z dôvodov transparentnosti sa táto osobitná povinnosť pripomína v úvodných ustanoveniach nariadenia Európskej centrálnej banky (ES) č. 2423/2001 z 22. novembra 2001, ktoré sa týka konsolidovanej súvahy sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13).

PRÍLOHA 5

Internetové stránky Eurosystému

Centrálna banka	Internetová stránka
Európska centrálna banka	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be alebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece (Trapeza tis Ellados)	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Österreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Suomen Pankki — Finlands Bank	www.bof.fi

PRÍLOHA 6

Postupy a sankcie uplatňované v prípade nedodržania záväzkov zmluvných strán

1. *Finančné pokuty*

V prípade, že zmluvná strana poruší pravidlá tendrov ([1]), pravidlá dvojstranných obchodov ([2]), pravidlá používania podkladových aktív ([3]) alebo postupov na konci dňa a podmienky prístupu k jednodňovým refinančným obchodom ([4]), Eurosystém uplatní tieto finančné pokuty:

i) v prípade porušenia pravidiel súvisiacich s tendrami, dvojstrannými obchodmi a využívaním podkladových aktív sa za prvé a druhé porušenie, ku ktorému dôjde v 12-mesačnom období, za každé z nich uplatní finančná pokuta. Finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, sa vypočítavajú s použitím hraničnej refinančnej sadzby zvýšenej o 2,5 percentuálneho bodu, pričom:

— pri porušení pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov sa finančné pokuty vypočítavajú zo sumy kolaterálu alebo hotovosti, ktorú zmluvná strana nebola schopná vyrovnať, vynásobenej koeficientom 7/360,

— pri porušení pravidiel týkajúcich sa využívania podkladových aktív sa finančné pokuty vypočítajú zo sumy neakceptovateľných aktív (alebo aktív, ktoré zmluvná strana nesmie použiť), ktoré buď: (1) zmluvná strana dodala národnej centrálnej banke alebo ECB, alebo (2) zmluvná strana neodstránila po 20 pracovných dňoch nasledujúcich od momentu, keď sa akceptovateľné aktíva stali neakceptovateľnými alebo ich zmluvná strana už nesmela využívať, vynásobenej koeficientom 1/360;

ii) pri prvom porušení pravidiel postupov na konci dňa alebo prístupu k jednodňovým refinančným obchodom sa finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, vypočítavajú na 5 percentuálnych bodov. V prípade opakovaných porušení sa úroková sadzba pokuty zvýši o ďalších 2,5 percentuálneho bodu, vždy keď k tomu dôjde v období 12 mesiacov, a vypočítava sa z objemu neautorizovaného prístupu k jednodňovému refinančnému obchodu.

2. *Nefinančné pokuty*

Za porušenie pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov a pravidiel pre podkladové aktíva môže Eurosystém vylúčiť zmluvnú stranu v nasledujúcich prípadoch:

a) Vylúčenie po porušení pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov

Ak dôjde k tretiemu porušeniu rovnakého typu v priebehu 12-mesačného obdobia, okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s pravidlami uvedenými v časti 1, Eurosystém vylúči zmluvné strany z ďalšieho obchodu (obchodov) na voľnom trhu toho istého typu a uskutočneného podľa tých istých postupov. K vylúčeniu dôjde v tomto odstupňovaní:

i) ak objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti tvorí menej ako 40 % z celkovej zábezpeky alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na jeden mesiac;

ii) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 40 % až 80 % celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na dva mesiace;

([1]) Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná previesť dostatočnú čiastku podkladových aktív na vyrovnanie čiastky likvidity, ktorá jej bola pridelená v operácii na dodanie likvidity, alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú čiastku hotovosti na vyrovnanie čiastky, ktorá jej bola pridelená v operácii na stiahnutie likvidity.

([2]) Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatočnú čiastku akceptovateľných podkladových aktív alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú čiastku hotovosti na zúčtovanie čiastky dohodnutej v dvojstranných transakciách.

([3]) Uplatňuje sa vtedy, ak protistrana používa na zabezpečenie nesplateného úveru aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neoprávnenými (alebo ktoré nesmie používať).

([4]) Uplatňuje sa vtedy, ak má protistrana záporný zostatok na zúčtovacom účte na konci dňa a nespĺňa podmienky prístupu k jednodňovému refinančnému obchodu.

iii) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 80 % až 100 % celkovej záruky alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na tri mesiace.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa bez vplyvu na pododsek c) uplatnia aj na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

b) Vylúčenie po porušení pravidiel pre podkladové aktíva

Ak dôjde k tretiemu porušeniu počas 12-mesačného obdobia, Eurosystém okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s časťou 1 vylúči zmluvnú stranu z následného obchodu na voľnom trhu.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa tiež uplatňujú bez vplyvu na pododsek c) na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

c) Vylúčenie z prístupu k všetkým budúcim operáciám menovej politiky na určité obdobie vo výnimočných prípadoch

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť prípadu nedodržania a so zreteľom najmä na čiastky, ktorých sa to týka, ďalej na frekvenciu alebo trvanie prípadov nedodržania, treba zvážiť okrem finančnej pokuty vypočítanej podľa časti 1 aj vylúčenie zmluvnej strany z prístupu k všetkým budúcim operáciám menovej politiky na obdobie troch mesiacov.

d) Inštitúcie umiestnené v iných členských štátoch

Eurosystém môže rozhodnúť aj o tom, či sa navrhované opatrenie súvisiace s vylúčením, ktoré má byť prijaté, má uplatniť aj na pobočky konkrétnej inštitúcie, umiestnené v iných členských štátoch.